

KULTURA:
Festivaly bez zábran

PŘEDSTAVUJEME:
Pražská organizace vozíčkářů

CESTOVÁNÍ, POBYTY:
Lázně Hodonín a okolí

RADY, INSPIRACE A MOTIVACE • WWW.VOZKA.ORG

3/2016

Turnaj, který má štváru

VOZKA

Téma pro diskusi:
Nový školní rok s inkluzí

23. září 2016

MAGAZÍN O ŽIVOTĚ A PRO ŽIVOT NA VOZÍKU

Ročník XIX.

Z. Pražák: Po revoluci jsem z Francie přivážel darované vozíčky – str. 17

**Šerpové s vozíčkáři
vrchol Mt. Blancu
nepokořili.
Zastihlo je
SNĚHOVÉ PEKLO**

VOZKA ZOOM 2016

Fotosoutěž VOZKA ZOOM 2016: VYHODNOCENÍ

Vážení čtenáři a příznivci magazínu VOZKA, v letošním roce jsme pro vás připravili fotosoutěž s názvem VOZKA ZOOM 2016. Měla tři kategorie: Život kolem nás, Sportovní momenty a Umění ve fotografii. Redakce soutěž ukončila 31. srpna 2016.

Podmínky soutěže úspěšně splnilo 13 autorů, kteří do redakce magazínu VOZKA zaslali celkem 72 fotografií. Řada z nich byla velmi zdařilá, jak po technické, tak i kompoziční a obsahové stránce – s prvky originálních pohledů na život, romantiky i humoru.

Odborná porota tedy stála při vyhodnocování snímků před nelehkým úkolem, ovšem nakonec se shodla na tomto výsledku:

1. místo: Sfinga (autorka Veronika Pilařová), celková vítězka
2. místo: Horko (autor Vladimír Chomát)
3. místo: Vyplázní jazyk (autorka Jana Sobotková)

Celkový vítěz získává hlavní cenu 5 000 korun, druhé místo získává věcnou cenu v hodnotě 500 Kč a třetí místo věcnou cenou v hodnotě 300 Kč. Předání cen proběhne v první polovině října.

Výhercům gratulujeme a všem účastníkům děkujeme za zasláné fotografie.

2. místo: Horko

1. místo: Sfinga

3. místo: Vyplázní jazyk

Fotoaparáty ale určitě neschovávejte. Nejen proto, že dívat se na svět skrze objektiv je leckdy objevné, ale i proto, že už nyní připravujeme druhý ročník fotosoutěže VOZKA ZOOM 2017. S jejími podmínkami budete včas seznámeni v tištěném vydání magazínu VOZKA i na našich webových stránkách www.vozka.org. Na nich si můžete všechny letošní soutěžní snímky prohlédnout.

Výběr dalších zajímavých soutěžních fotografií si prohlédnete v barevné příloze tohoto čísla.

Letem světem

Ochránkyně uspěla u vlády s doporučením o asistenčních psech

Vláda ČR v září přijala doporučení ombudsmanky Anny Šabatové a uložila Ministerstvu práce a sociálních věcí předložit ještě letos návrh zákona, který by upravil práva osob se zdravotním postižením využívajících doprovodu psa se speciálním výcvikem. Měla by zaručovat právo osob doprovázených speciálně vycvičeným psem vstupovat do veřejně přístupných prostor, aniž by byl např. vyžadován zvláštní poplatek za psa apod. Využívání doprovodu takového psa nesmí představovat nevýhodu ani v oblasti přístupu k bydlení a zaměstnání.

Tanec na kolečkách

Ostravský taneční soubor Bílá holubice nabízí taneční kurz i postiženým zájemcům, kteří nejsou členy souboru. Soubor vstupuje do nové sezóny s velkým nadšením. Kromě svých tradičních aktivit se znovu rozjždí režim pravidelných tréninků a pokračují rovněž aktivity spolku směrem k handicapované veřejnosti, pro kterou je určen taneční kurz s názvem Tanec na kolečkách. Více na www.bil-a-holubice.cz.

Srdcerváči s novou kampaní

Klavírním koncertem na pražském Hlavním nádraží odstartoval na začátku září čtvrtý ročník kampaně s pěticí Srdcerváčů z takzvaných pomáhajících profesí. Jsou jimi voják s rakovinou, úředník s lupenkou, lékař se syndromem vyhoření, kriminalista na vozíku a psychoterapeutka s dětskou mozkovou obrnou. Zdravotně postižení lidé nejen že chtějí a většinou i mohou pracovat, ale často z nich postižení dělá velmi silné osobnosti, které se nebojí porvat za dobrou věc. Srdcerváči – osvětlová a fundraisingový projekt Nadačního fondu pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením – tuto myšlenku pomáhají šířit.

Kosatec oslavil půlkulatiny

Integrační centrum sociálních aktivit v Pardubicích, které je zařízením České abilympijské asociace, z. s., si 5. září při-

pomnělo páté výročí založení. Moderní zařízení disponuje tréninkovými dílnami, nabízí pracovní příležitosti (restaurace, kavárna), osvědčily se prodejna Pardubanda v Machonově pasáži či výroba a rozvoz zdravých svačinek do škol v Pardubicích a okolí. Velmi dobře fungují tréninková restaurace a Kavárna u tiskáře Brixie, vyhledávané jsou i tréninkové byty. V současné době je v asociaci zaměstnáno 81 osob, z toho 55 se zdravotním postižením, jejichž služeb využívá přes 50 klientů.

Čtení pomáhá: Děti darují 100 000 korun na canisterapii

Čtenáři zapojení do charitativního projektu Čtení pomáhá pomohli dětem, které trpí různými druhy zdravotního postižení. Přispěli 100 000 korun na speciální „psi terapii“ – canisterapii –, která působí nejen jako léčebné rozptýlení, ale pomáhá také snižovat míru napětí a motivovat ke cvičení. Garantem sbírky je Ústecká komunitní nadace. Ústecké centrum DEMOSTHENES pomáhá dětem trpícím postižením, jako jsou například poruchy autistického spektra, opožděný vývoj řeči nebo dětská mozková obrna. Jednou z léčebných metod, která se zde využívá, je právě canisterapie.

Praha hostila Světové hry tělesně handicapované mládeže

Česká metropole patřila v červenci handicapovaným sportovcům – na mnoha jejich sportovištích proběhly Světové hry tělesně handicapované mládeže, tzn. sportovců ve věku od 14 do 23 let. V Praze se představili sportovci z 30 zemí světa ve čtyřech sportovních odvětvích: atletice, plavání, stolním tenise a šermu.

Češi se v konkurenci téměř tří stovek mladých sportovců neztratili – získali celkem 22 medailí, z toho pět zlatých, dvanáct stříbrných a pět bronzových. Nejúspěšnějšími domácími účastníky her byl stolní tenista David Půlpán se dvěma zlatými a jednou stříbrnou medailí, zlatá diskařka Rosarie Mošovská a pocity šampionky si vychutnala také plavkyně Kateřina Komárková. Tři stříbra získaly atletky Kateřina Nováková a Tereza Jakšová.

(bf)

Obsah čísla

ZPRAVODAJSTVÍ 1–7
 SOCIÁLNÍ SLUŽBY..... 8–18
 VZDĚLÁVÁNÍ..... 19–23
 ZDRAVOTECHNIKA 24–27
 ZDRAVOTNICTVÍ 27–30
 KULTURA 31–39
 SPORT 40–46
 DOPRAVA 47
 CESTOVÁNÍ, POBYTY 48–58
 PORADNA 59–63
 LIDÉ, VZTAHY 64–66
 LITERÁRNÍ DÍLNA 65
 MOTORISMUS 67
 HISTORIE 68–69
 VĚDA A TECHNIKA 70
 VOLNÝ ČAS 71–73
 INZERCE, TIRÁŽ 74

ROZHOVORY 5, 17, 19, 33, 49
 FOTOSOUTĚŽ VOZKA ZOOM..... 2, IV–V

Přílohy

BAREVNÁ REKLAMNÍ PŘÍLOHA
 VLOŽENÝ REKLAMNÍ LETÁK

Víte, že...

... lidé s roztroušenou sklerózou (RS) mají už tři roky svůj registr, nyní přináší aktuální data:

■ Do registru ReMuS se od května 2013 zapojilo 85 % všech pacientů s RS, kteří užívají nejmodernější biologickou léčbu. Po třech letech fungování sleduje registr 8 353 pacientů na biologické léčbě z celé České republiky, kteří se léčí v jednom ze 14 specializovaných center.

■ Podle nejnovějších výstupů téměř dvě třetiny z nich pracují na plný či částečný úvazek. Také první socioekonomické analýzy, které nechal zpracovat správce registru Nadační fond IMPULS, potvrzují, že podíl ekonomicky aktivních lidí se mezi pacienty téměř neliší od celorepublikového průměru.

■ Česká republika patří k zemím s vysokým výskytem RS. V posledních letech se u nás diagnostikuje kolem 700 nových pacientů ročně, s nevyčíslenou chorobou jich bojuje odhadem 17 000. Přibližně 10 000 z nich užívá nejmodernější léčbu, která dokáže oddálit invaliditu a udržet je déle aktivní. Ukázalo se, že 73 % pacientů s biologickou léčbou je práce schopných.

■ Po třech letech fungování sleduje registr 8 353 pacientů na biologické léčbě z celé České republiky, kteří se léčí v jednom ze 14 specializovaných center.

Editorial

Téma těžké jako smrt

„Po Riu ukončím svoji sportovní kariéru. Uvidím, co mi život přinese a pokusím se užít si poslední chvíle života,“ svěřila se tisku pár týdnů před paralympiádou sedmatřicetiletá Belgičanka Marieke Vervoortová. Sepsala si i seznam věcí, které by ráda stihla předtím, než dobrovolně ukončí svůj život (jednou z položek je údajně akrobatické létání...).

Vozíčkářka, která v Londýně vybojovala zlatou a stříbrnou medaili v jízdě na vozíku na 100 a 200 metrů, trpí nevyhléditelnou degenerativní poruchou a v nemocnicích tráví více času, než na sportovištích. „Každý den trpím hroznými bolestmi a celou noc nespím. Pak usnu na deset minut a jdu trénovat. Rio je můj poslední velký sen,“ sdělila sympatická blondýnka.

Eutanazie je v Belgii povolena od roku 2002 a ročně ji tam podstoupí přibližně 1 400 lidí... Také u nás se chystají poslanci předložit zákon, který legalizuje asistovanou sebevraždu a eutanazii: lékař by ji provedl jen lidem v beznadějném stavu, kteří předem sepsali žádost o důstojnou smrt s úředně ověřeným podpisem. Právě Belgii se tento návrh zákona inspiroje.

Přímá eutanazie je ale podle návrhu krajním řešením – na prvním místě má být možnost tzv. asistované sebevraždy, kdy doktor ke smrti pacientovi pouze „pomůže“ tím, že mu například podá smrtící látku. Počítá se ale s několika pojistkami: musí tomu předcházet aspoň tři dlouhá sezení s pacientem i konzultace s nejméně jedním dalším lékařem. A od podání žádosti musí uplynout nejméně čtyři týdny.

Sami lékaři se ale k uzákonění eutanazie staví většinou negativně. „Poslanci by se měli věnovat důležitějším věcem. Například vyřešit podfinancování a nedostatek personálu v zařízeních, jako jsou hospice,“ říká mluvčí České lékařské komory Michal Sojka.

Ankety, zda by měla být v Česku povolena eutanazie, zatím signalizují, že přibližně tři čtvrtiny populace s eutanazií nesouhlasí. Nicméně jde o natolik závažné téma, že se mu budeme v některém z příštích čísel magazínu podrobněji věnovat.

Jiří Muladi

Pozvánka pro členy OOV na valnou hromadu

Srdečně vás zveme na valnou hromadu spolku Ostravská organizace vozíčkářů (OOV), která se bude konat jako obvykle v jídelně bezbariérového Domu s pečovatelskou službou (DPS) na Horymírově ulici č. 121 v Ostravě-Zábřehu dne **20. října 2016 ve 14 hodin.**

Sídlo OOV

Program:

- Zahájení
- Volba mandátové a návrhové komise
- Zpráva o plnění plánu činnosti a finančního plánu za rok 2015 a 1.–9. měsíc roku 2016
- Zpráva kontrolní a revizní komise za rok 2015 a 1.–9. měsíc roku 2016
- Plán činnosti a finanční rozpočet na rok 2017
- Diskuse
- Schválení návrhu usnesení
- Závěr

Těšíme se na vaši bohatou účast!

Správní rada

Citát

Pesimista si stěžuje na nepříznivý vítr, optimista čeká, až se změní na příznivý, realista přizpůsobí plachty.

*William Arthur Ward
americký spisovatel (1921–1994)*

Kdy má vozíčkář přednost v MHD?

Bud' platí přepravní podmínky nebo nynější chaos...

Naše čtenářka M. B. zaslala Doprávnímu podniku Ostrava dopis s následujícími podněty:

Nastupuji na zastávce Ocelářská do autobusu č. 50. Už v ranních hodinách zaplní autobus mnoho rodičů s dětmi a také maminek s kočárky. Někdy napočítám tři, někdy i čtyři. Všichni halasně zaberou i místa v uličkách, aniž by je řidič napomenul, že není možné přepravovat takový počet kočárků, protože pokud by chtěl nastoupit vozíčkář, nemá šanci.

V úterý 12. 7. na Náměstí míru ve Vítkovicích do autobusu č. 50 (doba odjezdu 14. 03 hod.) nastoupily maminky se třemi kočárky a cyklista s kolem. V případě nutnosti rychlého opuštění autobusu nebo snahy vozíčkáře o přepravu by vznikl problém.

Pokud nebudou prosazována platná ustanovení přepravního řádu či vyhlášky, nic se nezlepší. Chápu, že řidič se nebude angažovat ve vykazování nepřizpůsobivých občanů, kteří reagují svým specifickým způsobem, ale kdo tedy má dbát na pořádek?

Já sama mnohdy volím cestu pěšky, protože zvláště v horkých dnech se pobyt v prostoru prostředků hromadné dopravy stává projevem osobní statečnosti...

Nařízená tolerance místo striktního dodržování přepravních podmínek?

Z odpovědi dopravního podniku vyjímáme:

Ve vozidlech městské hromadné dopravy se mohou přepravovat **současně dva kočárky** (zvýraznění – red.).

S ohledem na velké množství podnětů ze strany cestujících s dětskými kočárky jsou však řidiči vedeni k tomu, aby umožnili přepravu i dalších kočárků nad rámec dvou povolených, je-li ve vozidle místo a nepřekáží-li nástupu a výstupu cestujících.

Jsme si vědomi, že snaha vyhovět cestujícím s dětskými kočárky se může projevit negativním dopadem na ostatní cestující, zejména na cestující na ortopedickém vozíku.

Nicméně cestující s dětskými kočárky, byť se specifickými nároky na prostor ve vozidle, mají stejné právo na přepravu jako ostatní cestující. (*Vozíčkáři ne?, pozn. red.*)

V těchto případech by ale také sami cestující měli být vůči sobě tolerantní. Cestující s dětskými kočárky by naopak měli zvážit, zda je vhodné a skutečně nutné domáhat se nástupu do vozidla, jestliže se v něm již nějaké kočárky přepravují.

Z našich zkušeností na druhou stranu také víme, že pokud by řidič neumožnil nástup, pak by okamžitě byla podána stížnost na jeho jednání právě od cestujících s dětskými kočárky. (*Vozíčkáři at' si trhnou nohou..., pozn. red.*)

Vámi zmiňované striktní dodržování stanoveného počtu přepravovaných kočárků bohužel nevyřeší možnost přepravy vozíčkáře. Pokud totiž jeden z cestujících s kočárkem odmítne uvolnit místo, pak osoba na vozíku stejně nemůže být přepravena. Je potřeba si totiž uvědomit, že cestující na ortopedickém vozíku má nárok na přednostní přepravu pouze před cestujícím s jízdním kolem, pokud nastupují na stejné zastávce.

Ve snaze zlepšit podmínky pro přepravu ve vozidlech městské hromadné dopravy vozíčkářům jsme rozhodli o zavedení rezervačního systému. Rezervační systém pro cestující na vozíku by měl být uveden do zkušebního provozu pravděpodobně od listopadu letošního roku.

Handicapovaným cestujícím si dovoluujeme doporučit průběžně sledovat naše webové stránky www.dpo.cz, kde budou podrobné informace o fungování této služby s předstihem zveřejněny.

(Čtenář si obrázek o nynější situaci v přepravě vozíčkářů ostravskou MHD udělá sám...)

(di)

O sexualitě vozíčkářů bez zábran

Nová e-kniha Věry Schmidové

E-kniha „Sexualita vozíčkářů“ otevřeně pojednává o různých problémech a situacích, které se v intimním životě lidí na ortopedickém vozíku vyskytnou. Bez zábran, bez tabu se věnuje všem otázkám. Často tady samotní vozíčkáři mluví o svých problémech, ale i o tom, jak je někdy sami vyřešili.

Knížka přináší výpovědi vozíčkářů, jejich blízkých, či partnerů o všem, co život na vozíku dříve či později přináší i v intimním životě a s čím je třeba počítat. Ale také ukazuje (zcela otevřeně), že sex k životu na vozíku přirozeně patří. Radí, jak na jeho záludnosti, doporučuje některé jiné možnosti a techniky i některé „finty“, které lze s úspěchem použít. Zajímá vás, jak a čím povzbudit sexuální touhu či jak zatočit s únavou?

V knize je toho mnohem víc, takže se nechte překvapit, jak skvělým pomocníkem může být.

E-knižku si zatím můžete objednat pouze ve formátu PDF na adrese e-knihy.vozic@centrum.cz. V ostatních formátech (ePub, mobi) bude k dostání na podzim.

Autorce jsme se při příležitosti dokončení knihy položili pár otázek.

• **Věro, jak kniha vznikala? O lásce i sexu vozíčkářů jste napsala skvělé povídky...**

Knížka vznikla na popud samotných lidí na vozíku, kteří se velice často potýkají s tím, že je okolí vnímá pouze jako „toho vozíčkáře“, ne jako muže nebo ženu na vozíku. Často se setkávají s nepochopením okolí, když si partnera najdou. Otázky typu: Proč? Na co? jsou velice časté. Tzv. zdraví lidé je často chtějí pouze jako kamarády, protože netuší, co a jak, jestli člověku na vozíku vůbec slovo „sex“ ještě něco říká, jestli se mohou či chtějí milovat a jak...

• **Knih je tedy určená také těm, kdo jsou krátce na vozíku a neví, co je v budoucnu v této oblasti života může čekat...**

Samozřejmě, ale nejen jim. Člověk, který se z ničeho nic ocitne na vozíku, neví, co dál. Má pro něj vůbec smysl něco zkoušet, když už tohle neplatí, tamto ne-

funguje, tady nic necítí?

Nebo naopak – člověku, který je na vozíku odmalička dost těžko rodiče vysvětlí, co a jak, pokud nejsou sami na vozíku. Kniha bude dobrým rádcem i pro zdravé lidi, kteří by se pro trvalý vztah s vozíčkářem rozhodli. Všichni tihle lidé mi říkali, že by knihu plnou konkrétních informací o sexualitě vozíčkářů uvítali.

• **Takže je „za tím“ vaše povídková kniha Lásky, sex a vozíčkáři? Stala jste se vztahovou „odbornicí“...**

Dost možná. Ale taky možná i proto, že sama jsem na vozíku, manžel i plno mých přátel jsou vozíčkáři a lidé mi psali, že bych mohla něco takového napsat Tak asi proto.

V nové knize nejsou povídky, je tam pouze pár skutečných zážitků ze života, abych na nich ukázala, jak se ten který problém dá řešit. Knížka se víc zaměřuje na konkrétní problémy – např. s erekcí, inkontinencí, únavou, nezájmem, s existencí jiných než běžných erotogenních zón, jiných praktik a podobně. Jsou tam názory, postřehy i konkrétní sexuální problémy samotných vozíčkářů i jejich životních partnerů.

• **Počítáte s tím, že vám budou její čtenáři psát a například žádat nějakou radu, popř. uvádět své zkušenosti a doporučení?**

Ano, počítám. Vždy moc ráda uvítám jakýkoliv ohlas, reakci nebo připomínku. Vždyť o tom život je – sdílíme ho všichni společně, tak proč bychom se měli stydět za svou přirozenost.

(red)

Kronika

Palec dolů i nahoru

Stašová zachránila vozíčkáře před deštěm

Simona Stašová Foto: Divadlo Ungelt

Simona Stašová měla během jednoho srpnového představení na Letní scéně Divadla Ungelt takový strach o neznámého vozíčkáře, že neváhala z pódia volat na diváky, aby mu navlékli pláštěnku. Hosté na vozíku měli na představení Poslední ze žhavých milenců padesátiprocentní slevu. Jeden z nich zaparkoval svůj vozíček hned na kraji první řady, takže Simona Stašová, která s Petrem Nárožným předváděla na jevišti úžasný koncert, na něj dobře viděla.

Když začalo pršet a všichni si navlékali pláštěnky, které v tomto divadle dostane každý návštěvník hned u vchodu, strachovala se o neznámého vozíčkáře.

Zprvu nenápadně, pak zcela bez skrupulí sykala do hlediště mezi lidi, aby mu pomohli nasadit pláštěnku, neboť se zdálo, že sám toho není schopen, a neustála, dokud se tak nestalo. Klobouk dolů!

Pečovatelky ukradly vozíčkáři z účtu milion

L. M. a M. J. u soudu Foto: Š. Tůmová

Bývalá vedoucí pečovatelské služby v Jaroměři M. J. půjde na tři roky do vězení za okrádání nepohyblivého seniora. Podle soudu v Náchodě zmanipulovala svou podřízenou L. M. tak, že vybírala mužovy peníze a dávala jí je. Podřízená dostala tříletou podmínku, obě musí nahradit škodu přes milion korun. Zatímco pečovatelka přiznávala třesoucím se hlasem, že vybírala z bankomatu peníze vozíčkářovou kartou a poškozila ho, její bývalá šéfka obvinění sebejistě odmítala. Tvrdila, že podřízená se na ni jen snaží hodit vinu a že ji navedl její bývalý partner.

Invalidní ženu připravila podvodnice o 400 000 korun

O čtyři sta tisíc korun připravila osmatřicetiletou ženu ze Zlínska upoutanou na ortopedický vozík dvačtyřicetiletá žena z Nového Jičína. Po návratu z vězení ji o peníze obrala pod záminkou koupení bytu. Handicapovaná žena však nebyla jedinou podvedenou. Během krátké doby stihla protřelá podvodnice obrat o peníze i další dvě ženy – celkem si přišla na 840 000 korun. Vloudila se k podvedeným jako ošetřovatelka, ženám nejprve nabídla zhodnocení jejich úspor a poté také pomoc při koupi bytu, který si invalidní žena chtěla pořídit po rozvodu.

Podářenou zlodějku kriminalisté obvinili ze zločinu podvodu a trestného činu úvěrového podvodu, kterých se navíc dopustila ve zkušební době po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.

Invalida vydíral desítky lidí

Nadával lidem, teď si zřejmě posedí

Foto: TV Barrandov

Bavil se tím, že urážel druhé. Devětapadesátiletý invalidní důchodce vytáčel přes čtyři roky náhodná telefonní čísla a hojil si na nevinných lidech své mindráky. Hrozí mu za to dvanáct let vězení. Někteří kvůli volání museli vyhledat psychologa, jiným zlý invalida zničil rodinu. Muž si v květnu vyslechl obvinění, a i když vinu popírá, čeká ho soud.

Zanardi obhájil paralympijské zlato

Alex Zanardi v Riu

Foto: Reuters

Bývalý pilot formule 1 Alex Zanardi obhájil na letní paralympiádě v Riu zlatou medaili v časovce kategorie handbiků. Devětačtyřicetiletý Ital, který před čtyřmi lety v Londýně vyhrál i silniční závod, zvítězil zásluhou skvělého finiše.

„Normálně s Bohem nerozmlouvám, protože myslím, že má důležitější věci na práci, ale když jsem zjistil, že jsem vyhrál, bylo toho na mne trochu moc. Tak

jsem se poprvé podíval k nebi a řekl jsem: „Díky, šéfe!““

Účastník 41 Velkých cen F1 přišel o nohy v září 2001 při nehodě v automobilovém závodě seriálu CART na německém Lausitzringu. Ke sportu se vrátil jako vozíčkář, s protézami v roce 2005 vyhrál závod MS cestovních vozů v Německu. Na handbiku se prosadil i na mistrovství světa, vyhrál maraton v New Yorku, ale také např. dokončil legendárního Ironmana na Havaji.

Bolivijská policie rozehnala protest lidí se zdravotním postižením

Demonstrace v La Pazu

Foto: ČTK

Vodními děly a slzným plynem zakročila bolivijská policie proti květnové demonstraci, kterou v metropoli La Pazu uspořádali zdravotně postižení lidé. Stovky lidí včetně řady vozíčkářů se domáhaly vyššího státního příspěvku na živobytí.

Protestu se zúčastnilo několik stovek lidí, kteří se do hlavního města dostali po téměř 400 kilometrech dlouhém protestním pochodu a měsíc v La Pazu tábořili. Dožadují se zvýšení příspěvku náležejícího lidem s postižením o 500 boliviánů (1 800 korun) na každý měsíc. V současnosti dostávají necelých 100 boliviánů.

Bolívie patří k nejchudším jihoamerickým zemím a vláda levicového prezidenta Eva Morales se pomocí sociálních benefitů pokouší snižovat propastné rozdíly v příjmech mezi nejchudšími a bohatými. Podle policie vyvolali tvrdou odpověď těžkoobtěžných sami protestující, když vytáhli nože a další útočné zbraně.

Vozíčkář vjel na Vysočině před osobní auto

Ve čtvrtek 28. července došlo v Radoštině nad Oslavou k dopravní nehodě, při které se střetl osobní automobil s třiašedesátiletým mužem na ortopedickém vozíku. Muž jel při levém okraji vozovky ve směru od centra obce, kdy na přímém úseku komunikace přešel vpravo před jedoucí osobní vozidlo Citroën. To řídila jedenapadesátiletá žena. Při dopravní nehodě došlo k lehkému zranění muže na vozíku, který byl vozidlem zdravotnické záchranné služby převezen do nemocnice.

Zdroj: Novinky.cz, TV Barrandov, Týden.cz, ČTK, iDnes.cz

(bf)

Napsali jste nám

Architektura pro lidi?

Dobrý den redakci a čtenářům, architektura by měla být pro lidi, tedy hlavně pro lidi, s tím se mnou doufám souhlasíte? A lidi s trochou při těle jsou taky lidi (na vysvětlenou – mám 43 let a trochu přes 150 kg). Navštívil jsem při jedné vikendové akci Arcidiecézní muzeum v Olomouci (www.olmuart.cz; poslední rekonstrukce je z dílny společnosti HŠH architekti, dnes už nefungující). Pár mých poznatků z hlediska přístupnosti tohoto muzea nabízím níže.

1. **Přístup do muzea po kostkách je neskutečně příšerný** (jak za krále Klacka...):

Byli jsme nuceni (podle mustru projížďičího vozičkáře) použít vedlejší, ale rovnější trávník. U nás se ještě naučili používat kočíci hlavy zapuštěné do betonu a zafrézované do roviny, aby to vyhovovalo všem a vypadalo i přijatelně historicky, jako je to běžné ve Švýcarsku atd. Nebo se v kostkách dělají dva vodící pruhy z rovné dlažby pro nevidomé a současně pro kočárky, vozíky, inline, berličkáře, zásobovací rudly atd. Ve vyspělé zemi je standardem mírný ústupek historiků a správná technologie za cenu použitelnosti pro většinu uživatelů – stále u nás platí to „dementní“ (asi názor většiny historiků): co je historické, musí být křivé (komunikace), tedy kotníky vylamující hrubé kameny s velkými mezerami.

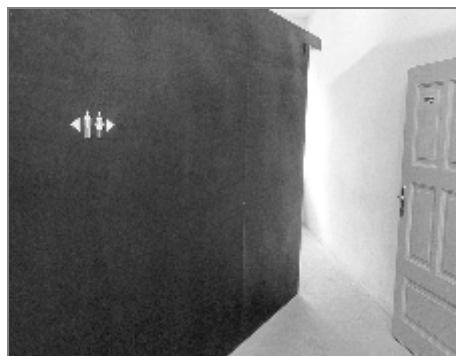
2. Výťah je nepoužitelný:

Byl jsem svědkem toho, že se do něj ten pán na vozíku nevešel – architekt nedodržel zákonem stanovenou normu, svým výtvorem tak dělá přímou „selekcí“ návštěvníků...

3. „Zrůdné“ toalety v café:

Tam architekt počítá pouze s osobami typu silný a vychrtlý dělník ze severní Koreje – a že už dávno ve velikosti lidské postavy doháníme burgerovou Ameriku, to architektův mozek zatím nepobral. Do pánské části toalet je šíře hlavního přístupu pod 60 cm, tam jsem se neprotáhl. Na dámskou část o trochu více, tak

jsem se prosoukal aspoň tam. Čekalo mě ale překvapení na druhou – dál k samotným kabinkám se mi protáhnout nepodařilo – má moč skončila v nerezovém korytě před vstupem do kabinek. Alespoň tohle se autorovi toalet povedlo... Jen doufám, že to hnusné koryto v syrovém betonu (jak někde pod mostem), s ostrými hranami útočícími na mé koule architekt (pro boha!) nemyslel jako umyvadlo.

Žádám tímto veřejně vládu této země, aby uzákonila minimální šíři všech nových hajzlíků na 90 cm a dveří do kabinek minimálně na 80 cm. Mimo normu uzavřít, nebo do r. 2020 předělat. (Hoši, myslete v tomto hlavně na sebe a svou budoucnost, bo taky nabíráte kilka jak já.) Tak bys, vládo, jednoduše přešla (prostěmu lidu život denně ničícím) chybám pitomců za kreslícím prknem.

S pozdravením

Jiří Opolský

sapiens zbytný a tlusté hovado

Poznámka: Psáno schválně hrubě, hnusně až nemravně, bo spisovně čisté jemné pohlazení by v dnešním marastu v mediích a sítích mas asi neupoutalo.

(Prostě slova volená obdobně, jako na mě architektonicky působí popsání části muzea...)

(Redakčně kráceno)

Pochvala čalounici

Dobrý den,

rád bych tímto vyslovil pochvalu paní Janě Kalvosterové, skvělé čalounici z Hovvězího na Vsetínsku, za dokonale odvedenou práci. Na sedadle mého Stormu 3 mi praskla původní (hrubá) koženka a paní Kalvosterová ji nahradila jemnou pravou kůží. Posezení na vozíku je nyní velmi příjemné, doslova jako v sedadle luxusního auta. Kůže navíc, na rozdíl od koženky, dýchá, nepraská ve švech a má o něco větší třecí odpor, takže při rychlejším zastavení vozíku nehrozí, že z něj sklouzne. Celková cena za toto profesionální přečalounění jednoho sedáku (cena právě

kůže, čalounická práce + doprava až do bytu) byla 1 300 Kč. A tak jsem si nechal přečalounit i náhradní sedák.

Pokud máte potíže se stavem vašich sedáků, nemohu než velmi doporučit služby této čalounice: Čalounictví Jana Kalvosterová, Hovvězí 519, tel.: 737 783 248.

Luděk Trombala

Ratiboř u Vsetína

Na našich dálnicích bezb. WC na euroklíč nenajdete

Předseda neziskovky Život bez bariér Josef Fučík nám zaslal korespondenci, kterou vedl s Ředitelstvím silnic a dálnic ČR ohledně bezbariérových WC na dálniční trase Praha – Brno – Ostrava. Z ní vyjímáme:

Dobrý den, prosím o informaci, která odpočívadla a pumpy jsou vybavená bezbariérovým WC na euroklíč na trase Praha – Brno – Ostrava? Respektive budou v r. 2017? Případně nám stačí webový odkaz, pokud někde takovýto seznam bezbariérových WC na euroklíč existuje. Příští rok očekáváme delegaci největší organizace zdravotně postižených Švýcarska a USA a chceme se vyhnout trablům na cestách u nás jako při minulých návštěvách. Povezeme je touto trasou z Ruzyně do Polska.

Odpověď ŘSD:

Vážený pane Fučíku, tento typ toalet na dálniční síti neevidujeme, tudíž nám není známo, zda se tyto nacházejí na tazatelem zmíněné trase.

Na nových malých odpočívkách tyto toalety na euroklíč již budou, první taková však nevznikne dříve jak v roce 2017.

S pozdravem

Bc. Marie Soldatova

Ředitelství silnic a dálnic ČR

VÍME, JAK POMÁHAT

**Třetí ročník charitativního golfového turnaje
NADACE AGEL vynesl 700 000 korun**

**Speciální pomůcky od NADACE AGEL
pomohou trojici dětí s dětskou mozkovou obrnou**

Jan Železný, Radek Štěpánek, Ondřej Bank a Aleš Loprais byli ozdobou třetího ročníku charitativního golfového turnaje NADACE AGEL, který se v červnu konal v Golf Clubu Mstětice u Prahy. Celkový výtěžek turnaje, jehož součástí byla také dražba, překročil částku 700 tisíc korun.

Startovní listinu na osmnáctijamkovém hřišti zaplnila jména více než 60 golfistů, mezi nimiž byl také Jan Železný, který na turnaji oslavil své jubilejní 50. narozeniny. Dobročinnou akci podpořili také další sportovci – Radek Štěpánek, Ondřej Bank a Aleš Loprais, kteří věnovali dary do dobročinné aukce a osobně se jí zúčastnili.

„Výherci aukce si odnesli například raketu podepsanou Novakem Djokovičem, šek na hodinu tenisu s Radkem Štěpánkem, kombinézu Aleše Lopraise, ve které projel rallye, či lyže a soukromou hodinu lyžování s Ondřejem Bankem,“ uvedla manažerka NADACE AGEL Viktorie Sládková. Aukce předmětů se konala k příležitosti pátého výročí založení nadace.

Golfový turnaj NADACE AGEL spojuje charitu, sport a příjemně strávený čas pod širým nebem. Mezi šedesátkou hráčů, kteří se golfového turnaje účastnili, převažovali zástupci různých firem. Ti se rozhodli podpořit seniory, rodiny v nouzi a lidi s handicapem, kteří se každodenně na nadaci obracejí s prosbou o pomoc v těžké situaci.

Kompenzační pomůcky pro děti s mozkovou obrnou

Nové speciální kočárky, houpačku či speciální kolo si nově může užívat trojice dětí s dětskou mozkovou obrnou z Brna, které podpořila NADACE AGEL. Malý Denisek, Kubík a Alenka získali od nadace příspěvek v celkové výši 60 000 korun, který by měl přispět ke zlepšení zdravotního stavu dětí i zkvalitnění života jejich rodin.

Kompenzační pomůcky byly dětem předány prostřednictvím neziskové organizace Hašle, která se zabývá pomocí dětem se zdravotním a tělesným postižením

Jan Železný oslavil na turnaji NADACE AGEL 50. narozeniny

a která také o příspěvek pro děti žádala.

„Rodiče těchto dětí se na nás obrátili s prosbou o pomoc v situaci, kdy nebyli schopni z vlastních zdrojů pořídit svým dětem potřebné kompenzační pomůcky. V návaznosti na tuto skutečnost jsme se my obrátili na NADACI AGEL, které jsme moc vděční za finanční podporu,“ říká Michaela Rennerová z brněnské organizace Hašle.

Denisek a Alenka získali nový speciální kočárek, který pomůže jak jim, tak i jejich rodičům – nejen k pohodlné přepravě dětí, ale i správnému polohování. Kubík, který je už větší, dostal speciální kolo Zefyr a také speciální houpačku, které mu hravou formou pomáhají rehabilitovat.

Kubík se speciálním kolem

„Kubík, Denisek i Alenka měli nelehký vstup do života. Když vidíme sílu dětí se zlepšovat, nevzdávat se a rovněž cítíte tu silnou oporu ze strany rodiny, rozhodli

jsme se i my, za nadaci, pomoci alespoň tímto způsobem,“ říká manažerka NADACE AGEL Viktorie Sládková.

„Pro rodiče i děti z těchto rodin je to opravdu velká pomoc. Bez příspěvků by si mohli drahé speciální vybavení jen těžko dovolit. Děkuje za pomoc,“ konstatuje Michaela Rennerová.

NADACE AGEL sídlí v Prostějově a potřebným lidem a organizacím z celé České i Slovenské republiky pomáhá již od roku 2011. Od svého vzniku nadace podpořila přes 350 žadatelů celkovou částkou přesahující 8 miliónů korun. Více informací, včetně formuláře žádosti o nadační příspěvek, najdou zájemci na webu nadace.agel.cz.

Mgr. Radka Miloševská
NADACE AGEL

(red)

Kontakt: NADACE AGEL, Mathonova 291/1, 796 01 Prostějov, tel.: 582 315 920, sekretariat@nag.agel.cz, <http://nadace.agel.cz/>.

**NADACE AGEL podporuje
i projekt VOZKA**

Představujeme:

Pražská organizace vozíčkářů slaví čtvrtstoletí své existence

Pětadvacet let je na neziskovku v našem prostředí úctyhodný věk, přesto kořeny organizace sahají ještě dál, do dob před sametovou revolucí, kdy se skupina vozíčkářů a jejich blízkých rozhodla využít své zkušenosti a pomáhat lidem, kteří se ocitli ve stejně svízelné situaci jako oni sami.

Pořádali akce přizpůsobené potřebám lidí s tělesným postižením, vzájemně si radili a pomáhali. Po roce 1990 se koncentrovaly myšlenky na vytvoření samostatné organizace, která by se vyčlenila z tehdejšího Svazu invalidů a specializovala se na projekty zaměřené na užší cílovou skupinu. Stalo se tak v dubnu 1991.

Mgr. Jaroslava Franková:

Chceme lidem s postižením vytvářet podmínky ke svobodnému rozhodování o svém životě

„Činnosti, kterým se Pražská organizace vozíčkářů (POV) věnovala, se v průběhu času měnily, ale jejich princip zůstává. Svými projekty, prací a postojem usiluje o vytvoření příznivého prostředí, které umožní lidem s tělesným postižením svobodně rozhodovat o svém životě a o způsobu zajištění svých životních potřeb,“ říká předsedkyně organizace Mgr. Jaroslava Franková.

Na postupném budování a vývoji POV má zásluhu řada významných osobností, které byly po různě dlouhou dobu s organizací spjaty. Pracovali pro POV jako dobrovolníci, později za skromný plat. Svoji práci dělali s láskou a nasazením, díky kterému se organizace velmi rychle etablovala v nově se tvořícím neziskovém sektoru.

„Vyjmenovat by si zasloužili všichni a vydalo by to alespoň na dva odstavce,“ vzpomíná Jaroslava Franková. „Z obavy, abychom někoho neopomněli, však připomeneme jen jednu, tu nejvýraznější tvář POV. Ačkoli ty ostatní nebudou nikdy zapomenuty. Tou osobou, kterou ve výročním vzpomínání nelze nezmínit, je Zdenka Hanáková, dlouholetá předsedkyně POV. Její jméno je spojeno nejen s organizací samotnou, ale i s řadou inovativních projektů, které se svými přáteli a kolegy vehementně prosazovala. Díky její iniciativě řídila POV pilotní projekt

Vytváření příležitostí pro vzájemné setkávání považujeme za důležité

osobní asistence, tehdy docela nové služby. Právě osobní asistenci Zdenka Hanáková na začátku devadesátých let minulého století prosadila.“

Prosazování nových přístupů k péči o klienty s tělesným postižením a o zajišťování služeb a akcí, které by braly v potaz specifické potřeby zejména vozíčkářů, to byl duch, ve kterém se neslo prvních deset let fungování POV. Hlavní myšlenkou provázející všechny nové projekty bylo zacílení na klienta, který byl zároveň řídicím článkem všech služeb, které využíval.

„Postupem času se služby poskytované naší organizací profesionalizovaly, rozrůstaly, ale také měnily a nahrazovaly,“ konstatuje Jaroslava Franková. „Změny souvisely s legislativním vývojem, vývojem přístupnosti životního prostředí, s dostupností informací a přístupem veřejnosti i klientů samotných.“

V současnosti stojí služby POV na třech pomyslných pilířích.

**Aktuální poradenství
Odborníci
a moderní webové stránky**

„Prvním z pilířů je poradenství. Naši odborníci (sociální pracovníci, právníci, specialisté na architektonické bariéry) jsou k dispozici všem zájemcům o radu v oblastech souvisejících s problematikou

tělesného postižení, pomáhají řešit potíže a předávají důležité informace nejen členům a klientům POV,“ vysvětluje Jaroslava Franková.

Moderní doba si postupně vyžádala moderní řešení. Klienti chtěli mít možnost vyhledávat základní ověřené informace samostatně, proto se v POV rozhodli přenést své zkušenosti, postřehy a ověřené informace do internetového světa.

„Informační databáze aktualizujeme a zveřejňujeme na webových stránkách www.pov.cz. Ty jsou prostorem nejen ▶

Tým ŠIP-KÁR do akcí zapojuje pravidelně i občasně hráče

pro odbornou stránku naší práce, ale nabízejí také možnosti zapojit se do volnočasových akcí, nebo na ně zavzpomínat. Kromě dat a rad tady návštěvníci najdou nabídku akcí, fotografie z nich nebo nabídku akcí spřátelených organizací. Web POV je inovovaný a stále se vyvíjí. Všichni, i čtenáři VOZKY, mohou ovlivnit jeho podobu a náplň. Vítejte zajímavé podněty i konstruktivní kritiku," říká Jaroslava Franková.

Volný čas a vzdělávání Plejáda úspěšných projektů

Druhým pilířem jsou volnočasové a vzdělávací aktivity.

„Nutno dodat, že jde o velmi oblíbený pilíř. Zázemí oběma činnostem poskytuje Středisko přístupného vzdělávání. Vzdělávání je zacílené dvěma směry. Jednak se soustředíme na vzdělávání našich členů a klientů v používání moderních technologií, jejichž ovládání je základem dnešní komunikace. Lidem s tělesným postižením tak může výrazně ulehčit život," upozorňuje Jaroslava Franková.

Lektor pracuje s každým ze zájemců o proniknutí do tajů počítačů, mobilů, internetu či sociálních sítí individuálně, všechny kurzy jsou sestaveny na míru a konají se tam, kde chce klient.

„Ukázalo se jako velmi účelné učit se na vlastní počítačové technice. Klienti se na lektora mohou obrátit i v případě, že nevědí, jaký přístroj či pomůcku k jeho ovládání si pořídit. Sociální pracovnice POV zase může poradit, kde na nákup sehnat potřebné prostředky.

Vzdělávání ale také směřujeme na studenty odborně zaměřených středních a vysokých škol. V POV mohou absolvovat svoji praxi, exkurzi nebo přednášku na vybrané téma" říká Jaroslava Franková.

Hvězdou volnočasových aktivit je **Klub TÚRA**, který je určen členům organizace. V rámci klubu pořádá ročně více jak dvacet jednodenních výletů různého zaměření a na různá místa.

„Součástí organizace výletů je zajištění speciální dopravy, nezbytných informací o dostupných hygienických zařízeních a službách a doprovod organizátorů. S klubem jsme se podívali do řady krásných českých měst, projedli hory a navštívili významná místa a památky. Ten, komu by byl jednodenní výlet málo, může využít nabídku jednoho ze dvou pobytových kurzů, které každoročně pořádáme.“

Další turistickou záležitostí, která je pořádána mimo Klub TÚRA a je otevřená pro všechny zájemce, je **speciální vozíčkářská trasa na legendárním pochodu Praha–Prčice**. Tu již více jak patnáct let pořádá POV ve spolupráci s Klubem českých turistů. Na třináct kilometrů dlouhé trase najdete vozíčkáře nejen z POV rok co rok.

„Volný čas ale v POV není jen o turistice. Proto pořádáme Tvořivá setkání, na kterých si mohou milovníci ručních a výtvarných prací u kávy vytvořit něco pro potěchu oka," informuje Jaroslava Franková. „Nabízíme akce projektu Psí život, který je určen majitelům asistenčních psů i mazlíčků. Kynolog při setkáních a přednáškách radí a ukazuje, jak s čtyřnohým kamarádem lépe komunikovat a jak ho učit novým dovednos-

Stále zkoušíme nové věci a vymýšlíme volnočasové aktivity

Pražská organizace vozíčkářů už 25 let zkvalitňuje život lidem s postižením. Byla založena z iniciativy samotných vozíčkářů a jejich blízkých v roce 1991. Usiluje o vytvoření sociálně příznivého prostředí, ve kterém se může každý člověk s postižením svobodně rozhodovat o způsobu zajištění svých základních životních potřeb, ať už jde o místo trvalého bydliště, pracovního zařazení, využití soc. a zdrav. služeb nebo trávení volného času.

V současnosti má POV přes 220 členů.

Nabídka služeb

- **Poradenství**
- **Projekt Přes bariéry:** internetové stránky www.presbariery.cz, jejichž prostřednictvím organizace nabízí co nejvíce užitečných informací k překonávání bariér nejrůznějšího druhu – data o přístupnosti či nepřístupnosti veřejných objektů, veřejné dopravy a zeleně – ale i podrobná metodika mapování či obecná legislativa, která problematiku bezbariérovosti ošetřuje, nebo poradenství ohledně stavebních úprav „ušíťými na míru“ atd.
- **Akce POV:** Klub TÚRA, vozíčkářská část pochodu Praha– Prčice, ŠIP-KÁRY, Hvězda, jednodenní turistika, rekondiční pobyty...
- **Kurzy a vzdělávání:** Středisko přístupného vzdělávání (pro vlastní klienty – moderní technologie; i pro studenty středních a vysokých škol – praxe, exkurze, přednášky).
- **Adresář:** asistenčních služeb, kompenzačních pomůcek a jejich půjčoven a další...
- **Publikační činnost:** brožury o přístupnosti atd.
- **Rubrika PO Výletech** je zatím ve vývoji. Budou tam informace o zajímavých místech, které nabízejí možnosti i pro turisty s omezenou schopností pohybu.

Kontakt: Pražská organizace vozíčkářů, z.s., Centrum samostatného života – Benediktská 688/6, 110 00 Praha 1, tel.: 224 826 078, 224 827 210, info@pov.cz, www.pov.cz, www.presbariery.cz. Otevírací doba: po–čt 9–16 a pá 9–15 hod. V červenci a srpnu pouze od pondělí do středy.

tem. Večerní, téměř sportovní aktivitu nabízí uskupení ŠIP-KÁRY, šipkařský tým POV, který pořádá pravidelné tréninky i občasné turnaje, do kterých se zapojují i šipkaři profesionálové,“ doplňuje Jaroslava Franková.

„Nakonec jsem si nechala největší volnočasovku POV – a tou je Hvězda, tedy celorepublikové sportovní setkání (nejen) vozíčkářů. Sportovní i kulturní počin, který se bude v příštím roce konat již po pětaticáté, nese podtitul Memoriál Zdenky Hanákové. Ta je jednou z jeho zakladatelek a vybrala pro jeho konání i místo, které mu dalo jméno – Oboru Hvězda – romantické místo kolem letohrádku, kde na místních cestách rok co rok svádějí vozíčkáři i „choďáci“ sportovní bitvu v jízdách, bězích, slalomech, ale také v lukostřelbě, minigolfu, krocketu, ruských kuželkách a řadě dalších disciplín.“

Projekt

Program Přes bariéry

Třetím pomyslným pilířem služeb POV je program **Přes bariéry**. Jde o komplex činností zaměřených na problematiku architektonických bariér a jejich odstraňování.

„POV od roku 2010 prosazuje profesionální přístup k mapování přístupnosti a zpracování informací pro uživatele, jimiž nejsou jen vozíčkáři, ale i široká veřejnost, zejména rodiče s malými dětmi a početná skupina seniorů. Spolupracujeme v rámci Pracovní skupiny pro jednotnou metodiku mapování a kategorizace přístupnosti prostředí s organizacemi a institucemi z celé České republiky. Kromě koncepční práce se věnujeme i samotné práci v terénu, mapování a zpracování informací. Ty zveřejňujeme prostřednictvím specializovaných webových stránek www.presbariery.cz, které jsou prvním a obsahem největším úložištěm dat o přístupnosti prostředí v České republice. Všechny terénní práce i následné zpracování informací se řídí uživatelsky nastavenými metodickými pokyny,“ vysvětluje Jaroslava Franková.

Součástí programu Přes bariéry je díky profesionálům v týmu POV i poradenství pro klienty POV, které jim pomáhá vymyslet a zanést do projektů bezbariérové úpravy bytů či pracovišť.

„Věnujeme se osvětě, prostřednictvím které se snažíme předcházet vzniku nových bariér, úzce spolupracujeme s Fakultou architektury a Fakultou dopravní Českého vysokého učení technického. Společným projektem POV, Fakulty architektury ČVUT a Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých je zážitkový seminář Překonejme bariéry určený

Sportovní setkání (nejen) vozíčkářů na Hvězdě má pětaticetiletou tradici

především pro vysokoškolské studenty. Pro odbornou veřejnost pořádáme každoročně konference. Ta letošní má téma „Dostupné a důstojné bydlení pro všechny“ a uskuteční se 1. listopadu v Praze. Všechny informace o programu Přes bariéry poskytne zájemcům zmiňovaný web www.presbariery.cz.“

*Foto: archiv POV
Mgr. Jaroslava Franková
(red)*

**Žijeme jen jednou,
tak si to užijme...**

Tvořivá setkání se nesou v rodinném duchu

S Klubem TÚRA jsme se podívali i k pramenům Labe

S podporou Skupiny ČEZ a Nadace ČEZ

Letní nadílka pomoci udělala radost pararezurní jezdce Katce a díky aplikaci EPP Pomáhej pohybem i dvouletým postiženým dětem Františkovi a Natálce nebo spolku APROPO

Lysá hora hostila už dvacátý ročník extrémního závodu čtyřlenných štafet **ČEZ Adrenalin Cup 2016**. V sobotním pánu 25. června tento závod odstartoval z Ostravice a mnozí sportovci i diváci si ve svém telefonu zapnuli aplikaci **EPP Pomáhej pohybem**.

Sportovci s EPP Pomáhej pohybem

Povedlo se jim nasbírat dostatečný počet bodů na léčebný pobyt pro malou Natálku Librovou, která je od narození těžce nemocná. Díky jejich úsilí věnovala Nadace ČEZ Natálce 30 000 korun na intenzivní neurorehabilitační program v ADELI Medical Center v Piešťanech.

„Nadační příspěvek použijeme na dofinancování dvoutýdenního rehabilitačního programu pro Natálii Librovou. Natálka má kombinované postižení, vrozené vývojové vady mozku, epilepsii a těžkou psychomotorickou a mentální retardaci.

Natálka s maminkou

Jsou jí dva roky a má cca 10–20 epileptických záchvatů denně, vývojově odpovídá třem až čtyřem měsícům a je plně odkázána na 24hodinovou péči rodičů. Speciální rehabilitace v centru Adeli by ji mohla posunout dále,“ řekla Lucie Pawerová z Asociace pomoci postiženým ADELI.

Rehabilitační program mimořádně dobře působí na neurologické poruchy pohybu vznikající při dětské mozkové obrně nebo po nehodách a po úrazech hlavy a mozku. U pacientů dochází k celkovému zlepšení zdravotního stavu.

Díky mobilní aplikaci EPP Pomáhej pohybem může každý pomáhat vlastním aktivním pohybem nejen sobě k lepšímu zdraví, ale také druhým, kteří naši pomoc potřebují. Je zcela zdarma a stáhnout si ji zájemci mohou v App Store i Google Play. Aplikace zaznamenává například chůzi, běh, jízdu na kole, lyžování i tanec. Funguje také jako klasický sporttracker, který generuje statistiky osobních výkonů dle několika hledisek. Celkem už s aplikací EPP Pomáhej pohybem sportuje více než 173 000 lidí.

Více na www.pomahejpohybem.cz.

APROPO může díky podpoře na rekondici

Příspěvek na uspořádání rekondičních pobytů pro lidi na vozíčku pomohli získat na začátku července účastníci projížďky

Okolo Ostravy. Ti v průběhu ostravské části ojedinělého projektu **Okolo měst napříč handicap** organizace Cesta za snem, který sdružuje zdravé i handicapované sportovce, zapínali telefony s aplikací EPP Pomáhej pohybem a vlastní energií tak pro spolek APROPO získali 60 000 korun. Podstatou celé akce bylo objetí okruhu kolem moravskoslezské metropole v délce asi 50 kilometrů – na kolech, kolečkách, bruslích i koloběžkách.

Aby se projížďky mohl zúčastnit opravdu kdokoli, rozdělili organizátoři okruh na menší části. K jednotlivým etapám se mohl připojit nebo od nich naopak odpojit úplně každý dle vlastního uvážení, výjimkou nebyly ani četné zastávky k občerstvení či procházce okolní přírodou. Akce se skutečně zúčastnili sportovci nejrůznějšího věku, zdravotního stavu nebo fyzické kondice. Spojovala je chuť trávit čas aktivním způsobem nehlédě na přítomnost nebo míru postižení. Cílem odpolední projížďky bylo Trojhalí Karolina.

Projížďka dokázala vytvořit silný fungující tým, který bez ohledu na zdravotní stav jeho členů táhnul celou projížďku za jeden provaz. Sám navíc pomáhal překonávat handicap také místnímu spolku APROPO, jehož projekt při této příležitosti nasadila do mobilní aplikace EPP Pomáhej pohybem Nadace ČEZ. Posláním spolku je systematicky zlepšo-

Spolek APROPO

vat podmínky pro kvalitu života lidí s tělesným postižením. Kromě zprostředkovávání osobní asistence k zajištění každodenních potřeb a provozu informačního servisu pro ně pořádá rovněž pravidelné rekondiční pobyty.

„Výtěžek z akce Okolo Ostravy nám pomůže uhradit náklady spojené s uspořádáním jednoho z nich. Účastníky v průběhu pobytů učíme, jak cíleně řídit svou osobní asistenci, aby i přes těžký fyzický handicap mohli žít samostatný a kvalitní život. Kromě získávání nových poznatků a zkušeností, které poté mohou aplikovat i v domácím prostředí, si odvázejí i nově nabytá přátelství a psychické i fyzické uvolnění z několikadenní intenzivní rehabilitace, kterou jim v rámci pobytů rovněž zprostředkováváme,“ sdělil hospodář spolku APROPO Radim Běleš.

Festival Štěrkovna Open Music pomohl s Nadací ČEZ dvouletému Františkovi

Dobrá zpráva dorazila poslední červencový víkend i na Hlučinské jezero na festival Štěrkovna Open Music. Aplikaci EPP Pomáhej pohybem ve prospěch dvouletého Františka z Hlučína, který trpí dětskou mozkovou obrnou, si stáhlo tolik návštěvníků festivalu i dalších lidí, že potřebných 50 000 korun na jeho další rehabilitační léčbu se podařilo vysportovat a vytančit už během prvního festivalového dne. Stejně jako před rokem pro čtyřletou Adélku z Hlučína Darkoviček. Hlučinský festival je tím zcela mimořádný.

František díky tomu mohl odjet v polovině srpna do Sanatorií Klimkovice, kde absolvoval další intenzivní neurorehabilitaci. Ta první, kterou mu v únoru zaplatili lidé z Hlučína, mu výrazně pomohla.

„Jsem moc šťastná. František dělá velké pokroky. A pravidelně trénujeme i na rehabilitační tříkolce Loped, kterou jsme koupili ze sbírky. Moc chci poděkovat všem, kteří nás tak podporují. Mám štěstí, že bydlím právě v Hlučíně, kde nám lidé

František v lánkách

Heřman Volf a zástupci Nadace ČEZ předávají šek organizaci APROPO

tolik pomáhají,“ řekla Františkova maminka Martina Štěpaníková.

Paradrezurní jezdkyňe si podpory Nadace ČEZ váží

Kateřina Lesová odmítá čekat, až skončí na ortopedickém vozíku. Místo toho jezdí na koni a na Mistrovství České republiky v paradrezuře získala bronz. Jezdeckých závodů pro handicapované se mohla zúčastnit také díky podpoře Nadace ČEZ ve výši 30 000 korun.

Katce Lesové byl v dětství diagnostikován vzácný zhoubný nádor kosterního svalu. Podstoupila chemoterapii kombinovanou s radioterapií a následně chirurgický zákrok. Poté další silnou chemoradioterapii a řadu dalších operací. Kvůli komplikacím u ní bohužel došlo k zástavě srdce a dlouhodobý nedostatek kyslíku způsobil poruchu mozku, která se projevuje těžkou poruchou učení, krátkodobé paměti a zpomalením koordinace končetin. Následkem chemoterapií trpí Katka silnou artrózou, osteoporózou a velkými bolestmi. Při chůzi na menší vzdálenost používá dvě francouzské hole a podle lékařů jí v brzké době hrozí imobilita.

Katka přes svůj handicap absolvovala dva roky jezdecké školy v Kroměříži. A na Mistrovství České republiky 2016 v drezuře a paradrezuře, které se konalo 18.–21. srpna 2016 ve Zduchovicích, tato cílevědomá sportovkyně v náročném tříkolové soutěži obsadila s koněm Salvátorem úžasné třetí místo.

„Odmítám žít jen proto, abych čekala na vozík, zaplatila bydlení, léky a nejnuitnější životní potřeby. Za co by ten život potom stál? Jaký by byl jeho smysl? Mým snem a cílem od dětství je jezdit na koni. Chci inspirovat všechny lidi s handicapem, zviditelnit Ostravu, Moravskoslezský kraj a jednou třeba na evropských kolbištích i Českou republiku,“ říká o sobě Katka.

Krůček k tomuto snu pomohla Katce udělat Lucie Segeťová, zaměstnankyně ČEZ Energetické služby, která její žádost

doporučila Nadaci ČEZ. „Katku znám už několik let, protože je členkou mého jezdeckého oddílu. V rámci zaměstnaneckého grantu jsem nežádala pouze na dopravu na závody na MČR, ale také na možnost vybavit halu jízdárny zrcadly, aby se zdraví i handicapovaní jezdci mohli vidět, což se také podařilo a jsem za to velice vděčná. Katka si i se svým handicapem sama vozí koně na závody a často nemá ani pomocníka, což je naprosto ojedinělé. Ale je bojovnice, takže jak ji znám, dojde na závody, i kdyby tam koně měla přinést na zádech,“ říká Lucie Segeťová. O Zaměstnanecký grant může požádat veřejně prospěšná organizace, ve které se aktivně angažují zaměstnanci Skupiny ČEZ, ať už se ve svém volném čase nezištně věnují práci s dětmi, seniory, handicapovanými nebo aktivitám v zájmových, sportovních a dalších organizacích.

„Katčin příběh je velmi inspirativní a jsem ráda, že prostřednictvím dobrovolné angažovanosti zaměstnanců Skupiny ČEZ můžeme v letošním roce podpořit nejen Katku, ale i dalších 102 zaměstnaneckých grantů,“ dodává Michaela Zemličková, ředitelka Nadace ČEZ.

*Mgr. Marie Pásková, Vladislav Sobol
Skupina ČEZ
(red)*

Katka se Salvátorem při drezuře

Představujeme:

Duhový dům Ostrava

Do rozsáhlé organizační struktury Slezské diakonie patří i Duhový dům Ostrava. Jedná se o komunitní centrum, které už tři roky poskytuje sociální služby osobám s mentálním, tělesným a kombinovaným postižením.

Zařízení má ubytovací kapacitu 18 osob (ve věku od 18 do 50 let), denní stacionář pro 54 osob (od 15 do 50 let), odlehčovací službu pro šest osob (od 1 roku do 60 let) a sociálně terapeutické dílny s kapacitou 15 osob (od 18 do 64 let).

Terasa v areálu Duhového domu poskytuje klid i kontakt s přírodou

Sedmero zásad

Služby jsou v Duhovém domě poskytovány lidem, kteří mají těžké tělesné postižení (jako je kvadruparéza, roztroušená skleróza, dětská mozková obrna, Huntingtonova choroba aj.) nebo kombinaci s dalším postižením (mentálním, smyslovým, či poruchou autistického spektra).

Tyto služby se řídí sedmerem zásad:

1. Individuální péče a podpora.
2. Ochrana a prosazování práv uživatele.
3. Podpora aktivního přístupu uživatele k vlastnímu životu.
4. Vzájemný partnerský přístup ve vztahu mezi pracovníkem a uživatelem.
5. Odbornost poskytovaných služeb postavená na neustálém zvyšování kvality.
6. Spolupráce v zájmu uživatele.
7. Křesťanské hodnoty.

Pokoje jsou vybaveny polohovacím lůžkem, kuchyňským koutem a sociálním zařízením

Místnost rehabilitace

Z etického kodexu Slezské diakonie:

Posláním Slezské diakonie je poskytování kvalitních sociálních služeb potřebným lidem na základě křesťanských hodnot. Slezská diakonie je křesťanskou organizací s vysokou úrovní kultury, kvalitními a inovativními sociálními službami, vzdělávacími a humanitárními aktivitami doma i v zahraničí.

Slezská diakonie poskytuje pomoc všem lidem, kteří ji potřebují, bez ohledu na věk, pohlaví, vyznání, zdravotní stav, postižení, postavení a nepříznivé životní situace.

„Cílem služeb poskytovaných v Duhovém domě je podpora uživatele v maximální soběstačnosti – v sebeobsluze i v komunikaci se svým okolím. Dalším účelem je udržet a rozvíjet získané školní znalosti i pracovní dovednosti klientů. Kromě toho podporujeme zachování rodinných vazeb a spolupráci s rodinou,“ říká vedoucí střediska Nikola Šimíková.

Komplexní péče

V Duhovém domě je pro uživatele zajišťována i zdravotní a ošetrovatelská péče včetně fyzioterapie.

„Máme zde kvalitní a technicky moderní ubytování v 18 jednolůžkových pokojích a ve třech dvoulůžkových apartmánech s vlastním sociálním zařízením.

Samozřejmostí je stravování,“ dodává Nikola Šimíková. „K dispozici je rovněž psycholog a speciální pedagog.“

Středisko má navíc prostory pro aktivizační činnosti (návčikovské, výtvarné, rukodělné, PC koutek aj.), multifunkční společenský prostor, prostory pro relaxaci a místnosti pro rehabilitaci. Prostředí je bezbariérové a propojené s venkovními atrií. Kromě základních činností poskytovaných v rámci sociálních služeb nabízí Duhový dům také služby fakultativní, jako je například svoz klientů.

Roční provozní náklady celého zařízení jsou okolo 20 milionů korun. Provoz je hrazen z dotací MPSV, města Ostravy a příjmů klientů.

(di), foto: archiv Duhového domu

Ta radost klientů stojí za to!

Cestovatelé na vozíčku z projektu „Svět není jen černá a bílá“ se chystají k moři

Na pobytu ve srubu obce Dívčí Hrad

Foto: archiv Duhového domu (z projektu Svět není jen černá a bílá)

Třináctka se v projektu „Svět není jen černá a bílá“ ukázala jako šťastné číslo. Třináct klientů Duhového domu, z toho osm na vozíčcích, se totiž v létě zúčastnilo čtyřdenního pobytu ve srubu obce Dívčí Hrad – a všichni si akci pochvalovali.

Obec Dívčí Hrad leží na území Moravskoslezského kraje 25 km severně od města Krnov, v Osoblažském výběžku – čistém přírodním prostředí, ve kterém je radost pobývat...

„V zajímavém místě a na čerstvém vzduchu si naši klienti užili různé programy i zábavu, a to včetně oblíbených grilovaček,“ vysvětluje autorka projektu Darina Pawlaková. „Pro většinu z nich šlo o mimořádné zážitky, a navíc byla akce pro klienty cenově přijatelná, neboť se nám podařilo sehnat sponzory.“

Darina Pawlaková

Funkci pracovnice v sociálních službách pro výchovnou nepedagogickou činnost v Duhovém domě zastává Darina

Pawlaková už tři roky. „Po celou tu dobu jsme nakloněni veškerým aktivitám – hlavně cestovatelským –, které naše klienty nesmírně obohacují. Největším přáním našich klientů je vyjet k moři. Zaměřujeme k tomu různé aktivity, abychom si vyzkoušeli, zda by to šlo – např. chodíme plavat na bazén do Střední školy prof. Zdeňka Matějčka. Faktem je, že každá akce stojí spoustu příprav, ale ten výsledek, ta radost klientů, pak stojí za to,“ říká Darina Pawlaková.

Domácké prostředí

Její slova potvrzuje osmadvacetiletý vozíčkář Jan Kurka.

„Jsem v Duhovém domě dva roky a líbí se mi tady víc než doma. Opékání párků na Dívčím Hradě bylo super. Jinak rád jezdím vlakem, byli jsme už třeba i v zoo ve Zlíně, kde jsme krmili rejnoky. Každý výlet je zkrátka fajn, jsme takoví cestovatelé.“

Na ústav sociální péče v Hrabyni vzpomínala trochu víc i vozíčkářka Monika Antlová.

„Bydlela jsem tam 17 let a mám tam spoustu kamarádů, ale po ročním bydlení v Duhovém domě to tady hodnotím jako lepší: máme větší samostatnost, je tu klidnější prostředí a vůbec je to jaksi domáctější. Individuálně se mi zde věnují ▶

Každý pokoj má vlastní sociální zařízení

víc a přitom cenově je to přibližně stejné. Sociální zařízení mám jenom pro sebe, s přítelem si vaříme, na co máme chuť – tedy, vaří především on, protože já se svými rukama dokážu akorát pomocné práce. A když chceme, zajdeme si na bezbariérovou terasu, kde si dáme kávičko a poklábosíme... Já jsem v Duhovém domě moc spokojená“

Text, neoznačené foto (di)

Dostat se na postel a z postele, k tomu Jan Kurka potřebuje jen malou pomoc

V atriu Duhového domu

Vítejte v mém královstvíčku

Cílem je podpora klientů k maximální soběstačnosti

Tuto masku vyrobil Jan Kurka sám

V Duhovém domě panuje atmosféra přátelství

O smích při pobytu ve srubu nebyla nouze

O Evropských dnech handicapu v Ostravě a o práci pro město

**Dveře mé kanceláře jsou otevřené pro každého,
říká náměstek primátora Ostravy Zbyněk Pražák**

Je sice rodákem z Moravského Krumlova, ale od pěti let vyrůstal v Ostravě. Jeho tatínek, středoškolský pedagog, sem byl za své politické názory poslán v roce 1959 jako dělník „na převýchovu“. Ve svérázném ostravském prostředí vyrůstal spolu se čtyřmi sourozenci a v tomto ohledu pak jablko nepadlo daleko od stromu: má čtyři děti. V zastupitelstvu města Ostravy přitom Zbyněk Pražák se čtyřletou pauzou zasedá už od roku 1990 a v současné době je náměstkem primátora pro kulturu a volnočasové aktivity.

• **Jak dlouho už pracujete v politice a čemu jste se věnoval? Víme, že jste také stál za vznikem nynějších Evropských dnů handicapu...**

Sečtu-li všechna volební období, pak mám tu čest působit ve funkci náměstka primátora už 18 let a vždy do mé působnosti spadaly oblasti související zejména se vzděláváním, zdravotnictvím a se sociální a kulturní tematikou. Je samozřejmé, že za tak dlouhou dobu jsem získal spoustu zkušeností a navázal mnoho kontaktů. Velký důraz jsem kladl na to, abych měl také zpětnou vazbu, a proto i dveře mé kanceláře jsou pro každého vždy otevřeny. Vím, že právě senioři a lidé s handicapem spadají do skupin, které zasluhují pozornost a pomoc svého okolí. Ostatně už těsně po revoluci, v dobách, kdy se otevíraly možnosti spolupráce se zahraničím, jsem z Francie do Ostravy přivázel darované vozíčky pro handicapované děti a také zval speciality, kteří učili naše zdravotníky a rodiče, jak těmto dětem účinně pomáhat. Mám radost z toho, že tato unikátní spolupráce, kterou jsme před 23 lety založili, dnes už pod názvem Evropské dny handicapu, stále pokračuje

a každoročně na tato setkání odborníků přijíždějí do Ostravy lidé z celé Evropy.

• **Když se ohlédnete za uplynulým čtvrtstoletím v Ostravě, co pokládáte za největší úspěch?**

Je toho mnoho, co se podařilo udělat, je proto těžké stanovit pořadí. Takže pouze heslovitě. Jako perličku mohu uvést obnovení Mariánského sloupu na Masarykově náměstí, jehož rozbité části jsem objevil v kopřivách u hnojiště naší zoologické zahrady. Za velmi důležité pak považují vybudování krásného domova pro seniory v Ostravě-Zábřehu a rekonstrukci všech stávajících zařízení. Dále je to výstavba hospice ve Výškovcích, zřízení múzické školy pro děti se zdravotními problémy v Mariánských Horách, vytvoření projektu včasné intervence jako preventivní opatření ke snížení kriminality dětí, zavedení grantového systému na opravy kulturních památek, výstavba komunitního centra pro děti s handicapem v Mariánských Horách a mnoho dalšího. Nicméně vidím ještě spoustu toho, co by v Ostravě dokázalo zpříjemnit život nejen seniorům i handicapovaným a co je dosud před námi.

• **Jak byste stručně zhodnotil oblast kultury, i z hlediska bezbariérovosti?**

Ostrava byla i v minulosti místem, kde kulturní produkce měla v porovnání s jinými městy velmi slušné renomé. Problémem, až na výjimky, byl neutěšený stav samotných objektů kulturních záříze-

ní. Ale to již dnes neplatí. Máme nové Divadlo loutek Ostrava, proběhla celková rekonstrukce Divadla Antonína Dvořáka, Ostravského muzea a Knihovny města Ostravy. Janáčkova filharmonie a Komorní scéna Aréna dostaly nové sídlo a jsou nastartovány další významné investiční projekty, a to s důrazem na bezbariérovost. Ostrava je dnes vnímána jako skutečné kulturní centrum kraje. V některých směrech dokonce s přesahem přinejmenším republikovým, ale i evropským a dokonce světovým.

Text, neoznačené foto: (di)

Část interiéru Duhového domu pro handicapované děti

Foto: www.ostrava.cz

Hospic sv. Lukáše *Foto: http://ostravablog.cz*

Zbyněk Pražák ve své kanceláři. Na dveřích je fotografie Ostravské radnice

Pět expertů pomáhá ParaCENTRU Fenix

Pětice špičkových expertů nabídla svoje know-how brněnské organizaci ParaCENTRUM Fenix. Zaměří se na strategii a financování organizace, na oblast lidských zdrojů a marketing. Během dvou let pomohou profesionalizovat zaměstnance, navýšit odbornou kapacitu a udržet schopnost nabízet komplexní služby i dalším, novým klientům.

Na začátku září odstartoval projekt „Fenix roztáhne křídla“, který je realizován za podpory fondů Evropské unie. Předmětem inovačního procesu je známá nezisková organizace ParaCENTRUM Fenix – jediná organizace na Moravě, která pomáhá cíleně lidem ochrnutým po poškození míchy přizpůsobit se nové životní situaci a získat předpoklady ke společenskému a pracovnímu uplatnění.

Zvýšení stability organizace

Tým expertů bude usilovat o to, aby výsledkem projektu byla jasně definovaná strategie organizace, na které budou participovat všichni klíčoví zaměstnanci. Za cíl si také kladou pomoci vypracovat finanční plán a fundraisingovou strategii, aby došlo v roce 2018 k navýšení počtu donátorů ze soukromých zdrojů o 30 % a finančních prostředků o 10 %. Nastaví strategii efektivního využívání lidských zdrojů, řízení rizik a ucelenou propagační strategii.

„Díky těmto koncepčním změnám předpokládáme i zvýšení stability týmu. Všechny změny povedou k efektivnějšímu sociálnímu začleňování našich klientů“, říká Mgr. Michal Odstrčil, ředitel ParaCENTRA Fenix.

Posláním ParaCENTRA Fenix je pomoc lidem s tělesným postižením v důsledku získaného poškození míchy a jejich blízkým při vyrovnávání se se získaným postižením a v návratu zpět do života.

Za tímto účelem poskytujeme sociální, zdravotní a jiné služby. Jedná se o činnosti, které klientům z různých důvodů nemohou poskytnout jejich blízcí.

ParaCENTRUM Fenix dále působí na celou společnost s cílem dosažení lepšího společenského začleňování a celkové zvýšení kvality života cílové skupiny. Užívá k tomu například ovlivňování legislativy, preventivní aktivity, všeobecnou osvětu a další nástroje.

Experti pomohou organizaci povznést na vyšší úroveň

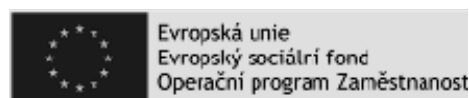
Inspirace pro ostatní

Projekt reaguje na problémy zjištěné procesním auditem, které spočívají v nevhodně ukotvené organizační struktuře, neefektivním využívání potenciálu získávání soukromých zdrojů, v nedostatku prostoru zaměstnanců pro jejich profesní růst a v absenci komunikační strategie.

Díky podpoře Evropského sociálního fondu a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR bude navržené řešení inspirací pro jiné neziskové organizace a umožní udržet kvalitu a profesionalitu i pro jejich klienty.

Další informace a kontakty: ParaCENTRUM Fenix, z. s., Netroufalky 787/3, 625 00 Brno, tel.: 547 210 382, mob.: 733 589 567, info@pcfenix.cz, www.pcfenix.cz.

Mgr. Michal Odstrčil
ředitel ParaCENTRA Fenix

Paracentrum Fenix nabízí klientům řadu aktivizačních programů

Sledujeme pro vás

Pokračování seriálu Téma pro diskuzi

Nový školní rok s inkluzí

Jde o revoluci, nebo ne?

Pro ministryni školství Kateřinu Valachovou je společné vzdělávání naprosto přirozená věc a ani neví, proč tomu říkat inkluze...

V té neřetě debatě, velmi hysterické, byla klíčová otázka, kolik dětí ze ZŠ praktických míří do běžných škol. Je jich asi dvě stě. Když si vezmeme, že celkem navštěvuje ZŠ kolem 900 000 dětí, tak to není mnoho. Za posledních pět let se už počty dětí, které míří do běžných a speciálních škol, stabilizovaly.

Ministryně školství Kateřina Valachová

Foto: Blesk

• Ředitelé, kteří s inkluzí mají zkušenosti, říkají, že tempo v takové třídě je jiné. Do toho ale má stát stále nové požadavky, ať už je to obnovení dílen, zkvalitnění matematiky nebo nové státní přijímačky, na které budou muset školy své žáky připravovat. Jak to mají zvládat?

Požadavků je hodně, to můžu každému řediteli podepsat. Přesto odmítám, že by letošní 1. září mělo revoluční charakter. Spíš jde o to, že jsme školství a vzdělávání nevěnovali patřičnou pozornost a neřešili jsme, s čím vším se musí ředitel a učitel 21. století vypořádávat a jaké ty požadavky pro vzdělávání jsou. A také jaké jsou naše děti. Téma společného vzdělávání se smrskávalo na děti se zdravotním postižením, ale mnohem větší novinkou je podpora dětí nadaných nebo mimořádně nadaných. Pro ně ten systém nebyl vůbec funkční, což pak vede rodiče k tomu, že se chovají pragmaticky a využívají víceletá gymnázia. Co se týká dílen, otázka řemeslné zručnosti je velké téma pro technické obory. Pokud jde o matematiku, dělení hodin, podporu přírodovědných oborů, tak to je také obecná kvalita, která nám chybí a které musíme dosáhnout. Nebude to hned, ale

kroky, které jsme za ten rok učinili, byly systémové.

• Nějaké změny zřejmě přijít musely, ale jejich počet překvapil i odborníky...

Je pravda, že honíme najednou hodně zajců, kteří měli být už dávno pochytní. Chápu, že rodič si pak nemůže jasně poskládat všechny kroky vedle sebe podle toho, jak dávají logiku. Velmi často narážím na to, že i pro člověka, který školství sleduje průběžně, je velmi obtížné sledovat všechny změny. Na druhou stranu nemůžeme říct, že už jich je moc, tak je dělat nebudeme, protože všem došla trpělivost. Každý by byl docela rád, kdyby se vyřešila spousta věcí, které se dosud neřešily. Mnohdy přijedu do školy, diskutuji s učiteli a zjišťuji, že nevědí ani to, že se jim od září zvýší mzdy o osm procent. Přitom tady bych předpokládala, že tato informace bude přijata docela intenzivně.

• A kam tedy zmíněné změny směřují?

Je správné, že na veřejnosti zaznívá debata, kam směřují školy, a ne že je tady nějaké vytržené téma jako inkluze. Nejsou tu jednoduchá řešení. Veřejnost by také měla brát na vědomí, že když jsme to nechali dopracovat tam, kde jsme, nemožno změny nastat ze dne na den. Demografická křivka se vyvíjí a směřujeme do školství, které, pokud zůstanou současné finanční prostředky a nadále se budou navyšovat, bude schopno zajistit třeba do deseti let 17 dětí ve třídě. To pak samozřejmě umožní obrovskou dynamiku kvality vzdělávání. Je to hodně o tom, kolik je dětí ve třídě.

Zdroj: Novinky.cz

**Zkušený pedagog
s letitou praxí
i mezi žáky s postižením:
INKLUZE JE ILUZE**

Sněmovna na konci května přehlasovala veto prezidenta Zemana ohledně novely školského zákona, což znamenalo zavedení tzv. inkluze od 1. září letošního roku. Mluvilo se v této souvislosti i o tlaku z Bruselu. Jak to vidí PaedDr. Ludvík Zimčík, ředitel základní školy v Březové u Uherského Hradiště?

V médiích najdeme dostatek informací o tom, proč je třeba zavést společné vzdělávání (nerad používám pojem „inkluze“).

Jde vlastně hlavně o vytváření dojmu o společném vzdělávání, určené euro-unijním byrokratům. K inkluzi v podobě, v níž ji spouští ministryně Valachová, mám řadu výhrad. Na rozdíl od ministryně pracuji ve školství téměř čtyřicet let. Mám zkušenosti s mateřskou školou, základní školou, střední školou, vyšší odbornou školou a vysokou školou. Mám zkušenosti s praxí na veřejných i soukromých školách. Ministryně nikdy nestála za katedrou, nebyla v „první linii“, nikdy neučila. Pouze tlumočí, co jí řeknou, podsunou, připraví lidé z jejího týmu, z okruhu, který na ministerstvu pečlivě filtruje, co jí předloží. A to jsou lidé, kteří také nikdy neučili. A dále jsou to lidé, kteří sedí ve svých krásných, drahých a pěkně zařízených kancelářích v různých neziskovkách, které se kolem ministryně točí a vedou moudré řeči. Chtěl bych vidět ministerského úředníka nebo představitele některé neziskovky, jak bez zkušeností předstoupí před žáky a začne vyučovat. Ať to předvedou.

• Mluvíte o společném vzdělávání, ale to v ČR přece funguje...

Samozřejmě. Máme výborné speciální a praktické školy, dobrý systém integrace a nepotřebujeme nové experimenty. Naše škola má s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami řadu zkušeností a je třeba zdůraznit, že zkušenosti pozitivních. Jenže zrušení přílohy rámcového vzdělávacího programu a cíl dostat všechny děti s lehčím mentálním handicapem do běžných tříd je špatný. Stejně jako překotné posilování společného vzdělávání bez toho, že by se předtím ▶

PaedDr. Ludvík Zimčík Foto: munimedia.cz

změnilo financování regionálního školství. Navíc školství má řadu problémů, které nikdo neřeší, např. vzdělávání budoucích i stávajících učitelů, nedostatek financí, zasahování kdekoho do školy a jejího života, přetíženost učitelů...

• **Měla ministryně školství Valachová silné argumenty, když odůvodňovala inkluzi?**

Byla to silná slova, ale na pozadí slabých argumentů. Ministryně uvádí, že od 1. září 2016 nemění pravidla hry, že mění jen to, že když se učitelé setkají s případem žáka se speciálními vzdělávacími potřebami poprvé, budou mít reálnou podporu přes školská poradenská zařízení. A že to nebude jen na nich, ale finanční prostředky ministerstva a kraje zajistí, aby mohli mít třeba nižší počet žáků ve třídě nebo aby mohli žáky s podobnými problémy vzdělávat ve speciální třídě. To je pokrytectví.

• **V čem?**

V tom, že o osudech nás všech rozhodují lidé, kteří, i když jsou někdy voleni, nemají odpovědnost za svá rozhodnutí. Pokrytectví je i v tom, že ministryně uvádí, že komunikuje s rodičovskými sdruženími, s učiteli, že se zajímá o jejich názory. Ale s kterými? Jen s určitými, pečlivě vybranými, s těmi, co jí do očí nefeknou skutečně pravdu. Největším průšvihem pak je, že kolem ní krouží skupina lidí, kteří se přísáli na stát v podobě různých neziskovek a ve jménu krásných myšlenek, dopředu odsouzených k nesplnitelnosti, začínají jak chobotnice prorůst do všeho, kam se rozhlédnete. Já bych s ní rád komunikoval, ale jak, když od 15. března tohoto roku nedokáže odpovědět na můj dopis, který mj. otevírá pro jejího úředníka nepříjemné téma? Ale abych ministryni nekřivdil: jsem přesvědčen, že se k ní můj řádně odeslaný dopis nedostal, že je tzv. u ledu.

• **Děti se speciálními vzdělávacími potřebami v řadě případů pravděpodobně naruší atmosféru třídy. Jaké nároky to přinese na samotné učitele?**

Společné vzdělávání nesplňuje a nesplní proklamovaný požadavek stejných možností – otevírá sice těmto dětem větší šance, ale na úkor žáků, kteří jsou schopni

rychleji a snáze zvládat učivo. Na prvním stupni základní školy lze výuku ještě smysluplně zorganizovat, ale co chcete dělat na druhém stupni se žákem s mentálním nebo kombinovaným postižením, který například s obtížemi čte a zvládá jen základní matematické operace?

Taková výuka povede jen k formálnímu rádobu vzdělávání. Určité neziskovky budou mít pocit, že jsou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami začlenění do běžných tříd. Nebudou. Budou spíše přítomni v běžné základní škole, budou mnohdy trpěti, odstrkováni, vysmíváni. Větší počty žáků ve třídě neumožní individuální přístup. Učitelé z toho budou ve stále větším stresu, neboť mimo poučování rádobu odborníků, kteří sice umějí hezky mluvit o základním školství, kteří je ale budou jen poučovat a peskovat, jak to mají udělat, se jim žádné pomoci nedostane. Ve třídě na to zůstanou sami. A učitelé zodpovídají za výsledky třídy, ne ti různí rádobu odborníci vyjadřující se ke společnému vzdělávání.

• **Jak to podle vás s inkluzí dopadne?**

Rodiče dětí, které mají speciální vzdělávací potřeby – ať jsou to děti s ADHD, s Aspergerovým syndromem, s poruchou autistického spektra, ale také děti s výchovnými problémy, vývojovými vadami, žáci s určitým zdravotním znevýhodněním nebo děti cizinců, které nezvládají jazyk – narážejí i nyní a stále více budou narážet na odmítání ze strany škol, nebo na odmítavé reakce ostatních dětí ve třídě. Kdo tomu nevěří, tomu nabízím možnost přijet do naší školy a já klidně budu citovat ze stovek mailů, dopisů i odborných zpráv – samozřejmě při zachování anonymity osobních údajů –, jaká je skutečnost na mnohých školách. Ve výsledku to mimo jiné povede ke vzniku dalších soukromých základních škol. A právě tam budou přesunovány děti těch rodičů, kteří je nebudou chtít mít v jedné třídě s handicapovanými.

Taky záleží na tom, jak to bude s financemi. Vypadá to, že jich od září nebude dostatek, a tudíž se bude s asistenty šetřit. Mezi pedagogy se mluví o tom, že už dnes se píší hraniční posudky, aby většina žáků neměla na nic nárok, a tedy nečerpala finance. Tímto administrativním způsobem se z řady žáků se speciálními vzdělávacími potřebami stanou děti téměř zdravé. Papírově budou zdravější, tudíž schopny chodit do třídy s ostatními, a tím nemající nárok na podporu od státu. A když se výsledky ve třídě zhorší, může za to učitel; a když se zhorší výsledky školy, může za to ředitelka či ředitel.

Ono proklamované navýšení finančních prostředků pro inkluzi se v posledních dnech začíná povážlivě zadržávat. Závěr bude takový, že učitelům přibude

řada nových povinností v souvislosti s inkluzí, ale peněz budou dostávat méně. Ministerstvo školství se chová jako chytrá horákyň. Tvrdí, že jsou školy připravené od září zahájit společné vzdělávání a že odborníků je dost. Na straně druhé posvětilo na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně rozjezd studia oborů Speciální a inkluzivní pedagogika a Inkluzivní vzdělávání.

Těžce postiženým dětem ani nemůže být mezi zdravými dobře

Bývalá ředitelka základní školy Eva Šipová (54) má syna Pavla (20) s mozkovou obrnou. Díky profesní i osobní zkušenosti získané ve škole a soužitím postiženým dítětem má možnost hodnotit zaváděnou inkluzi. Má v tom úplně jasno. Je to cesta do pekel. Pro postižené děti, pro děti nadané i pro ty průměrné a v neposlední řadě i pro samotné učitele. Je to zoufalý nápad, který poškodí všechny zúčastněné.

• **Co Vás k takovému přesvědčení vede?**

Vycházím ze situace, která léta panuje na školách, kdy učitelé jsou přetížení a platově podhodnocení. Představa, že budou mít kapacitu na řešení obrovských problémů spojených se začleňováním dětí, které mají speciální vzdělávací potřeby, tak, aby to bylo ku prospěchu všech, je naivní a možná až nehorázná. Nehoráznější je to od těch, kteří to vymysleli a realizaci chtějí hodit na nešťastníky učitele.

• **Váš syn má mozkovou obrnu. Základní školu zvládl jen s vaší velkou pomocí. Jaké děti patří podle vás do běžné třídy?**

Děti, které jsou fyzicky postižené, které mají lehké poruchy učení, které mají intelekt srovnatelný s ostatními žáky, by měly, nebo spíš mohly být vzdělávány dohromady. Děti, které mají snížený intelekt, poruchy chování závažného rázu, do běžné třídy prostě nepatří.

• **Co by podle vás bylo pro takové děti nejvhodnější?**

Pro děti mentálně retardované jsou speciální školy s odbornými pedagogy jedinou možnou cestou, jak se jim skutečně věnovat. Kamarádka měla třeba ve třídě chlapce, který celé hodiny při vyučování onanoval. A nepomohlo nic. Architekti inkluze si nedovedou představit, co to obnáší v praxi. Vždyť těm těžce postiženým dětem ani nemůže být mezi zdravými dobře. A že ty zdravé to zbrzdí v učení, je jasné.

• **Váš syn ale základní školu zvládl, pak maturoval s vyznamenáním a přijali ho na práva. Neprotiřečí si vaše argumenty?**

Rozhodně ne. Školu zvládl, ale pro vytížené učitele na základce byl přítěží. A to byl ve třídě s handicapem jediný, i když byl velmi inteligentní. Nepsal, nemluvil, byl jiný. Musela jsem si ho na začátku vzít domů. Spolu jsme se učili písmenka, hledala jsem způsoby, jak mu pomoci se učit, aby to při svém handicapu zvládl. Nedovedu si představit, co se bude odehrávat ve třídě, až tam bude více dětí s různým handicapem.

S novým zaklínadlem na handicapované školáky

Proti způsobu, jakým stát nařizuje začleňování dětí s problémy do běžných školních tříd, vznikla v Karlovarském kraji petice. Stojí za ní Asociace speciálních pedagogů, kterou vede Ivana Tormová, zástupkyně ředitele Pedagogicko-psychologické poradny Karlovy Vary.

„Učitelé ani pedagogičti pracovníci v poradenském systému pořádně neví, co mají dělat. Systém českého školství není na inkluzi připravený,“ sděluje Ivana Tormová. „Kvalita vzdělávání se podle mého zhorší. Ve speciálních školách jsou i děti, které mají takzvané zdravotní znevýhodnění, různé poruchy. Tyto děti by běžný kolektiv nezvládaly, zde se vzdělávají ve stejném rozsahu jako na běžné základní škole, ale v malém počtu žáků a se speciálním pedagogem. Právě těmto žákům nová vyhláška přechod ukládá. Samozřejmě se souhlasem rodičů,“ dodává.

A to je další kámen úrazu. Pokud škola nebude smět dítě přijmout, ale rodiče budou na vzdělávání trvat, rozeslalo ministerstvo školám takzvané „Metodické doporučení pro případy, kdy rodič nekoná v zájmu dítěte ve spojitosti se vzděláváním“. Píše se zde, že v takových případech vstoupí do hry sociálka, v krajním případě i soud.

„Ve všech vyhláškách se ohánějí zaklínadlem ‚v zájmu dítěte‘. Nikdo ale nespecifikuje, co to je. Podle mého názoru

je nejlepším zájmem dítěte i jeho rodičů, aby se mu ve škole líbilo, aby tam chodilo s radostí a vzdělávalo se v rámci svých možností co nejlépe. Běžné základní školy nejsou na žáky se speciálními potřebami připravené. Tamní učitelé se vzdělávali v úplně jiném duchu, byli připravováni na úplně jiné děti. A nikdo mě nepřesvědčí, že se to za dva roky, kdy skončí našemu typu školy období hájení, naučí,“ doplňuje ředitelka Základní školy praktické a speciální v Chebu, Miloslava Hartmannová. Podle ní navíc děti se specifickými vzdělávacími potřebami přibývá.

Hlasy z diskuse

Definice: Inkluzivní škola přijímá všechny děti bez ohledu na jejich sociální situaci, vyznání, rodinnou konstelaci, postižení, rasu, příslušnost k menšině a vzdělává je individuálně podle jejich potřeb. Existence různorodosti je přitom vnímána jako obohacení a přínos.

A co si o tom myslí odborná i laická veřejnost?

Antonín: „Speciální školy jsou určené pro těžko vzdělatelné děti s určitou mírou retardace. Dnes je ale zřejmé, že tuto funkci neplní. Speciální školy jsou plně děti bez mentální retardace, pouze jsou špatně vzdělatelné, což ale není dáno biologicky, nýbrž leností, špatnou motivací a špatným zázemím u dítěte. Prostě se účel speciálních škol vymkl kontrole. Já osobně jsem se setkal s několika dětmi, které navštěvovaly speciální školu a za boha jsem nedokázal pochopit proč – obvykle šlo o romské děti. Proto zmínka o tom, že se začlení pouze 200 dětí je pro mě zklamání a ukázka šaškárny od ministryně Valachové, která očividně podlehla tlaku z venčí.“

Zuzana: „Jen dvě stě dětí... Nehledě k tomu, že znalců, kteří se na tom žijí, je jistě podstatně více, nežli dvě stě. Znamená to i dvě stě zvláštních pracovníků, kteří dětem budou pomáhat a dvě stě vyrušujících. Kromě toho, těch dvě stě určitě

nebude strop a nemyslím si, že tyto děti budou mezi ostatními šťastné. V normálních třídách budou děti, které se učí obtížněji (těm nebude pomáhat nikdo) a navíc dítě, které na tom bude ještě hůř a kterému by bylo lépe ve speciální škole. Tam jsou speciálně vyškolení učitelé, tam je málo dětí ve třídě a speciální pomůcky. K čemu a pro koho bude dobré, že dítě, jež má zdravotní problémy a samo by nebylo schopno si při vyučování poradit, bude v této škole a bude mít k ruce nějakého pomocníka? A jestli je mu dobře ve speciální škole, proč ho tlačít někam, kde je to pro něho více nepřátelské?“

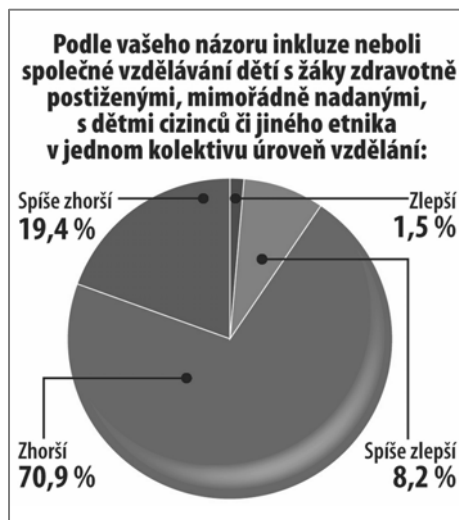
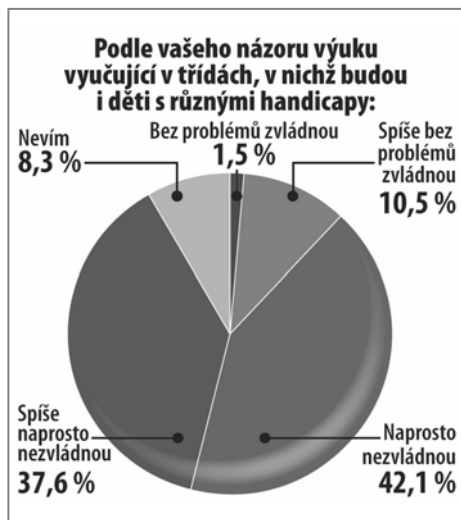
Zdeněk: „Jsem starší ročník a na vlastní kůži jsem zažil tyto hůře vzdělatelné děti. Ano, většinou byly romského etnika a můžu za sebe říci, že o co hůře stíhali vzdělání, o to výbojnější, vzpurnější a drzejší byli jak vůči pedagogům, tak i vůči slabším spolužákům. Pedagog pak místo aby učil, řešil osobní ataky a neustále vyrušování během výuky. Vypadá to, že dnes není potřeba chytrých a vzdělaných – k tomu totiž reforma paní Valachové směřuje, snad v naději, že nevzdělaný člověk se lépe ovládá.“

Marie: „Jak řekl náš prezident – ‚Rychlost kolony se řídí podle nejpomalějšího vozidla‘. A hádejte, kam většina našich politiků a podnikatelů posílá svoje děti? Na drahé soukromé výběrové školy nebo do těch špičkových zahraničních. Že by té korektní inkluzi nevěřili?“

Miroslav: „Inkluze je nesmysl! Tak, jako nefunguje a nikdy nefungovala na středních školách, tak nebude fungovat ani na základních. Kdybych měl postižené dítě, stokrát radši je dám do speciální školy do rukou odborníků, kteří budou zárukou toho, že jeho stav nezhorší a něco naučí, než do společné třídy. Když jsem nemocný, jdu k lékaři a ne na nádraží mezi lidi.“

Hynek: „Tohle je jeden velký podvod. O naše české děti se téměř nejedná. Předpokládá se, že až sem prosadí eurobyrokratií islamisty, že ti budou potřebovat ty asistenty. O tohle jim jde a lžou celému národu. Jinak by tolik s inkluzí nespěchali a bylo by normální nejdříve ji vyzkoušet na jedné nebo několika školách a podle odborně vyhodnocených výsledků se pak zařadit.“

Téma připravil a stále pro vás sleduje Jiří Muladi

Jste rodičem školu navštěvujícího handicapovaného dítěte? Pošlete nám váš názor!
 Redakce: sefredaktor@vozka.org,
 tel. 737 238 933

Získejte stipendium na studium MBA

Institut CEMI otvírá příležitosti i lidem s postižením

Amputace dolních končetin v souvislosti s onemocněním meningokokem, nádory a operace pohybového ústrojí či ochrnutí následkem těžkých úrazů. Mnoha lidem se v životě dějí opravdu nepřijemné události, které zásadně mění jejich zaběhnuté životy a s jejichž následky již musí poté navždy bojovat. Najdou se však mezi nimi i tací, kteří se svým zdravotním handicapům nepodávají, překonají těžké bolesti, bariéry i předsudky ve společnosti a svým odhodláním si vybojují své místo. Podobným bojovníkům jde institut CEMI vstříc a poskytnutým vzděláním jim pomáhá otvírat nové příležitosti.

Pani Marcela Václavková Konrádová je doktorkou filozofie, certifikovanou manažerkou, mediátorkou, magistrou sociální pedagogiky, bakalářkou sociální práce, spisovatelkou, zakladatelkou občanského sdružení Prístav nádeje a v neposlední řadě i organizátorkou veřejně prospěšných projektů, kurzů a workshopů. Z tohoto popisu by málokdo poznal, co všechno si již musela v životě prožít. Do jejích 18 let podstoupila několik operací pohybového ústrojí, bojovala s nádorem v předkolení a po již tak velmi náročném období pro ni nastal další zlom – ochrnutí. „Díky“ více než dvacetit těžkým nemocem má dnes za sebou již 23 operací.

„Obor Management obchodu jsem si vybrala z důvodu, že se managementem zabývám už delší období, i přesto že základ mého studia byla problematika sociální, v průběhu života jsem si však rozšířila vzdělání i o tento obor. Provozujeme a zakládáme chráněné dílny, a tak mi studium přišlo vhodné jako doplňující, abych mohla dál pomáhat osobám s postižením,“ říká PhDr. Marcela Václavková Konrádová, cert. Mgmt., která v současné době absolvovala online MBA program na institutu CEMI.

Zítřít být zdravý nemusíš

Pani Andree Brzobohatá zase v roce 2010 změnil život meningokok. Měla čtyřprocentní šanci na přežití, prožila pět týdnů v umělém spánku a nakonec podstoupila oboustrannou amputaci dolních končetin. Dva roky jí trvalo, než se s handicapem vyrovnala. Dostala „bionické nohy“, naučila se chodit a začala fungovat téměř jako zdravý člověk. To je však opět pouze jedna strana mince. Po své nemoci založila občanské sdružení NO FOOT pomáhající lidem, kteří prodělali amputaci. Pořádá pro ně akce společenského,

sportovního i naučného charakteru. Prostřednictvím založené pacientské skupiny www.antimeningokok.cz se dále snaží budovat povědomí o prevenci nemoci.

Rovněž pracuje jako manažerka ve společnosti Černí koně. S kolegy také vymyslela projekt na podporu handicapovaných dětí, které jsou na vozíku a nemají jinou možnost pohybu. Vytvořili pro ně dětský handbike, který u nás a nikde ve světě dříve neexistoval a jehož cílem je vychovat nové kvalitní sportovce, třeba i pro paralympiádu.

„Moc si vážím toho, že jsem od CEMI dostala 100% stipendium a že můžu studovat, protože bych si to sama dovolit nemohla. Velmi mě zaujalo, že je studium distanční. Kvůli svému handicapu bych chodit do školy asi nezvládla, takže se mi na tom líbilo, že můžu studovat z domova přes internet,“ popisuje další stipendistka Andrea Brzobohatá.

Bariéry jsou pouze v naší hlavě

Karel Plunder vystudoval Fakultu metalurgie a materiálového inženýrství na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava, poté začal pracovat jako Sales Manager ve společnosti obchodující s hutním materiálem a mimo to působil i ve vedení Folklorního sdružení Ostrava.

Jeho zaběhnutý koloběh v prosinci 2011 zastavil úraz, při kterém došlo k fraktuře krčního obratle a k následnému ochrnutí od hrudníku dolů, včetně omezení hybnosti horních končetin. I přes uvedené komplikace svůj život nevzdal a vrátil se zpět do běžného života. Nejenže začal znovu pracovat a obnovil své hudební aktivity, ale rozhodl se získané zkušenosti předávat dále na fakultě, kterou studoval. Rovněž zahájil spolupráci s Akademickou poradnou Slezské univerzity, která poskytuje své služby všem uchazečům o studium, studentům i absol-

ventům se specifickými potřebami.

„Pro studium jsem se rozhodl proto, že rád překračuji určité hranice a myslím, že jediné bariéry, které máme nastaveny, jsou ty v naší hlavě. Rád bych také zvýdihl práci celého lektorského týmu institutu CEMI, který je velmi profesionální ve všech oblastech, ať už jsou to oblasti odborné, tak také jejich schopnost a ochota s námi studenty komunikovat,“ uzavírá další z absolventů profesního MBA programu Ing. Karel Plunder.

Příhlášky do 31. ledna 2017

Přístup k životu, práci a vzdělávání těchto lidí by nás ostatní měl inspirovat. V každém momentu vidí nové možnosti a perspektivy, příležitosti k sebezdokonalování, osobnímu rozvoji, profesnímu růstu a pomoci druhým. I to jsou důvody, proč je institut CEMI pravidelně podporuje a dává jim šanci k dalšímu vzdělávání. Vybraným uchazečům formou stipendia umožňuje získat studium MBA či LL.M zcela bezplatně nebo se slevou až do výše 75 % školného. Studijní programy zahrnují dvakrát ročně a handicapovaní zájemci si mohou vybrat celkem ze šesti oborů: Bezpečnostní a krizový management, Ekonomika a finanční management, Management obchodu, Management zdravotnictví, Veřejná správa a Corporate Master of Laws (LL.M), které jsou zakončeny udělením profesního titulu MBA či LL.M.

Již nyní se mohou noví zájemci přihlašovat do březnových kurzů. Uzávěrka přihlášek je stanovena na 31. ledna 2017. Více informací naleznete na stránkách <http://www.cemi.cz/cs-CZ/o-cemi/stipendium-pro-handicapovane>.

Central European Management Institute
(red)

NAŠE TIPY

Knihy, CD, DVD, internet

Originální dárky ve skle

Namixuj skvělou směs – recepty nejen na muffiny, koláčky, sušenky a chleba.

Anna Selbach, 72 str., 169 Kč, Grada (2016).

Může to být dárek k narozeninám, Vánocům nebo milá pozornost – domácí směsi ve skleničce. Takhle vypadá dokonale polotovar: krásně naaranžované vrstvy kvalitních surovin. Inspirujte se touto povedenou knihou, která obsahuje „recepty pro skleničky“. Najdete tu recepty na muffiny, sušenky, koláčky, chleba, ale i těstoviny nebo rizoto. S knihou získáte i přístup k odkazům, kde si můžete stáhnout stylové etikety na sklenice a recepty, jak z darovaného polotovaru vyrobit finální jídlo, které vytisknete a k dárku přiložíte.

Jak žít co nejdéle ve své domácnosti?

Diakonie ČCE vydala novou příručku, která obsahuje praktické a srozumitelné informace o tom, jak přizpůsobit domácnost, v níž žije senior.

Publikace má za úkol informovat širokou veřejnost o některých možnostech, jak lze upravit domy a byty tak, aby vyhovovaly specifickým potřebám seniorů nebo osob se sníženou pohyblivostí a soběstačností a mohli tak zůstat ve svém přirozeném prostředí. Příručka přináší praktické rady, jak přizpůsobit bydlení v těch oblastech, které představují pro starší lidi problém, ať se jedná o architektonické nedostatky a bariéry, o zabezpečení domácnosti nebo o oblast drobných sebeobslužných činností. Brožuru si můžete zdarma stáhnout na: <http://www.dustojnestarnti.cz/bydleni/projekt-jsem-tady-jeste-doma/>.

K dispozici je také v tištěné podobě ve střediscích Diakonie ČCE nebo na pražském ústředí (Belgická 22).

Prevence a léčba dekubitů

Ministerstvo zdravotnictví ČR vydalo brožuru věnovanou tématu dekubitů *Prevence a léčba dekubitů – příručka k Doporučení pro klinickou praxi*.

Je vhodná pro odborníky i laickou veřejnost. Problematikou dekubitů se zabývá portál www.dekubity.eu, kde je možné najít další publikace, případně množství informací. Překlad do českého jazyka z anglického originálu zajistilo ministerstvo. Brožura je ke stažení ve formátu PDF: http://www.dekubity.eu/wp-content/uploads/2015/01/Czech-dekubity-preklad-uprava_Jan2016.pdf.

Průvodce finanční gramotností

V rámci projektu „Neuzavírejte se mezi čtyři stěny“ vznikla publikace *Průvodce finanční gramotností pro osoby se zdravotním postižením*. Národní rada osob se zdravotním postižením ČR ji nabízí zdarma spolkům, které se věnují lidem s handicapem. Brožura se zabývá základními informacemi o úvěrech, kreditních a debetních kartách, úrocích a podobně. Zájemci o ni mohou napsat na j.vrchotova@nrzp.cz.

Stačí jen málo

52 způsobů, jak rozvíjet klid mysli pomocí neuropsychologie.

Rick Hanson, 160 str., 289 Kč, Portál (2016).

Knihla nabízí jednoduchá cvičení, která mají chránit proti stresu, zlepšovat náladu a budovat větší emoční odolnost. Autor jako neuropsycholog vychází z výzkumy podloženého zjištění, že i malé úkoly, které svému mozku dáme, mohou v dlouhodobé perspektivě vést k velkým změnám. Proto nabízí právě 52 cvičení. Jednou z možností je vyhradit na každé z nich jeden týden a svou mysl cvičit po celý rok. Většinu cviků lze provádět kdykoli, kdekoli a pouze v mysli. Předkládané úkoly souvisejí se schopností zaměřit se na to, co je dobré, odpustit si, přijímat vlastní tělo, všimát si krásy, projevovat vděk a pokoru, usilovat o věci bez ulpívání, smířit se s nedokonalostí, nebrat si věci osobně, mít víru, zaplnit díru v srdci, milovat a s řadou dalších ctností.

Biokuchařka

Maso, drůbež, zelenina.

Thomas Thielemann, 216 str., 199 Kč, Grada (2010)

Špičkový šéfkuchař představuje bohatství prosté, přírodní kuchyně na bázi biopotravín. Klade zejména velký důraz na to, aby se pokrmy připravovaly rychle a nebyly příliš nákladné. Jeho recepty jsou srozumitelné, přehledné a doprovázejí je praktické tipy, aby se příprava zaručeně podařila.

Přírodní psychofarmaka

Celostní medicína pro duši.

Aruna M. Siewertová, 128 str., 279 Kč, NOXI (2016).

U mnohých lehčích nebo počínajících duševních potíží mohou být léčivé byliny po domluvě s lékařem vhodným doplněním k chemickým psychofarmakům. Na základě jejich celostní účinnosti nám mohou darovat útěchu, uvolnění a jasnost a opět nám vrátit chuť do života. Knížka poskytuje jasné odkazy k tomu, při jakých příznacích je vhodnější vyhledat radu zkušeného terapeuta a kdy je eventuálně nutné nasadit prostředky klasické medicíny. Přírodní léky ale i pak často mohou doprovázet léčbu – příroda nám totiž dává k dispozici pomocné a mírné prostředky.

Citlivost jako výhoda

Jak proměnit svou citlivost v sílu.

Kathrin Sohst, 256 str., 349 Kč, Grada (2016).

Svými smysly – zrakem, čichem, chutí, sluchem a hmatem – neustále přijímáme spoustu informací. Téměř čtvrtina lidí vnímá vnější i vnitřní podněty intenzivněji, jsou nadprůměrně citliví. Co s tím dělat a jak lze citlivost vnímat jako silnou stránku? O tom empaticky a se znalostí věci píše autorka této knihy, plně inspirujících příkladů a autentických příběhů. Poskytne vám praktické rady, které vám dodají sílu a naučí vás zacházet s vysokou citlivostí ve všech oblastech života.

(bf)

Po publikacích se ptejte i ve vaší nejbližší bezbariérové knihovně

Pozvánka

Ostravská výstava ŽIVOT BEZ BARIÉR

opět nabídne pestrou přehlídku služeb a kompenzačních pomůcek pro lidi s postižením

Ostravské výstavy, a.s., zvou na pátý ročník výstavy Život bez bariér, která se bude konat od 14. do 16. října 2016 na Výstavišti Černá louka Ostrava. Nabídka firem a organizací poskytujících sociální a asistenční služby, úpravy bydlení a vozidel nebo možnosti trávení volného času bude znovu široká. Cílem výstavy je pomoci lidem s různými druhy postižení a přispět tak ke zlepšení života a integrace do společnosti ve všech sférách jejich činnosti.

Jako každý rok i letos budou k vidění novinky v oblasti ortopedických a kompenzačních pomůcek, vozíků a chodítek. Můžete si nechat vyšetřit zrak, poradit se se specialisty na výživu nebo zjistit, jak jsou na tom vaše chodidla.

V praxi si můžete vyzkoušet několik zajímavých sportovních aktivit, které si pro vás připraví Nadační fond EMIL. Podrobnosti o aktivitách fondu najdete na www.emilnadace.cz. Zakoupením vstupenky přispějete 1 Kč právě tomuto nadačnímu fondu.

Doprovodný program slibuje náramnou podívanou i zapojení diváků

Návštěvníci uvidí ukázky výcviku vočičích a asistenčních psů, taneční vystoupení seniorů, vyzkouší si tai-chi nebo atraktivní basketbal na vozíku.

Souběžně probíhá výstava Sport, což nás inspirovalo k myšlence propojit obě výstavy a ukázat, že sport patří do běžného života lidí s postižením a seniorů.

Speciální vstup pro vozíčkáře

Pro vozíčkáře a návštěvníky s kočárky by měl i letos být otevřen vstup do pavilonu, který najdou z boční strany od tramvajové zastávky Výstaviště.

Otevírací doba: 14.–15. října 10–18 hod., 16. října. 10–14 hod.

Vstupné: dospělí 70 Kč, důchodci, studenti, děti, ZTP 50 Kč. Hromadný vstup pro školy (minimálně 20 osob) 20 Kč. Platí VIP karta 2016.

Další informace na <http://www.cernalouka.cz/>.

Na vaši návštěvu se těší Ostravské výstavy, a.s.

Text. foto: Výstaviště Černá louka

ZVEDÁK pro mladého vozičkáře ANO, pro seniora NE!

Zuzana Bárová

V pomáhajících profesích spojujeme své životy s životy našich klientů na různě dlouhý čas. Osobní asistentky či asistenti pečují o některé muže nebo ženy měsíce a o jiné i roky. Mezi jejich nejnáročnější úkony patří bezesporu zvedání či transport na toaletu nebo do koupelny, a to zvláště v případě, kdy není k dispozici žádný technický systém, který by to usnadnil. Jeho pořízení ale není tak jednoduché, jak by se mohlo zdát. Tedy prostřednictvím žádosti o příspěvek na zvláštní pomůcku na Úřad práce ČR...

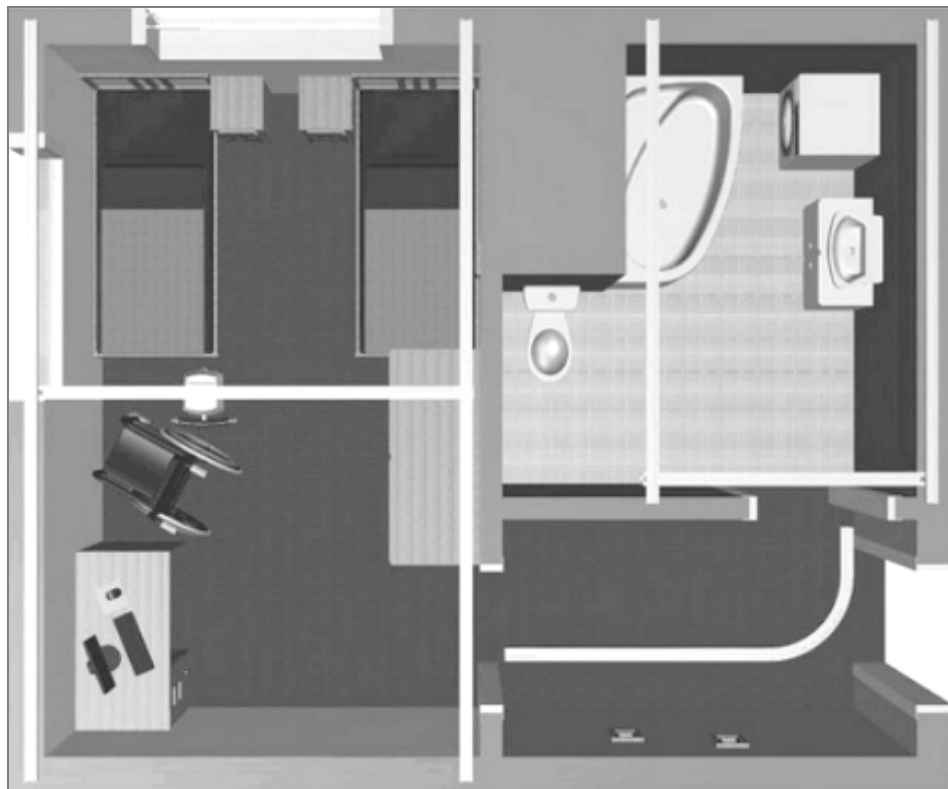
Jedním z mých klientů je už čtvrtým rokem imobilní osmdesátník. Když jsem v jeho domácnosti byla poprvé, divila jsem se, že jen leží a vůbec nemluví. Říkala jsem si: „Štěbetat můžu já.“ Kolegyně mi ukazovala, jak klienta (je vysoký) polohovat a obkládat dvanácti polštářky. Dělavám to tak dodnes. A nejsem sama! Stejně každodenní střídání poloh těla svého tatínka zajišťuje také dcera, která pracuje na dvanáctihodinových směnách. Velkou pomocí jí jsou také zdravotní sestřičky, které za tímto klientem dochází ráno a v poledne – i o víkendech. Všechny zmiňované ženy klienta polohují, procvičují jeho končetiny a obkládají ho polštáři, aby předešly vzniku dekubitů.

Malá informovanost o sociálních dávkách a pomůckách

Od rodinných příslušníků svých klientů často slyším, že mají málo informací o možnostech pomoci našeho sociálního státu. Teprve „za pochodu“, když jejich blízcí těžce onemocní nebo následkem úrazu potřebují pomoc či nějaké sociální dávky, zjišťují od svých lékařů, známých a pomáhajícího personálu, na co vlastně mají imobilní klienti nárok. Stále chybí správné informace pro konkrétní jedince! K těm potřebným informacím se postupně dostávala i zmiňovaná dcera mého klienta.

Na počátku bylo slovo

Už to budou dva roky, co se v Ostravě konaly XVIII. Gerontologické dny (15.–

Kolejnicová dráha stropního zvedacího a asistenčního systémem může vést přes několik místností, aniž by se musely vybourávat zárubně dveří

Ilustrace: ERILENS

17. října 2014). Jednatel firmy ERILENS s.r.o. oslovil dceru mého klienta velice zajímavou nabídkou. Do rukou jí dal propagační materiály na *Stropní zvedací a asistenční systém ROOMER*. Ihned se s jednatelem domluvila a 27. 11. dostala obsáhlou složku s návrhem řešení odstranění bariéry v bytě svého tatínka. Materiály obsahovaly informační katalog se stručným popisem zvedáku a jeho využití, typy zvedacích jednotek a volně stojících přenosných systémů, příslušenství, patientské závěsy i ošetrovatelské a rehabilitační přístroje. Dcera byla nabídkou ohromená a velice nadšená. Tatínek se bude vozit!

Stropní zvedací a asistenční systém ROOMER

ROOMER TM 5 200 – přechod mezi místnostmi pomocí dvou současně navíjených popruhů zvedací jednotky – je patentovaným, unikátním a nejrychlejším řešením transportu mezi místnostmi bez stavebních úprav dveří a naddveří, díky kterému nedochází mezi dveřmi k nepříjemnému poklesu přepravované osoby jako u systému s pevným pomocným popruhem. Má jednoduché ovládání jedním

tlačítkem s polovičním počtem úkonů potřebných k překonání dveří, jehož výsledkem je plynulý transport. Asistující má přepravovaného po celou dobu zcela pod kontrolou. ▶

Instalace

Kolejnicová dráha v ložnici klienta se připravuje z hliníkových kolejnic profilů 110, na nichž pojíždí zavěšená zvedací kazeta se závěsem pro klienta. Kalkulace ceny byla 195 991 Kč, bez pozáručního servisu a ročních revizí. Švédský výrobce Human Care poskytuje patentovaný, jedinečný kolejnicový systém, který napomáhá řešení problematiky manipulací a ošetřování tělesně postižených osob. Toto řešení vychází z požadavků na evropské standardy ošetrovatelské péče, snoubí se v nich vysoká technická a bezpečnostní úroveň, estetika, funkčnost, uživatelský komfort a ekonomičnost.

Zvedání a transport imobilních klientů bez technického vybavení je činnost pro ošetřující namáhavá, pro klienta nepřijemná až stresující a v případě špatného zvládnutí může být pro obě strany i nebezpečná. Moderní ošetrovatelské trendy prosazují zvyšování úrovně péče, která se neomezuje na pouhé uspokojování základních potřeb. Imobilní klient má stejná práva na ochranu svého soukromí a dostupnost terapií jako člověk pohybující se vlastními silami. Dnes jsou k dispozici moderní nástroje, které umožní ošetřujícímu personálu bezpečně, bez námahy a důstojně zvedat a transportovat imobilního klienta např. na toaletu, do koupelny nebo na léčebnou terapii.

Stabilizace a rehabilitace klienta

Různé typy a velikosti závěsů umožňují šetrně, bezpečně a bez námahy zvednout téměř jakkoli postiženého člověka a dopravit ho na požadované místo. Tento systém se v domácnostech klientů (ve

zdravotnických či sociálních zařízeních) stává odlehčovací stabilizačním a záchranným zařízením – tedy aktivním nástrojem rehabilitace.

Transportní systém ROOMER pomáhá při usazení do pohovky pro odpočinek či na žíněnku pro relaxaci a rehabilitaci. Je možný i transport mimo byt a usazení na venkovní vozík, popř. i pomoc při nasedání do automobilu v garáži či před domem. Jeden z typů umožňuje i vertikalizaci pomocí speciálního postroje pro vzpřímení a nácvik chůze. Se systémem ROOMER klient nemá pocit, že je „na obtíž“.

Systém je tedy velkým pomocníkem v péči o imobilní klienty v domovech pro seniory a tělesně handicapované, v nemocnicích, láních, rehabilitačních zařízeních či speciálních školách. Kolejnicový systém nemusí být umístěn pouze v interiérech, díky možnosti kotvení na speciální konstrukce může pomáhat u venkovního bazénu nebo dokonce při usazení na koně, a to s maximální možnou jistotou pro asistenta a pocitem bezpečí a pohodlí pro přepravovanou osobu.

Stropní zvedák ERGOLET

Dcera klienta dostala ještě jednu nabídku – od firmy VECOM zdvihací zařízení s.r.o. Měla podobnou prezentaci v tištěné formě jako od firmy ERILENS s kalkulací celkové ceny 205 850 Kč.

Kolejnice systému mohou být mezi místnostmi spojené a záručně se překonávají pomocí tzv. přehupu – bez nutnosti je upravovat. Místnosti mohou být podle přání řešené kolejnicovým systémem také separátně a vytvářejí tak samostatné jednotky.

Dopisy a zase dopisy...

Ale popořádku. Zaměření bytu klienta provedla firma už v říjnu a také byly zjištěny potřeby zvláštních pomůcek pro tělesně postiženého a schopnosti klienta a ošetřujících tyto pomůcky používat. Z toho vplynulo, že nejčastěji bude pomůcka používána v ložnici při základních manipulacích – polohování na lůžku, přemísťování na ortopedický vozík, hygieně na lůžku, převlékání atd.

Po shromáždění podkladových materiálů dcera podala 8. 1. 2015 u Úřadu práce ČR žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku pro svého tatínka – stropní zvedací systém včetně instalace. Okresní správa sociálního zabezpečení posoudila zdravotní stav mého klienta pro účely zmiňovaného příspěvku 13. 2. 2015.

Ze zprávy vyplývá, že je osobou, která má těžkou vadu nosného a pohybového ústrojí ve smyslu ustanovení §9 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním po-

stížením pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku, ale její zdravotní stav vylučuje přiznání tohoto příspěvku. Jedná se o těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí uvedenou v části I. bodě 1 písmenu g) přílohy k citovanému zákonu, tj. těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy. Funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev a končetina. Avšak jde o zdravotní stav uvedený v písmenu a) části II. téže přílohy, tj. duševní poruchy, poruchy chování a poruchy intelektu se závažnou poruchou s narušením rozpoznávacích a ovládacích schopností, stavy závislosti na návykové látce nebo návykových látkách, způsobující-li nemožnosti užívání pomůcky.

Dvojitý zamítnutí žádosti

Dcera klienta čekala na odpověď do 5. 3. 2015, kdy byla rozhodnutím Úřadu práce ČR zamítnuta žádost o dávku pro osoby se zdravotním postižením – příspěvek na zvláštní pomůcku. Nevzdala se a podala odvolání.

Ministerstvo práce a sociálních věcí podle §90 odst. 5 správního řádu odvolání zamítlo a výše uvedené rozhodnutí potvrdilo.

Obsluha zvedáku je zdravá

V jednom z dopisů dcera klienta žádala po kompetentních orgánech zohlednění typu a funkčnosti zvláštní pomůcky, na jejíž pořízení žádala příspěvek. Stropní zvedací systém je zařízení, které postiženému umožní poskytovat nezbytnou základní péči, tedy asistenci při polohování na lůžku, při úpravě lůžka, při ošetrovatelských úkonech, při přemísťování na ortopedický vozík atd. Při těchto činnostech prováděných pomocí stropního zve-

Stropní systém se zvedákem může vést mezi koupelnou, WC, lůžkem či jakýmkoli dalším místem bytu *Foto ERILENS*

Přejezd mezi místnostmi *Foto ERILENS*

dacího systému není třeba žádná aktivní spolupráce postiženého. Zařízení je při použití ovládáno asistující osobou. Stropní zvedací systém je běžně používán v zařízeních zdravotní a ošetrovatelské péče pro manipulace s podobně těžce postiženými klienty. Za tímto účelem byl systém vyvinut. Dcera napsala, že uvedenou pomůcku potřebuje k zajištění základ-

ních potřeb tatínka a ona sama zvedák používat může.

Co napsat závěrem? Už čtvrtým rokem dcera, zdravotní sestry a osobní asistentky poskytují asistenci imobilnímu osmdesátníkovi. Když už dcera chce pro svého tatínka pořídit zvláštní pomůcku na zvedání, není jí vyhověno...

Po mnoha společných rozhovorech

o vyřizování na úřadech jsme dospěli k závěru, že zvedák zřejmě může být přiznán mladému ještě „perspektivnímu“ vozičkáři, ale ne seniorovi. Velice vytrvalá a obětavá dcera chce tento rok podat novou žádost. Říkala mi, že tentokrát přiloží aktuální fotografie svého roky bezvládně ležícího tatínka. Zvedák opravdu nutně potřebuje. Bude úspěšná?

Doporučení NRZP ČR

Posuzování nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku (STROPNÍ ZVEDACÍ ZAŘÍZENÍ) při kombinovaném postižení

Výše uvedený případ není ojedinělý. Totožné či podobné spory řeší i Národní rada osob se zdravotním postižením ČR. Její předseda, Mgr. Václav Krása, doporučuje následující:

„Nedávno jsme řešili kauzu jedné rodiny, která si zažádala o příspěvek na stropní zvedací zařízení pro těžce postiženého syna. Jednalo se o žádost na příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky podle § 9, zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Posuzující orgán odmítl přiznat dávku s odůvodněním, že se jedná o případ, který je v rozporu s Přílohou k zákonu č. 329/2011 Sb., část II. zdravotní stavy vylučující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku. V písmenu a) bodu II. se uvádí, že kontraindikace k poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku je také duševní poruchy, poruchy chování a poruchy intelektu se závažnou poruchou, s narušením rozpoznávacích a ovládacích schopností, stavy závislosti na návykové látce nebo návykových látkách, způsobují-li nemožnost užívání pomůcky (stejně jako ve výše uvedeném článku, pozn. red.).“

Toto zamítnutí bylo z našeho pohledu precedenční, protože, pokud by bylo uplatňováno Úřadem práce ČR (ÚP) obecně, tak by to vedlo k tomu, že osoby s kombinovanými vadami, to je například těžké pohybové postižení a současně těžké mentální postižení, by vlastně nemohly obdržet příspěvek na nákup zvláštních pomůcek. Je to samozřejmě nesmysl. Posuzující orgán pravděpodobně vycházel z teze, že klient si sám ovládá taková zařízení, jako je například stropní závěsný systém. To samozřejmě v mnoha případech není pravda, protože tyto systémy velmi často ovládá pečující osoba, které se velmi usnadní péče o závislou osobu. Při jednání na Generálním ředitelství ÚP jsme se shodli na tom, že takový postup je chybný. Pracovníci GR nám přislíbili, že zapracují do metodiky pro posuzování nároku na příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky, aby posuzování bylo zaměřeno především na funkčnost pořizovaného zařízení pro závislou osobu a nikoliv skutečnost, zda ji může ovládat.

Pokud byste se sami setkali s takovýmto případem

nebo se vám přímo taková situace stala, je potřeba, abyste se okamžitě odvolali s uvedenou argumentací, případně oslovili GR ÚP. Pokud byste neuspěli s odvoláním, tak se okamžitě obraťte na poradnu Národní rady osob se zdravotním postižením ČR.“

(red)

INVA CAR

- > Úpravy sedaček <
- > Zvedací zařízení >
- > Přesedací zařízení <
- > Nájezdové rampy, zdviže <
- > Kotvení invalidních vozíků <
- > Nakladače invalidních vozíků <

Průmyslová 464, Katovice, 387 11, CZ
Tel.: 383 388 186, mob.: 775 677 603
E-mail: info@invacar.cz, www.invacar.cz

INDIVIDUÁLNÍ ÚPRAVY VOZIDEL

Vyzkoušejte si úpravu z pohodlí vašeho domova.
Zavolejte 775 677 603 a my k vám přijedeme.

Co nového v Hamzově léčebně v Luži?

„Letní den“, další zlepšení léčby dětských pacientů a stále naplněná kapacita léčebny

Léto přináší do Hamzovy léčebny vždy řadu akcí, které zpestřují pacientům obvykle hezké dlouhé letní dny. Věříme, že počasí se letos trochu umoudří a hlavně, že se zdaří i velká akce otevřených dveří v léčebně pod názvem „Letní den v Hamzově léčebně“.

Víme, že vedle kvalitní zdravotní a rehabilitační péče je minimálně stejně důležitou součástí rekonvalescence i péče o psychický stav pacienta. To, jak se cítí, zda dokáže pozitivním způsobem vnímat perspektivu svého dalšího života. Proto si Letní den, který je součástí Opel Handicap Tour 2016 klade za cíl ukázat našim pacientům a veřejnosti dnešní možnosti péče a služeb, které život se zdravotním postižením nabízí.

Místo, které je otevřené všem

Vedle speciálně upravených aut OPEL, která jsou velmi účelně uzpůsobena lidem s handicapem, jsme u nás uvítali přes dvacet organizací, které se nějakým způsobem věnují problematice integrace lidí s tělesným postižením do společnosti. Od výrobců zdravotní a kompenzační techniky, přes organizace zajišťující vzdělávání a poradenství až po subjekty přímo zajišťující pracovní uplatnění a volnočasové aktivity tělesně postižených.

Velký úspěch měly ukázky léčebné rehabilitace pomocí robotů. Na své si přišly i chuťové buňky – taková levandulová limonáda či jiné laskominy v podobě nealko míchaných nápojů se hodí nejen v létě. Oko zase potěšily ozdoby z ovoce a zeleniny.

Také chceme ukázat Hamzovu léčebnu jako zařízení, které je otevřené městu

a jeho obyvatelům. Chceme, aby nejen lidé z Luže vnímali léčebnu pozitivně jako největšího regionálního zaměstnavatele, ale i jako obecně přívětivé a příjemné místo, kam lze v neděli zajít třeba na procházku. Pro všechny, kteří se zapojí do aktivit „Jsme v pohybu“, jsme připravili losy, které byly v závěru odpoledne slosovány.

O průběhu letních akcí pro léto si můžete přečíst na webových stránkách www.hamzova-lecebna.cz v oddílu Kultura a volný čas.

Zkvalitnění léčby dětí

Léčebna se v současné době snaží o další zlepšení poskytovaných podmínek pro léčbu, tentokrát pro dětské pacienty. Známý půvabný pavilón E trochu připomínající čínské pagody, je ve stádiu vnitřní rozsáhlé rekonstrukce, která sice nepřinese větší počet lůžek, ale využítím všech volných prostor (včetně suterénu) budou vytvořeny další nové místnosti nejen pro ubytování dětí a jejich doprovodu, ale i pro poskytování léčebné péče. Dojde tím i k opravě poslední léčebného pavilónu, který nesl

původní znaky z dob, kdy prof. Hamza léčebnu stavěl. Samozřejmě, že dnešní nároky a potřeby tomu již rozhodně neodpovídaly. Předpoklad ukončení stavby je do konce roku 2016. Čtenáře VOZKY o tom budeme informovat.

Léčebna „praská ve švech“

Hamzova léčebna se ale potýká i s určitými obtížemi, přestože jsou zdánlivě pro léčebnu příjemné. Je to o skutečnost, že ohromný počet návrhů na léčbu, který zcela přesahuje možnosti kapacity léčebny, nestačíme zajistit a léčbu proto musíme odmítnat. Nedělá to léčebně dobré jméno, ale nemůžeme s tím v tuto chvíli nic dělat.

Léčebna samozřejmě přednostně musí plnit své základní úkoly – přijímá především pacienty překladem z akutních nemocnic, a to nejen z vlastního Pardubického kraje. Dále musíme odléčit vždy i pacienty, kteří se s takovou léčbou setkávají poprvé a získávají u nás rehabilitační základ k dalšímu zdárnému vývoji zdravotního stavu.

Omlouváme se proto všem, které jsme museli a budeme muset odmítnout, ale v tuto chvíli skutečně není jiné řešení. Léčebna využívá svá lůžka na 99 a více procent.

Jana Zavřelová, DiS
Hamzova léčebna

Neurorehabilitační klinika AXON připravila nové krátkodobé rehabilitační programy PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

Od letošního července nabízí Neurorehabilitační klinika AXON krátkodobé neurorehabilitace a individuální rehabilitace pro děti i dospělé. Jedná se o intenzivní terapie v časové dotaci 105 či 55 minut. Pacienty přijímá i bez doporučení praktického lékaře – před započítáním léčby vyšetří pacienta rehabilitační lékařka kliniky.

Krátkodobé léčebné programy se drží stejné kvality a filozofie, na něž jsou pacienti zvyklí z několikátýdenní terapie Kosmík: rehabilitace je založena na aktivním pohybu pacienta a vede ji vysoce kvalifikovaný odborný tým, který k léčbě přistupuje komplexně a přizpůsobuje ji konkrétnímu pacientovi na míru. Všichni zaměstnanci kliniky se starají o jeho komfort.

„Nové rehabilitační programy jsme zavedli z toho důvodu, abychom mohli nabídnout rehabilitace pro dospělé pacienty a zároveň vyšli vstříc těm dětským pacientům, pro něž je terapie Kosmík příliš fyzicky nebo časově náročná,“ vysvětlil ředitel kliniky Jan Zipser.

Flexibilní plánování terapie

Neurorehabilitace v délce 105 minut je vhodná pro pacienty s neurologickou diagnózou, jež má za následek omezení v pohybu (dětská mozková obrna, cévní mozková příhoda). Na rozdíl od terapie Kosmík je k dispozici i pro dospělé a využívá se při ní zejména funkčního cvičení, posilování za pomoci kladkového systému a také uvolňovací či kompenzační cviky. Je ideální volbou pro pacienty, kteří by kvůli vysoké únavnosti nezvládali náročnou terapii Kosmík, ale rovněž pro ty, kteří dlouho čekají na další termín terapie Kosmík a rádi by domácí cvičení zintenzivnili o neurorehabilitaci vedenou fyzioterapeutem. Hodí se i pro pacienty, kterým vyhovuje možnost flexibilního plánování terapie. Počet a návaznost lekcí si totiž mohou zvolit podle svých potřeb a možností.

Intenzivní terapie s minimální čekací lhůtou

Individuální rehabilitace v časové dotaci 55 minut je vhodná pro pacienty

s handicapem i bez něj, a to pro děti i dospělé. Její stěžejní výhodou oproti rehabilitaci předepsané praktickým lékařem je intenzita terapie a minimální čekací lhůta. Léčba je účinná při bolestech zad nebo jiných potížích ve funkci pohybového aparátu (např. tenisový loket), při vadném držení těla nebo po úrazech a operacích.

Při těchto rehabilitacích jsou využívány kompenzační cviky pro vyrovnávání svalových dysbalancí, měkké techniky např. pro rozpohybování jizev, SM Systém, cviky pro aktivaci hlubokého stabilizačního systému páteře (HSSP) či kineziotaping.

Krátkodobé rehabilitační programy probíhají v budově kanceláří kliniky AXON na adrese Štětškova 1 (vchod z ulice Marie Cibulkové).

Termíny, ceník a způsob objednání terapií jsou k dispozici na webu kliniky www.neuroaxon.cz.

*Mgr. Jitka Jarošincová
Neurorehabilitační klinika AXON*

(red)

Atypickou operaci v léčbě útlakového syndromu provedli chirurgové Vítkovické nemocnice

Při chirurgickém řešení syndromu horní hrudní apertury lékaři obvykle volí cestu z podpažní jamky. Ve Vítkovické nemocnici však tentokrát operovali přístupem nad klíční kostí.

Syndrom postihuje nejčastěji ženy s úzkým a dlouhým krkem, ale vzniknout může i následkem úrazu nebo vrozenou anomálií. Objevit se může u všech věkových kategorií, včetně mladých aktivních osob. Syndrom horní hrudní apertury, který se zkráceně nazývá TOS, je poměrně vzácný stav. Zjednodušeně vzniká tak, že mezi klíční kostí a prvním žebrem není dostatek prostoru pro procházející cévy a nervy. Projevuje se třemi způsoby.

„Buď dojde k uzavření podklíčkové žíly, což se projeví otokem a bolestí ruky. Postižena může být ale také tepna, která se zúží, a tím se mění tok krve. Za zúžením se tepna rozšíří, vznikne výduť s krevními sraženinami, které mohou způsobit neprokrvení končetiny s jejím odumíráním. V krajním případě může dojít až k její amputaci. Tyto stavy se pak řeší akutní operací,“ vysvětlil primář chirurgického oddělení Vítkovické nemocnice MUDr. Miloslav Mazur, Ph.D. Třetím a nejčastějším druhem potíží je útlak nervů, který se projevuje bolestmi, poruchou citlivosti končetiny se ztrátou svalové síly a ochabováním svalů.

Operační výkon ve Vítkovické nemocnici

Atypický operační přístup

Právě útlak nervů způsobený syndromem horní hrudní apertury operovali nedávno chirurgové Vítkovické nemocnice prvním několika pacientům tzv. supra-klavikulární cestou, tedy z řezu nad klíční kostí.

„Místo, kde k útlaku dochází, je špatně operativně přístupné. Obvykle se volí cesta zespoda, z podpažní jamky. My jsme se rozhodli pro lepší přehled v místě utlačovaných nervů provést tento zákrok přístupem nad klíční kostí,“ uvedl primář Miloslav Mazur, který obě operace prováděl. „Výhodou tohoto přístupu je, že je lépe vidět oblast utlačovaných nervů. Přístup zespoda, z řezu pod podpažní jamkou je k odstranění útlaku nervů méně vhodný, nelze při něm zcela zajistit odstranění příčiny,“ osvětlil primář Mazur výhody nově prováděného přístupu.

„Principem operace je odstranění prvního žebra a svalů, které se na něj upínají, eventuálně také odstranění anomálií, na-

příklad tzv. krčního žebra nebo jizvy po úraze. Tím vznikne v dané oblasti více místa pro prostup cév a nervů,“ popisuje Miloslav Mazur zákrok, který stojí na pomezí cévní chirurgie, neurochirurgie a hrudní chirurgie.

Nové možnosti pro neurologické pacienty

Tento zákrok tak nabízí další možnost léčby neurologickým pacientům, u kterých selhaly konzervativní metody.

„Takto nemocní lidé bývají často zoufalí a mají potíže i dlouhodobě. Pro laiky je toto onemocnění téměř neznámé, v povědomí odborníků bývá často přehlíženo. Operace bývá často posledním, ale efektivním řešením problémů“ uvedl primář Mazur s tím, že zkušenosti z prvních zákroků potvrzují, že u pacientů dochází po operaci k ústupu neurologických potíží.

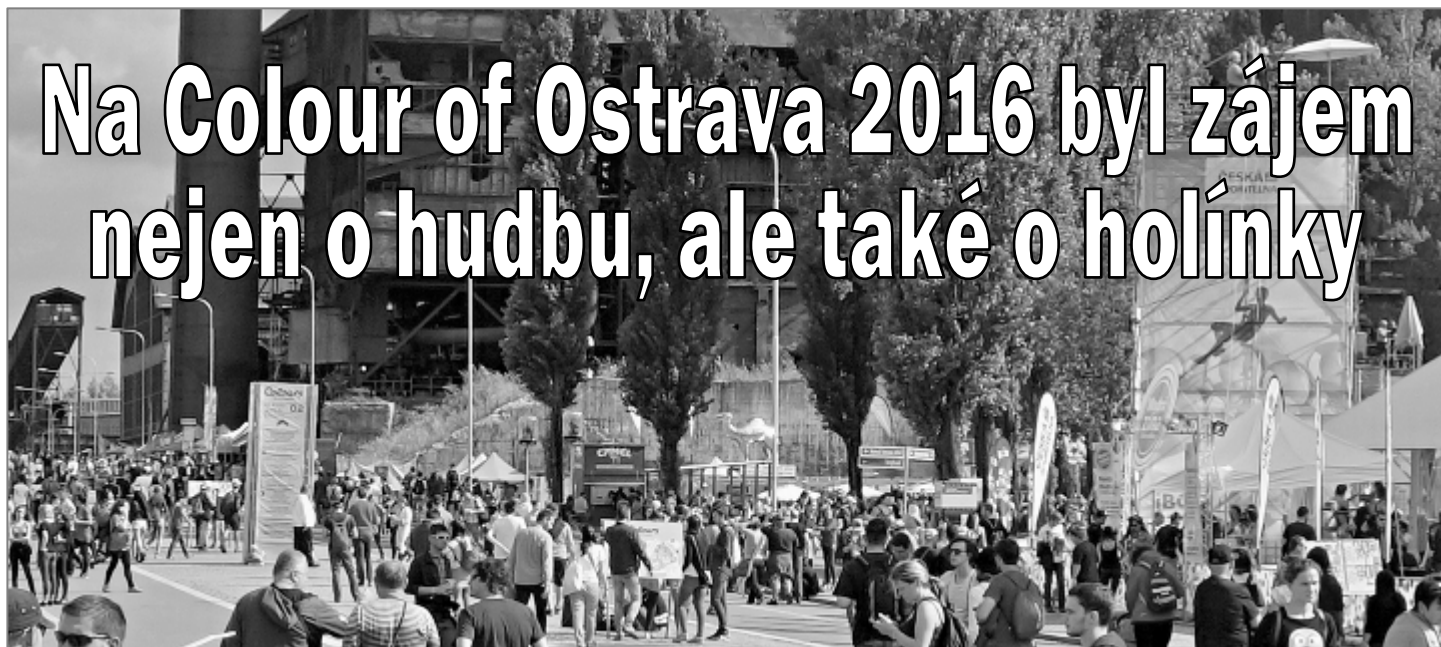
Text: Mgr. Radka Miloševská
Foto: archiv Vítkovické nemocnice

MUDr. Miloslav Mazur, Ph.D.

Léčba potíží utlačovaných nervů probíhá nejdříve pomocí léků a fyzioterapie. V případě, kdy tyto konzervativní metody selžou a stav se zhoršuje, je na místě chirurgické řešení. V České republice ale lékaři chirurgickou léčbu těchto potíží provádějí sporadicky.

Na Colour of Ostrava 2016 byl zájem nejen o hudbu, ale také o holíinky

Návštěvníky letošního festivalu Colours of Ostrava potrápil déšť a bláto. Přesto se podle ředitelky Zlaty Holušové podařilo bez větších komplikací uskutečnit všech 350 bodů programu na rekordních 20 scénách.

„Je nepochybné, že nás potkal nejtěžší ročník v historii. Počasí nás hodně zkoušelo,“ uvedla Zlata Holušová. „Vozili jsme strusku a palety, hodně nám pomáhali i hasiči.“

Loni festival navštívilo více než 43 000 lidí. Letos pořadatelé návštěvnost poprvé nezveřejnili. „Počet diváků není měřítko pro kvalitu festivalu. Nechceme podléhat honu na rekordy. Důležitější je kvalita, co všechno nabízíme, proto i do budoucna nebudeme čísla zveřejňovat,“ vysvětluje Holušová.

Uprímně řečeno, na nižší návštěvnosti se počasí určitě podepsalo, ovšem je nutné dát ji do souvislosti s tím, že festival letos zkrátka nenabídl atraktivnější program. V minulých ročnících lákala jména jako Alanis Morissette, Jamie Cullum, Sigur Rós, Robert Plant, Kasabian nebo

Björk, zatímco nyní jediným opravdovým „tahounem“ byli britští Underworld. A to je dost málo na čtyřdenní festival, který má ambice řadit se v Evropě mezi nejvýznamnější.

Příští rok začne festival už ve středu

Celkem letos přijelo do Ostravy 76

zahraničních a 54 domácích kapel a hudebníků, kteří nabídli zážitky z mnoha žánrů – od elektroniky přes world music, rock, pop či jazz až po reggae.

V příštím roce pak chystá tým Colours velkou změnu. Festival se uskuteční v termínu od 19. do 22. července, takže poprvé v patnáctileté historii začne ve středu a skončí v noci ze soboty na neděli. Podle ▶

Hrrr na Coloursy

V očekávání silných hudebních zážitků a zábavy

Bezpečnostní kontrola na vstupu se nevyhnula ani vozíčkářům

Zlaty Holušové jsou pro to dva zásadní důvody. „Neděli s ohledem na návrat domů hodně návštěvníků vynechává. No a pak budeme mít mnohem větší šanci získat velkou hvězdu na středu než na sobotu či neděli.“

A nakonec jedna perlička: V době konání festivalu byly v celé Ostravě vyprodány holínky! „Zájem byl obrovský. Lidé brali vše, co bylo. Barvu, vzor či velikost neřešili. Nevadilo ani, když byly holínky o dvě čísla větší, hlavně, že byly,“ řekla zástupkyně vedoucího prodejny Baťa v obchodním centru Forum Nová Karolina. Veškeré zásoby podle ní vyprodali. Zájem byl hodně i o ponožky a vložky do bot. „Když došly gumáky, kupovali rovněž jinou pevnější obuv,“ dodala. A stejné zkušenosti měli prodáváci v celém okolí.

Text a neoznačené foto: Jiří Muladi

Mirek Filipčík (na vozíku): „V rámci toho, co pořadatelé pro vozíčkáře udělat mohou, udělali dost. Orientace je tu dobrá, prostředí celkem přístupné, akorát s jízdami BB taxi byl trochu zmatek, ale dalo se to. Možná při výhledu na tzv. stage by měli více pamatovat na vyvýšeniny pro vozíčkáře – jinak přes lidi není vidět.“

Příležitost k setkávání s kamarády

Veronika Seidlerová (na vozíku vlevo): „Bezbariérovost na festivalu Colours of Ostrava je už tradičně na vysoké úrovni, třebaže se někdy, v souvislosti s terénem, drobné nedostatky vyskytnou. V programu by mohlo být více ‚hvězd‘, ale atmosféra je úžasná, příští rok se chci určitě znovu zúčastnit.“

Příjezd k mobilním vozíčkářským toaletám byl bohužel po těžko průjezdném šterku. K dispozici však byli asistenti

O bezpečnost dbaly policejní hlídky

Jedno z hudebních pódii

Foto: Colours of Ostrava

Speciální doprava ALDIO znovu součástí Barev

Už po šesté se veřejnosti představil projekt Colours bez bariér, který se pořádá v rámci multižánrového hudebního festivalu Colours of Ostrava.

Pro držitele průkazů ZTP a ZTP/P tak byla připravena řada akcí jako například zvýhodněná cena vstupenky, u ZTP/P doprovod zdarma, speciální tribuny nebo možnost objednat si zdarma asistenta. V Info Pointu Colours bez bariér a na speciální pokladně měli návštěvníci s handicapem k dispozici mapu v českém i anglickém jazyce, doplněnou o praktické rady k pobytu na festivalu. Návštěvníci se zdravotním znevýhodněním s průkazem ZTP a ZTP/P si také mohli zarezerovat bezbariérové ubytování v ostravských hotelech nebo místo ve stanovém městečku.

I v letošním roce pak pořadatelé zajistili přepravu osob po Ostravě speciálně upravenými automobily, tzv. BB Taxi a ALDIO (Alternativní doprava imobilních osob, projekt Ostravské organizace vozíč-

ALDIO mělo stanoviště u stánku asistenčních služeb Colours bez bariér Foto J. Muladi

kářů).

Vedoucí střediska ALDIO Marie Báňová k tomu říká: „Jezdit jsme začali ve středu 13. července, kdy se konala schůzka ohledně organizace dopravní obslužnosti během následujících pěti dnů. Po-

sledního klienta jsme vezli v pondělí. A výsledek? Ujeli jsme celkem 956 km, převezli 157 osob a na jízděm utrhli 19 073 Kč.“

Jiří Muladi

Rozhovor v dešti s dlouholetou fanymkou Simonou O festivalu, bahenní koupeli a lidské vstřícnosti

• Po kolikáté jste na Coloursech?

Letos byl 15. ročník a já se zúčastnila asi poloviny, takže posedmé nebo poosmé. V době, kdy jsem bydlela ještě v Ostravě, jsem na festivalu i brigádničila (tenkrát ještě na Slezskoostravském hradě a Černé louce). Bylo to fajn, ale moc jsme nestíhali koncerty. O to víc si to užívám teď. A to i přes to, že musím absolvovat „letně v kolonách“ 350 km na D1. Mnohem pohodlnější je ale cesta vlakem.

• Jak byste porovнала letošní ročník s minulými a jak tento festival vidíte ve srovnání s jinými v Evropě?

Jednoznačně měl letošní ročník smůlu na počasí. Loni a předloni jsme nevěděli, kam se schovat před sluncem, letos před deštěm. Možná i proto mi přišlo, že bylo trochu míň lidí – asi zůstali jen ti stateční, kteří našli pláštěnky a nebáli se bahna a kaluží. Areál Dolních Vítkovic má úžasnou atmosféru, je rozlehlý a má dobrou dostupnost. Jen ostravský dopravní podnik by mohl trochu rozumněji informovat o posílených spojích, popř. je posílit ještě víc. Letos se ale poprvé ukázala i jedna nevýhoda celého areálu – v případě trvalejšího deště se mění na bahenní koupel. Ale i to se dá vydržet...

Na Colours se mi vždycky líbilo, že si v programu může najít každý to, co ho

zajímá – moc jsme si s kamarádkou užily Roberta Fulghuma nebo Losers Cirque Company v Gongu. Ale i další koncerty kapel různých hudebních žánrů na všech možných pódiiích v areálu (příště si vezmu krokometr, člověk se fakt nachodí...) byly zajímavé. Při přesunech jsme si užívaly i nabídky občerstvení ve stáncích po cestě – tady zcela jistě fungoval záměr pořadatele, že návštěvník nemusí opustit areál, a přesto nezemře hladu ani žízní a ještě si může koupit třeba festovní klobouk.

• V čem ještě podle vás mají pořadatelé rezervy?

Rezervy? Můj sen se mi splnil předloni, kdy byl na hlavním podiu úžasný Robert Plant. Takže bych si dokázala představit i další splněna přání...

Přece jenom něco – hygiena, respektive toalety – člověk to prostě nemohl nechávat na poslední chvíli (pokud nefandí „toitoikám“) a obyčejná voda se dala koupit jen v některých stáncích.

• Jsou Barvy dostatečně vstřícné vůči handicapovaným návštěvníkům?

Určitě je skvělé, že jsou k dispozici po celou dobu festivalu dvě auta přizpůsobena pro vozíčkáře jako taxíky. Všimla jsem si i snahy celý členitý areál Dolních Vítkovic zpřístupnit postiženým nataženými gumovými pásy přes šterkové cesty.

Ale to bylo spíš pro tereňák než pro obyčejný vozík.

• Jaký zážitek vám nejvíce utkvěl v paměti?

Tak nějak mám letošní Colours jako jeden velký zážitek – vždycky mě baví a těší solidarita, ochota a vstřícnost lidí na festivalu. Potkat našťavaného protivu bylo fakt vzácností... A to se v dnešní době cení!

• Půjdete na festival i příští rok?

Pokud to bude jen trochu možné, tak určitě ráda. Kamarádka, která se mnou na Coloursech byla, přijela až z Vídně a už při odjezdu hlásila, že tohle si rozhodně zopakujeme...

Jiří Muladi

Festivaly bez zábran nabírají na síle

Projekt Festivaly bez zábran odstartoval v roce 2013. Letos se představil na přehlídce Mezi ploty a festivalech jako Vysmáté léto, Rock for People, Rock for Churchill, United Islands of Prague nebo na Dnech českého piva v pivovaru Staropramen.

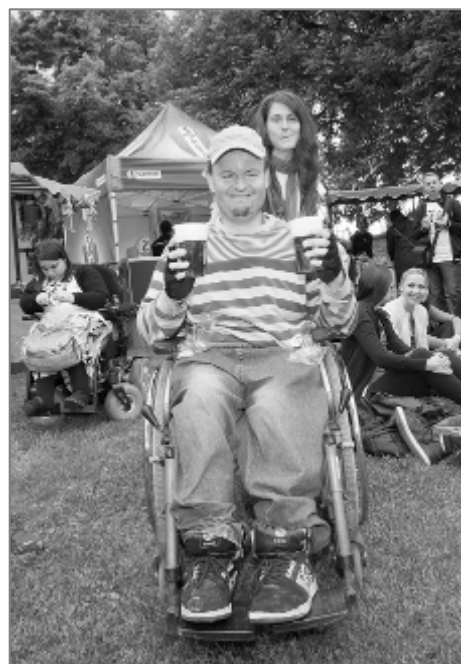
Stěžejní činností, na níž stojí Festivaly bez zábran, je sběr plastových víček k recyklaci. Díky tomu se na různé festivaly podívalo více než 300 vozíčkářů a pivovar Staropramen připravuje další novinky.

„Kromě dnes již tradičního bezbariérového prostředí chceme vozíčkářům zajistit ještě větší komfort. Na festivalech bude pro ně připravena odpočinková zóna, kde budou moci relaxovat, zahrát si například speciálně upravený ping-pong nebo populární hru boccia, a také se zúčastnit řady doprovodných akcí,“ říká Petra Chovancová, Senior Brand Manager značky Staropramen.

Michal Thomes, ředitel festivalu Rock for People, k tomu dodává: „Se značkou Staropramen náš festival spolupracuje od roku 2010. Je pro nás synonymem spolehlivého parťáka, který našim návštěvníkům přináší kvalitní servis a vždy i něco nového.“

Pásky pro vozíky, rampy, bezbariérové toalety i sprcha

Do sběru víček a tím pádem i pomoci handicapovaným se může zapojit každý přímo na festivalech. Loni se nasbíralo 670 kg víček, díky čemuž vzniklo 70 metrů pojezdových pásů. Na vyvýšených rampách pak mají vozíčkáři perfektní

výhled na veškeré festivalové dění.

Důležitou součástí festivalů jsou i bezbariérové toalety, kterých je čím dál více. Na Rock for People, jehož se letos zúčastnilo přibližně 30 000 lidí, mají vozíčkáři k dispozici i sprchu.

„Ze zpětných reakcí víme, že vozíčkáři si těchto služeb velmi váží. Dostatečný počet toalet je nezbytný základ pro to, aby se na festivalu cítili dobře. Sprchu už berou za jakýsi nadstandard a jsou za ni moc rádi,“ říká Michal Thomes.

Iniciativa společnosti Pivovary Staropramen je založená jak na sběru odpadového materiálu, tak i na spolupráci s orga-

nizacemi, které se zaměřují na pomoc vozíčkářům, mj. i s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR (NRZP ČR). Díky tomu byl například vyroben unikátní mobiliář z recyklovaného plastu,

který na festivalech zajišťuje bezbariérové prostředí.

Předseda NRZP ČR Václav Krása k tomu uvádí: „Věříme, že se podaří nasbírat plastových i kovových víček podstatně více než v loňském roce. Vznikne tak více zařízení pro osoby se zdravotním postižením, které mohou využívat při různých kulturních akcích. S Pivovarem Staropramen chceme tento projekt realizovat řadu dalších let.“

(di)

Foto: <http://festivalybezzabran.cz/>

Umělci malující ústy a nohama

Zdeňka Ježková, ČR

Zdeňka Ježková žije s tělesným postižením od narození. Je zcela ochrnutá a pohybuje se na vozíku. Dětství prožila v sociálních ústavech, školní léta pak v ústavu pro děti s tělesným postižením. Už v dětství používala k psaní, vyšívání a malování ústa. Malování se speciálně nevěnovala. K tomu ji později přivedla její sestřenice.

„Pomáhá mi to psychicky, dodává mi to sílu,“ vysvětluje Zdeňka. „Ráda maluji vánoční nebo velikonoční motivy, ale i krajiny, květinová zátiší a také se věnuji portrétům. Začala jsem tužkou, teď používám akvarelové a olejové barvy, vodovky i tempéry. V poslední době velmi ráda maluji akvarelovými pastelkami.“

Zdeňka je velmi pilná a houževnatá. Ráda zpívá a poslouchá hudbu.

„Ale nejraději mám malování. Za to musím poděkovat své sestřenici, hodně mi s malováním pomohla a dodávala mi odvalu tvořit složitější kompozice. Jsem

Zdeňka Ježková

moc ráda, že ji mám,“ říká Zdeňka. „Obrazek mi trvá tak tři až čtyři dny, záleží na tom, jak mi to jde. Bez malování bych si už svůj život představit neuměla. Ráda bych se stala učitelkou výtvarné výchovy pro malé děti.“

V současnosti žije Zdeňka Ježková s rodinou své sestřenice v bezbariérovém bytě v Táboře.

Zdroj: www.umun.cz
(red)

Zátiší (kresba tužkou)

Velikonoční motiv

Tulipány

Květy

Kuřátka

Nakladatelství UMÚN

podporuje umělce malující ústy a nohama

Nakladatelství UMÚN s.r.o. působí v České republice už 23 let jako součást Celosvětového sdružení malířů malujících ústy a nohama (Vereinigung der mundund fussmalenden Künstler in aller Welt e.V., zkr. VDMFK, dále Sdružení). Jeho hlavním posláním je umožnit lidem s těžkým tělesným postižením stát se právoplatnými členy společnosti, aby mohli žít a pracovat dle svých možností jako ostatní.

Zakladatelem a prvním prezidentem Sdružení byl pan Arnulf Erich Stegmann, který se narodil v roce 1912. Ve svých dvou letech onemocněl dětskou obrnou a ochrnil na horní končetiny. Velmi brzy v něm jeho učitelé objevili a rozvíjeli malířský talent. Nehybné ruce mu nahradila ústa, kterými držel veškeré štětce a nástroje. Studoval na grafické škole i v soukromých ateliérech. Velmi dobře pracoval s olejem, akvarelem, dřevem a kamenem. Hodně cestoval a pobýval na studijních cestách, hlavně v Itálii.

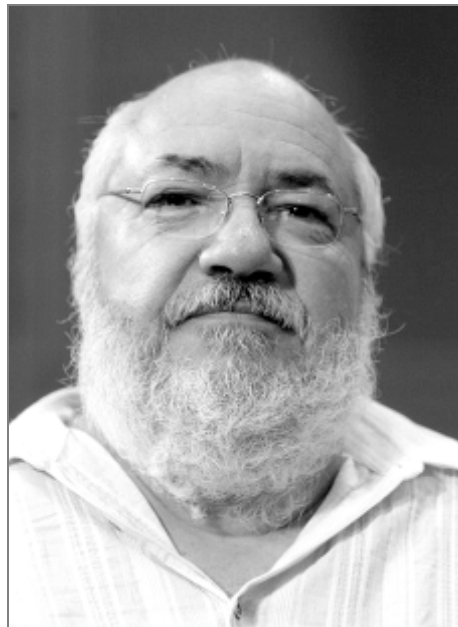

Arnulf Erich Stegmann

V roce 1932 založil vlastní nakladatelství, vydával umělecké pohlednice a grafiky. Využil svého organizačního talentu a kontaktoval další lidi s tělesným postižením, kteří malovali ústy a nohama. V roce 1956 založil Celosvětové sdružení malířů malujících ústy a nohama. Jeho prezidentem byl až do roku 1984.

Jeho nástupkyní a prezidentkou Sdružení byla až do své smrti v roce 2001 paní Marlyse Tovae. Dalším prezidentem byl zvolen pan Eros Bonamini, který zemřel v roce 2012. Současným prezidentem

Sdružení je pan Serge Maudet. O jeho životě a tvorbě jsme psali ve VOZKOVĚ č. 2, roč. 2015.

Serge Maudet

Postupně od založení Sdružení v roce 1956 vznikala v různých zemích světa jednotlivá nakladatelství. Dnes působí ve více jak 30 zemích světa. Nakladatelství vydávají tvorbu malířů v podobě reprodukcí v kalendářích, na přáních, jmenovkách k dárkům, dopisních papírech, knížkách, omalovánkách a drobných dárkách. Z nich sestavují kolekce, které rozesílají poštou jako jarní a vánoční nabídky.

Touto činností se získávají prostředky, díky nimž může Sdružení plnit následující cíle:

- Sdružuje tělesně postižené malíře, kteří malují ústy nebo nohama.
- Organizuje hodnocení jejich tvorby, poskytuje stipendium talentovaným malířům, i těm, kteří ještě umělecké zralosti nedosáhli.
- Členům Sdružení zajišťuje doživotní vyplácení honorářů, i když ze zdravotních důvodů nemohou dále malovat.
- Pomáhá zajišťovat postiženým malířům normální život ve společnosti, aby nemuseli žít izolovaně.
- Organizuje pro malíře výstavy jejich tvorby.

Sdružení vychází ze základní myšlenky svého zakladatele – neustavovat pro postižené tradiční dobročinnou organiza-

ci, ale poskytnout jim podmínky pro to, aby se stali právoplatnými členy společnosti. Protože ani těžce postižení lidé nechtějí být odkázáni na dary, chtějí žít a pracovat jako každý jiný. Svou práci nabízejí prostřednictvím nakladatelství v jednotlivých zemích světa. Nemusí tisk a prodej sami financovat a jsou tak ušetřeni případných ztrát a rizik z komerční činnosti.

Více o principech Sdružení, malířích, výstavách a nabídkách nakladatelství v jiných zemích najdete na domovských stránkách www.vdmfk.com.

Pestrá a záslužná činnost

Nakladatelství UMÚN s.r.o. vyhledává umělce s tělesným postižením, kteří malují ústy a nohama a poskytuje jim podporu. Nyní má ve svém „portfoliu“ **Mgr. Šárku Dvorskou, Pavla Hejhala** (vlastní stránky www.pavelhejhal.com), **Zdeňku Ježkovou, Tomáše Janouška, Veroniku Svatošovou, Jakuba Hříbka, Lenku Bromkovou Kalinovou** a čtrnáctiletou **Báru Sedláčkovou**. Na dlouholeté „opory“ Sdružení a jedinečné umělce **Petra Šrámka, Štěpánku Korchovou, Adrianu Příbylovou a Jaroslava Feri-ance** můžeme už pouze vzpomínat...

Nakladatelství mimo jiné zprostředkovává kontakt umělců s Celosvětovým sdružením, které posuzuje uměleckou úroveň jejich tvorby. Jak už bylo uvedeno výše u Sdružení, vydává tvorbu umělců v podobě reprodukcí v kalendářích, na přáních, dopisních papírech a mnoha dalších výrobcích. Z nich sestavuje kolekce pro jarní a vánoční nabídky, které rozesílá poštou. Z jejich prodeje jsou pak financovány honoráře a stipendia pro malíře, výstavy jejich tvorby a jiné projekty na podporu osob s těžkým zdravotním postižením.

Práce spojená s expedicí a přípravou nabídek je zajišťována sezónně i za spolupráce lidí s tělesným postižením z Domova a centra aktivity v Hodkovicích nad Mohelkou, ÚSP Rybníček v Litovli, Ústavu sociálních služeb v Děčíně IV., ÚSP Domov Tereza v Benešově u Semil a Občanského sdružení pro pracovní a sociální rehabilitaci drogově závislých Advaita v Nové Vsi u Chrástavy. Na přípravě zásilek se dále podílejí lidé žijící samostatně v bezbariérových bytech v Pe-tyrkově ulici v Praze 4. ▶

Z prostředků získaných prodejem zási-
lek jsou financovány výrobní a provozní
náklady, v závislosti na úspěšnosti činnos-
ti podporuje Nakladatelství UMÚN také
sociální projekty OÚSS Domova a centra
aktivity v Hodkovicích nad Mohelkou,
kde žil pan Petr Šrámek (zemřel
8. 1. 2016), který maloval nohama.
(Vzpomínka na malíře Petra Šrámka:
<http://www.tydenvlk.cz/videopublicistika/zemrel-malir-petr-sramek>.)

Obdobně je tomu i v ÚSP Rybníček
v Litovli, v ÚSP Domov Paprsek v Olša-
nech u Šumperka, u organizace Asociace
pro osobní asistenci se sídlem v Chrástá-
nech u Prahy.

Nakladatelství přispívá i na individu-
ální přepravu lidí s tělesným postižením
speciálními mikrobusem v Praze. Rovněž
finančně podporuje Národní radu zdra-
votně postižených České republiky i ma-
gazín VOZKA.

Pozvánka na výstavu

Ne ruka, to duše maluje

Nakladatelství UMÚN a Počítačový klub Zelený pták zvou čtenáře VOZKY na výstavu, která se uskuteční od 5. 10. do 30. 11. 2016 v klubu U Zeleného ptáka 1158 v Praze 4.

Vernisáž se uskuteční 5. 10. 2016 v 17 hodin. Klub má otevřeno po–st 10–18, čt 10–16 a pá 10–15 hodin.

Spojení MHD: speciální bus pro handicapované H1, bus č. 193 a 177 z metra Chodov C a č. 177 z metra Opatov do zastávky U Kunratického lesa.

Více informací o Nakladatelství UMÚN najdete na www.umun.cz, o Počítačovém klubu pro zdravotně postižené Zelený pták na www.zele.nyptak.cz.

Zdroj: www.umun.cz
(red)

Poezie z vašeho pera

Jarmila Králová Bezpečí lásky

*Sotva se naroďíš, náš malý človičku,
láskou Tě zahrnou, schovají v teplíčku.
Kde jsem se ocitnul? Co mi to dávají?
Chutná to slad'ounce a je to od mámy!*

*Znám dobře tu vůni!
Vždy mě houpávala a hudba srdíčka
při tom vyhrávala.
Všechno vidím jinak.*

*Nade mnou se sklání dvě světla zářící –
s vůní mojí mámy.
Když mě houpávala, nejkrásnější hudba
při tom vyhrávala...*

Johana Lucie Mallardová Anděl s kolečky

*Tenhle anděl nemá křídla,
má kolečka.
Mává svýma ručkama,
podívejte, jak je šťastný!*

*S tímto milým andílkem
v jednu chvíli můžu být.
S ním můžu snít,
jak krásné je žít.*

*Anděl přijel na kolečkách,
potěšil moje já,
které raněné se zdá
a z dalších ran má strach.*

*Anděla na kolečkách potkat
je štěstím hned dvakrát.
Poprvé proto, že je se mnou,
podruhé proto, že mě potěší.*

Hrabyně
květen 2016

Johana Lucie Mallardová Sytý a hladový

*Sytý nejen jídlem,
syťý hlubokým citem,
kterému se láska říká,
který ve svém srdci cítíš.*

*Když do neznáma se řítíš
a nevidíš cíl,
protože jako by nebyl
tou správnou výstřahou.*

*Máš po něčem hlad,
je to porozumění snad?
Tolik toužíš po lásce,
po té vlnadné krásce.*

*Sytý hladovému nevěří,
hladový pak vody čeří.
Sytý se jen usmívá,
k hladovému nic nechová.*

Hrabyně
květen 2016

Johana Lucie Mallardová Oči tvé duše

*Oči tvé duše vidí,
za co on se nestydí.
Ty víš, že by měl,
vnímej jinakost lidských těl.*

*Každé má krásu svou,
muž chce být se ženou,
která je jeho světem.
Neříkej nic dětem.*

*Ony svůj svět mají.
Mně se dech už tají
při pomýšlení na lásku tvou,
mně ještě tak vzdálenou.*

*Do duše své zajdi,
jen dobré v ní najdi.
Dám ti život nový,
bez přetvářky a snový.*

Hrabyně
květen 2016

Individuální úpravy vozidel pro ZTP

Montáž u zákazníka nebo zápůjčkové vozidlo

Kvalita, bezpečnost a bezproblémový provoz

Individuální přístup a řešení na míru

PROTEC
metal

www.protec-metal.cz

info@protec-metal.cz

+420 734 750 344

+420 777 788 903

MOJE ASISTENTKA JE PĚKNEJ PES...

POMOCNÉ TLAPKY o.p.s.
asistenční psi pro zdravotně postižené.

Pomocné tlapky o.p.s. je obecně prospěšnou společností, která cvičí a **ZDARMA** předává asistenční psy zdravotně postiženým spoluobčanům. Ti tak mohou získat nejen přítele do nepohody, ale také neocenitelného pomocníka, který jim umožní nastoupit cestu k nezávislosti.

Více informací se dozvíte na níže uvedených kontaktech.

V. Kratochvíla 1073, 332 02 Starý Plzenec, telefon: 724 279 599
www.pomocnetlapky.cz, info@pomocnetlapky.cz

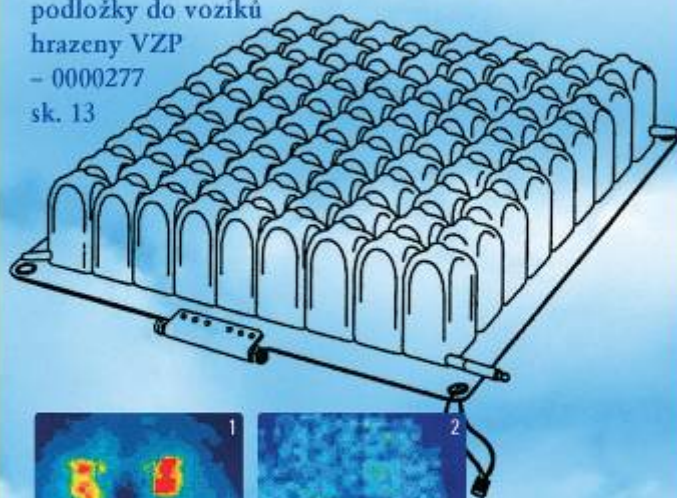
ROHO

antidekubitní podložky a matrace

zamezují vzniku proleženin a napomáhají při jejich léčbě.

podložky do vozíků
hrazeny VZP
- 0000277
sk. 13

Rozložení tlaku u osoby sedící na molitanu (1) a na antidekubitní podložce ROHO (2)

Dovází: CZ. TECH Čelákovice, a.s.
Stankovského 1200/46, 250 88 Čelákovice
tel.: 326 993 844, fax: 326 993 845, e-mail: roho@cztech.cz
www.roho.cz

Kalpe Český výrobce pohybových léčebných přístrojů

Motren

Rotren Solo

Pasivní, asistované a aktivní cvičení dolních a horních končetin pro dospělé i děti od 3 let.

V nabídce 16 typů profesionálních přístrojů pro pohybovou rehabilitaci končetin!

Léčba s přístroji Motren - Rotren snižuje výskyt a intenzitu spasmů, zlepšuje pohyblivost končetin, podpoří krevní oběh včetně srdce, zvětší objem svalů, podpoří trávicí soustavu i lymfatický systém a omezí další bolestivé symptomy.

Motren Duo 1

Pronájem pohybových léčebných přístrojů a motodlah od 50,-Kč/den, rotopedů pro rehabilitaci za 35 Kč/den

- záruční doba 3 roky = záruka české kvality
- výroba rotopedů s tradicí od roku 1990
- individuální úpravy dle přání
- vyzkoušení přístroje zdarma po celé ČR a SR
- profesionální záruční i pozáruční servis
- široká nabídka příslušenství
- nejnižší ceny rehabilitačních přístrojů na trhu
- rychlé dodání přístrojů a rotopedů
- tisíce spokojených zákazníků

Výroba, prodej, půjčovna a servis pro ČR a SR: KALPE - Ke Kapličce 193, 252 41 Dolní Břežany - Praha západ
www.kalpe.cz email: kalpe@volny.cz tel: +420 737 289 277 +420 241 910 688 Facebook a YouTube: Kalpe.reha

HORIZONT-NARE bez bariér

VOLEJTE ZDARMA
800 10 10 73

Realizujeme zakázky na celém území ČR.
www.horizont-nare.com

S námi nejdál !

Vývoj, konstrukce, výroba, montáž

Doporučíme vhodnou značku a typ automobilu s ohledem na Vaše potřeby.

Zajistíme Vám speciální autoškolu s upravenými vozy.

Půjčíme Vám náhradní vůz s ručním ovládním.

Máme vlastní odtahovou službu.

Upravíme Váš vůz nejlepším možným způsobem.

JOSEF HURT

Bambousek 664, 281 26 Týnec nad Labem

Tel. / mob.: +420 321 781 363 / +420 608 977 274

E-mail: info@rucniovladani.cz

www.rucniovladani.cz

www.facebook.com/rucniovladani

Zastoupení pro Slovensko

Tel.: +420 608 977 274, e-mail: malina@rucniovladani.cz

www.rucniovladani.cz

ŽIVOT, ROMANTIKA A KRÁSA Z VAŠICH OBJEKTIVŮ

Fotografie, které se dostaly do výběrového kola
fotosoutěže VOZKA ZOOM 2016

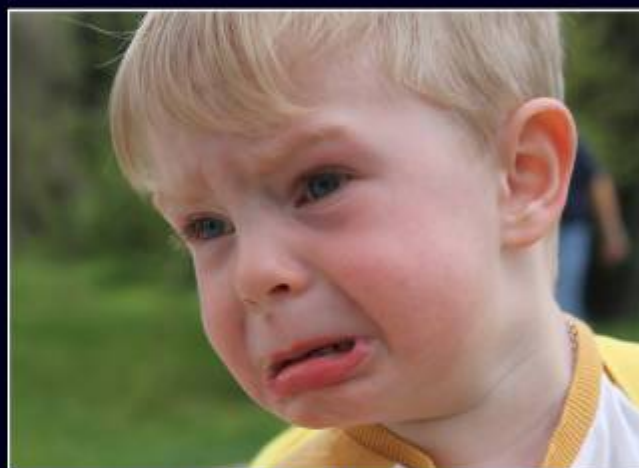
Nymburské hradby v noci – Veronika Pilařová

Diskuze – Petra Grauerová

Pohlazení – Zdeněk Grombiřík

Pláč – Kateřina Procházková

Katedrála – Michal Kríštoforý

Pan R. – Magdalena Mladějovská

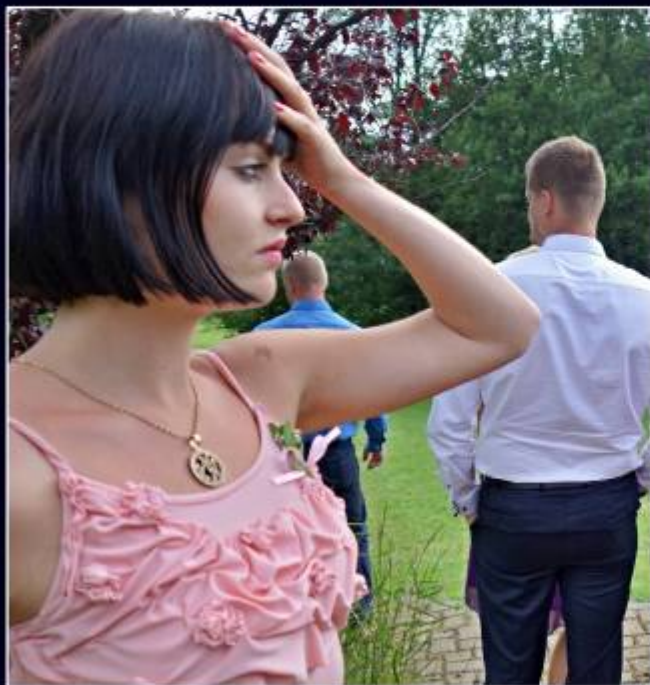

Ve viru tance – Tereza Droppová

ŽIVOT, ROMANTIKA A KRÁSA Z VAŠICH OBJEKTIVŮ

Fotografie, které se dostaly do výběrového kola
fotosoutěže VOZKA ZOOM 2016

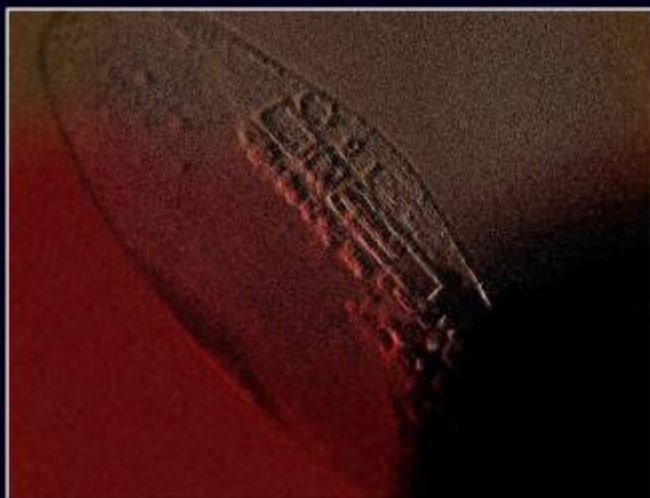
Má hlava... - Jan Frdrieh

Automobilové závody - Veronika Pilařová

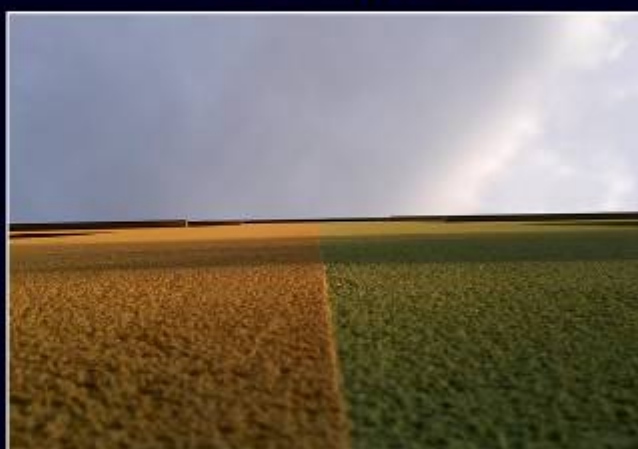
Svatba - Tereza Droppová

Na stopě - Petra Grauerová

Boccia, sportovní hry postižených - Veronika Pilařová

Pole nebo omítka... - Benedikt Coufal

antidekubitní matrace
nepromokavá prostěradla a matracové chrániče
polohovací antidekubitní prostředky
fixační prostředky
názorné brožury, prevence proleženin pro
domácí i profi péči
poradíme, pomůžeme Vám s péčí

VOZÍČKÁŘI

HYGIENICKÉ
LŮŽKOVINY

PRO DOMÁCÍ
PÉČI

DOMÁCÍ OBUV

ZDRAVOTNÍ
DOPLŇKY

VLNĚNÉ PRÁDLO

DĚTI

OPEL **HANDYCARS**

SVOBODNÝ POHYB BEZ BARIÉR.

Program mobility osob se zdravotním postižením.

- automatická převodovka u většiny modelů
- cenová zvýhodnění pro TP, ZTP, ZTP/P
- výhodný spotřebitelský úvěr s kartou CCS v hodnotě 5 000 Kč
- pojištění s asistenční službou pro celou Evropu na 5 let zdarma
- odpočet DPH držitelům státního příspěvku
- komplexní servisní služby
- speciální úpravy vozů

5 let
záruka*

Opel Pojištění Opel Finance

www.opel-handycars.cz infolinka: 800 101 101 opel@handycars.cz

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂: 3,8–7,3 l/100 km, 99–163 g/km.

*Dvouletá výrobní zákonná záruka a dále tříletá smluvní záruka Opel.
Smluvní záruka Opel je poskytována bezplatně dealerem Opel.

- Katetr pevně spojený se sběrným sáčkem určený k intermitentní močové katetrizaci
- Vhodný pro děti, ženy a muže
- Připraven ihned k použití díky potažení hydrofilním gelem
- Snadné zavádění díky bezdotykovému systému
- Sběrný sáček s kapacitou 1 l a antirefluxním ventilem zamezujícím úniku moči
- Nezalamuje se, je snadno složitelný
- Diskrétní pouzdro součástí každého balení

NOVINKA

Actreen® Hi-Lite Set

NOVÁ GENERACE POTAHOVANÝCH
MOČOVÝCH KATETRŮ
SE SBĚRNÝM SÁČKEM

www.actreen.cz

Bezva polda

Působivý lidský příběh

Robert De Niro v hlavní roli postarší americké komedie z roku 1999, která vlastně moc komedií není. Nejde o typickou roli „Bobbyho D“. Tvrdý, osamělý a nepřítomně tolerantní newyorský policista Walt Koontz se stane náhodnou obětí, když se v domě, kde bydlí, v noční přestřelce tak trochu „příplete“ mezi pořádně naštvané mafiány pátrajícími po balíku peněz. Za svůj hrdinský čin Walt bohužel zaplatí těžkým zraněním, které ani nesouvisí s mafiány – během zákroku dostane mozkovou mrtvici, která ho poznamená na další zbytek života. Skončí na vozíku a navíc je mu odborníky doporučena poněkud neobvyklá rehabilitační terapie – učít se zpívat. Měla by mu pomoci rozmluvit jeho hlasivky i překonat psychické zábrany související s nemožností se dobře vyjádřit.

Ironií osudu je ale přítom odkázán na pomoc svého souseda, transvestity a homosexuála Rustyho (Philip Seymour Hoffman), kterého jako správný „macho“ nemá ani trochu v oblibě. Rusty naopak pohrdá Waltem pro jeho omezené názory a nesnášenlivost.

Ve filmu, který natočil hollywoodský režisér Joel Schumacher (Batman, Nebez-

pečný klient, Čas zabíjet, Telefonní budka), jsme svědky toho, jak Walt postupně „pod vlivem“ Rustyho mění své postoje. Ten se připravuje na operaci změny pohlaví...

Určitě se nejedná o vrcholné dílo hodné Oscara. Přesto tam vidím několik zajímavých momentů. Například když Walt zjistí, že získává vůči Rustyho respekt. Najednou s ním dokáže soucítit, pomoci mu, dokonce přijme jeho přátele. Před divákem se odehrává působivý lidský příběh, obohacený skvělým hereckým projevem obou hlavních představitelů. I když jde o 17 let starý filmový počín, má své kouzlo. Když neholdujete těžkým psychologickým dramátům, po kterých se z kina či od obrazovky zvedáte s olověnými nohama a přetíženu hlavou, je to film právě pro vás.

Blanka Falcíková

Flawless, USA, 1999, 112 min.

Režie: Joel Schumacher, kamera: Declan Quinn, hudba: Bruce Roberts.

Hrají: Robert De Niro, Philip Seymour Hoffman, Barry Miller, Chris Bauer, Skipp Sudduth, Wilson Jermaine Heredia, Rory Cochrane a další.

Moudrosti

Neházej nikomu klacky pod nohy. Mohl by zakopnout, až ti půjde na pomoc.

Život je jako hodina matematiky – počítáš, počítáš, najednou zjistíš, že jsi udělal chybu, chceš začít znovu, ... a v tom zazvoní.

Co z toho, že zítra bude líp, když vždy, když se ráno probudím, je dnes.

Když ti dojdou argumenty, můžeš ještě začít nadávat.

Někdo mlčí, protože neví, a někdo mlčí, protože ví své.

Diplomat je člověk, který tě pošle do horoucích pekel takovým způsobem, že se na tu cestu dokonce těšíš.

Za peníze si můžeš koupit dobrého psa, ale nekoupíš si zavrtění jeho ocasu.

Pouze ti, kteří se odváží jít příliš daleko, mohou přijít na to, jak daleko se dá jít.

Kdo stále říká, že nic nejde, měl by jít sám...

Nikdy si nenech ujít možnost zůstat zticha.

Někteří lidé mají tak hroší kůži, že ani nepotřebují páteř.

Překážky jsou ony obávané věci, které spatříš, když odvrátíš zrak od svého cíle.

V Rio parcích pamatovali i na lidi s postižením

Víte, kde se v souvislosti s olympiádou sportovalo naprosto čestně a bez sebemenšího problému s dopingem? V olympijských parcích v naší republice. Byly čtyři: Rio Lipno, Rio Pardubice, Rio Plzeň a Rio Ostrava. Tam totiž nešlo o slávu a peníze, ale o zdravý sport, leckdy navíc doplněný o akce ve prospěch handicapovaných. (Olympijskému i paralympijskému dopingu a honbě sportovců za prestiží i penězi se budeme věnovat v posledním letošním čísle VOZKY, spolu s ohlednutím za nedávno skončenou paralympiádou.)

Například projekt „Nezastavitelní“ pomáhá prostřednictvím pohybu a sportu lidem s postižením žít aktivní život. V Olympijském parku Rio Lipno vznikla speciální brána, kterou ve dnech 11. až 14. srpna prošlo pěšky nebo projelo na kole více než 22 000 lidí. Za každého, kdo branou prošel, věnovala společnost Birell pět korun. Celkem tak lidé vlastní aktivitou pomohli projektu k částce 110 080 Kč. Tyto prostředky pomohou jedenácti sportovcům s postižením získat potřebné sportovní vybavení.

Program pro všechny

V olympijských parcích mohli lidé sledovat přenosy z Ria i různé sportovní exhibice. Ale nemuseli být jen pasivními diváky – na vlastní kůži si také mohli vyzkoušet desítky sportů.

Kromě klasických, jako je fotbal, kanostika nebo různé atletické disciplíny, nabídl třeba program Rio Plzeň wakeboarding, což je kombinace vodního lyžování a surfování. V Pardubicích si zase lidé

vyzkoušeli crossminton, což je mix squash, badmintonu a tenisu bez sítě. Ti odvažnější se pak v Ostravě mohli zúčastnit alternativy fotbalu v zorbovacích koulích a na Lipně provozovali paddleboarding, jízdu po vodě na prkně podobném surfvému s pomocí pádla.

Součástí Rio Pardubice byly nejen různé sportovní disciplíny, exhibice či turnaje a kulturní akce, ale i „Veletrh sociálních služeb aneb Žijeme v pestrém světě“.

„I lidé žijící s handicapem rádi sportují. Návštěvníci našeho parku se mohli formou netradičních zážitků a na vlastní kůži seznámit s jednotlivými sociálními

službami v Pardubicích. Spolu s poskytovateli se nám podařilo připravit zajímavý sportovně kulturní program,“ konstatoval náměstek primátora města Pardubice Jakub Rychtecký.

Každý ze čtyř olympijských parků v Česku navštívily desetitisíce lidí, kteří vyzkoušeli desítky sportovních aktivit (i pod vedením odborníků) a fandili při tom českým olympionikům na hrách v Rio, ať už u velkoplošných obrazovek nebo telemostů. Mnozí se tam potkali i s bývalými olympioniky. Pro děti, seniory a handicapované byl vstup do Rio parků zdarma.

(di)

Turnaj, který má šťávu. Nejen tu sportovní

Florbalový PRAGUE WHEEL OPEN 2016
jako neoficiální evropský turnaj mistrů

Foto: archiv TCSE

Nejeden florbalový fanoušek, který zavítal 4.–6. srpna do sportovní haly VŠE Na Třebešíně v Praze 10, se při pohledu na atraktivní souboje výkvětu evropských florbalistů na vozíku nestačil divit. Týmový duch, zručnost a rychlost v rozhodování, neutuchající touha po vítězství i za nepříznivého stavu, projevující se někdy i doslova krkolomnými pády „vzhůru koly“. A skvělé povzbuzování tribun, zvláště při zápasech domácího Tatranu Střešovice nebo budějovických Štírů, společné diskuze při relaxaci v přátelských kroužcích před halou nebo jen tak u kávy v bufetu či při pojídání všudypřítomné pizzy. To je současný unikát ve světě florbalistů vozíčkářů – Prague Wheel Open (PWO). Mimochodem poslední přibývší kamínek do unikátní mozaiky turnajů okolo největšího florbalového turnaje na světě Czech Open (spolu s mládežnickým Prague Games a veteránským Prague Masters).

Kapitán Tatranu Zdeněk Krupička v akci

Foto: Pavel Plohák

Semifinále č. 1: Tatran Střešovice (v bílém) s týmem Nacka HI

Foto: Pavel Plohák

Už šestého ročníku turnaje se zúčastnilo deset mužstev z pěti zemí – ČR, Švédska, Švýcarska, Nizozemska a Polska. Švédský tým Nacka HI a nizozemský celek Haag88 jsou letošními šampióny svých zemí (Nacka HI dokonce už pošesté za sebou), stejně jako domácí Tatran Střešovice (ve finále extraligy 2015/2016 porazil budějovické Štíry 2:1).

Švédové vyhráli PWO dvakrát, jednou skončili třetí. Česko reprezentovaly týmy Spolek SKH Meteor Plzeň, FBC Štíři České Budějovice, SKV Praha ComAp Team a Tatran Střešovice. Polsko se spolehalo na účastníka naší Florbalové ligy vozíčkářů – tým Wheel Wolf. Desítku mužstev doplnily Team Switzerland (SUI), Doing a EU – elites (NED).

Švédové prošli skupinou jako nůž máslem

Švédský tým Nacka HI už v bojích ve skupinách nenechal nikoho na pochybách, kdo turnaj letos vyhraje. Suverénně vyhrál skupinu A se skóre 29:2, druzí skončili budějovičtí Štíři, když podleli pouze Švédům 1:6. Třetí skončil nizozemský celek EU – elites, čtvrtý Team Switzerland a poslední plzeňský Meteor.

Ve skupině B se bojovalo ve vyrovnaných partiích, často připomínajících právě šachovou hru. Nakonec tři těsné výhry rozhodly o tom, že z prvního místa postoupili do čtvrtfinále polští Vlci. Druhý skončil domácí Tatran, třetí nizozemský mistr Haag88, čtvrtý SKV Praha ComAp Team a poslední Doing.

Čtvrtfinále play-off skončilo ve třech případech debakly. Polští Wheel Wolf deklasovali Team Switzerland 10:0, domácí Tatran EU – elites 11:0 a Nacka HI SKV Praha ComAp Team 10:1. Pouze zápas budějovických Štírů s nizozemským Haag88 byl nervydrásající. Jihočeši nakonec rozhodli o svém vítězství pouhých 67 sekund před koncem zápasu (3:2).

Vyrovnaná semifinále

Domácí Tatran bojoval o finále se švédským favoritem a rozhodně si na něj věřil. Když už na konci druhé minuty vsítil Tomáš Pek branku na 1:0, vypadalo to s Tatránem výtečně. Hráči o sobě věděli a zvláště kapitán Zdeněk Krupička sršel iniciativou. Vrhál se do osobních soubojů doslova po hlavě a i ostatní hráči bojovali, co to dalo. Postupně ale převzalo iniciativu švédské útočné duo Brorsson a Almlöf a zápas i přes snahu domácích alespoň o vyrovnání nakonec rozhodlo. Alexander Brorsson (s 12 brankami nejlepší střelec turnaje) vsítil dva góly, Tommy Almlöf dal branku a dvakrát asistoval. Tým Nacka HI postoupil do finále po výsledku 4:2.

Druhé semifinále mezi budějovickými Štíry a polskými Vlky bylo dlouho vyrov-

Miroslav Večeřa (10, Tatran) s Tommym Almlöfem (14, Nacka HI) Foto: Pavel Plohák

nané. Až v poslední třetině, za vášnivého povzbuzování lavičky a budějovických fanoušků, rozhodli o výsledku 3:1 a postupu Štírů do finále Ivan Nestával s Františkem Šindelářem.

Zápasy o umístění a očekávané finále

Na sedmém místě skončil po vítězství 2:1 nad EU – elites výběr Švýcarska, šestý pak SKV Prahy ComAp Team, když prohrál s Haag88 0:6 (5. místo).

Domácí fanoušci netrpělivě očekávali zápas o bronz a věřili ve vítězství svého Tatrana. Na jeho hráčích bylo vidět zklamání ze semifinálové prohry, a i když hráli naplno, vítězství se nedočkali. Po velmi vyrovnaném zápase si bronzové medaile vybojovali polští Vlci.

Očekávaná repríza skupinového souboje mezi Nacka HI a budějovickými Štíry přinesla vrcholný vozíčkářský florbal. Útoky se přelávaly od branky k brance a opět se dařilo švédskému snajprovi

Brorssonovi a jeho parťákovi Almlöfovi. První vsítil hattrick, druhý připojil gól a asistenci. Stal se tak s 22 body (11 + 11) nejproduktivnějším hráčem turnaje.

Vítězem turnaje se po vítězství 4:2 stal švédský tým Nacka HI. Štírům „zbyly“ stříbrné medaile, ale za své vyrovnané výkony na celém turnaji se vůbec nemusí stydět. Právě naopak. Nezopakovali sice vítězství na PWO z roku 2014, ale už počtvrté za sebou vezou na jih Čech medaile.

Všechno fungovalo na jedničku

„Švédi vyhráli zaslouženě, protože v současnosti hrají nejlepší florbal na světě, a to i přesto, že jsme je nedávno porazili u nich doma na turnaji v Malmö,“ říká budějovický útočník Zbyněk Sýkora.

„Moc se mi líbilo, jak náš tým po celý turnaj fungoval, včetně nováčků. Třeba ten mezi třemi tyčemi – Vašek Paclík. Jirka Němec, naše brankářská jednička,

Zdeněk Krupička bojoval jako „střešovický lev“ ...

Foto: Pavel Plohák

Fabienne Ernst z Team Switzerland (pp)

Domácímu Tatraru (v bílém) se do finále proniknout nepodařilo

Foto: Pavel Plohák

Speciální sportovní vozík někdy při soubojích stabilitu nezajistí...

Foto: Pavel Plohák

kvůli pracovnímu zaneprázdnění odchytal pouze jeden zápas, ten semifinálový. Ovšem znamenitě! Vašek ho v ostatních zápasech dokonale nahradil," dodává Zbyněk Sýkora.

Ale jednoho celoturnajového vítězství se českobudějovický celek přece jen dočkal. Nejlepším hráčem turnaje se nakonec stal Tomáš David. Domácí kapitán a dlouholetý český reprezentant Zdeněk Krupička se mu výkonem zcela vyrovnal, ale domácí měli prostě s oceněními na letošním PWO smůlu. Po zisku mistrovského titulu mysleli na víc, ale jak se říká – *sport je sport...*

Nakonec nezbývá než poděkovat všem, kdo se na letošním PWO podíleli. Organizátory turnaje byli Tatran Střešovice a Excalibur Tours Praha ve spolupráci s Českým florbalom (Česká Florbalová Unie) a za podpory Hlavního města Prahy. Všechno klapalo bezvadně – od ubytování, přemísťování týmů, organizace programu v hale až po WC, bufet, dodávku pizzy od partnera turnaje, nuselské společnosti Pizza West, a automat na kávu. Všechna čest a na viděnou příští rok!

(pp)

Stále ve střehu

Foto: Pavel Plohák

Vítěz turnaje, švédský tým Nacka HI

Foto: archiv TCSE

Jako JEDEN TÝM: Metrostav handy cyklo maraton žije vědomím integrace, solidarity a přátelství

V úterý 2. srpna ve 13 hodin odstartoval z Hradčanského náměstí nejdelší cyklistický maraton v ČR. Štafetový Metrostav handy cyklo maraton absolvovaly smíšené týmy zdravých a handicapovaných cyklistů už počtvrté, a to včetně vozíčkářů, amputářů, lidí po mozkové obrně nebo nevidomých. Celý sportovní a hlavně integrační podnik pořádal spolek Cesta za smem, jehož předsedu a vynikajícího sportovce na vozíku Heřmana Volfa netřeba představovat. A trasa? Štafetovým způsobem neuvěřitelných 2 222 kilometrů v časovém limitu 111 hodin a s výjezdem na Slovensko – bodem obratu byla Bratislava. Navíc časovka 700 km Karla IV. (Praha–Uničov), časovka na Autodromu Most, soutěže Král vrchařů na Červenohorské sedlo nebo Král sprinterů při premií v Písku...

Každý tým (ve startovní listině jich bylo 35 osmičlenných a čtyři čtyřčlenné, v cíli bylo klasifikováno 27 osmičlenných a tři čtyřčlenné), který měl ve svém středu minimálně jednoho sportovce s postižením, navíc jel pro tzv. patrona, člověka krátce po úrazu či nemoci, který se s handicapem teprve učí žít. Štafetovým kolíkem je v tomto závodě GPS tracker. Jde o krabičku velikosti zápalek, kterou cyklisté neustále musí mít při sobě a předávají si ji při střídání na trase. Tracker 24 hodin denně vysílá informace o poloze

Každý tým měl mezi sebou alespoň jednoho handycyklistu

Foto: Tomáš Lisý

a ta se v reálném čase vykresluje na mapě webu www.cestazasnem.cz.

„Smyslem cyklo maratonu je ukázat, že zdraví a handicapovaní mohou společně tvořit jeden fungující tým, který má šanci obstát i v podmínkách extrémního závodu. Cílem ale není dosáhnout co nejlepšího výsledného času, nýbrž reprezentovat co možná nejlépe myšlenky vzájemné spolupráce, integrace, solidarity a přátelství,“ vysvětlil ředitel závodu Heřman Volf, který na trati oslavil 51. narozeniny.

Napříč čtrnácti kraji České republiky

Pětidenní nonstop závod mohli příznivci a sportovní nadšenci podpořit i ve svém městě nebo kraji. Na webu www.cestazasnem.cz sledovali pohyb

Ve vložených závodech se spurtovalo naplno

Foto: Tomáš Lisý

Ředitel závodu Heřman Volf na trati oslavil své 51. narozeniny

Foto: Pavel Plohák

jednotlivých týmů na výše zmíněné interaktivní mapě. Vybrat si mohli ze třech desítek povinných průjezdních bodů, kde cyklisty zastihli a svezli se s nimi na kole. Se zapnutou aplikací EPP od Nadace ČEZ navíc pomohli lidem s handicapem ke splnění jejich snů.

O průběhu závodu se návštěvníci stránek mohli dočíst přímo „z pera“ účastníků na jejich blozích nebo se podívat na aktuální videa (live streamy) ze zajímavých bodů trasy (start, vložené prémie a cíl).

Žádný med

Že jde o extrémní závod, při kterém se může stát prakticky cokoli, věděli všichni účastníci. Vyhnout se ve 300 lidech nějakým nehodám na silnici, zraněním nebo zdravotním komplikacím prostě nelze. Budiž k dobru organizátorům za všechnu péči při zajišťování bezpečnosti, ohleduplnost řidičů míjejících cyklisty nebo připravenost týmů na extrémní podmínky ale zajistit nemohli, stejně jako přízeň počasí...

První nehodu měl tým Moravskoslezského kraje v podvečer prvního dne závodu. Řidič na vedlejší silnici nedal přednost jejich cyklistce a srazil ji. Kolo skončilo ve šrotu, cyklistka našťastí pouze s modřinami a odřeninami. Pořadatelé první noc závodu zaznamenali hned několik týmů, které nesprávně doprovázely cyklisty za noční jízdy – nedodržovaly přiměřené vzdálenosti za cyklistou, jeho osvětlování a ochranu.

Jako první odstoupil po nehodě svého zrakově postiženého člena Tomáše Kráčalíka, který po pádu na retardéru skončil v nemocnici, tým Ostrava!!! Dalším odstoupivším týmem se stal Barclays, když podle slov svého kapitána Luboše Housy podcenil přípravu a měl velké problémy s dopravou, střídáním a produkcí závodu.

Cyklistický maraton je vyčerpávajícím závodem
Foto: Tomáš Lisý

Smutná událost

První noc odstoupil ze závodu pro tragickou událost tým EPP – Skupina ČEZ, tým EPP – Nadace ČEZ pokračoval v maratonu in memoriam mimo soutěž.

„Neříkalo se nám to lehce, ale zasáhla nás ta nejsmutnější událost. Milana Finka,

Sjezd klopenou zatáčkou vyžaduje dobrou techniku jízdy

Foto: Tomáš Lisý

kteří právě na kole mířil k průjezdnímu bodu v Nymburce, postihl kolaps a přes okamžitě poskytnutou pomoc kolegů z týmu i profesionálních zdravotníků se jej nepodařilo zachránit. Milan byl skvělý chlap, kolega a sportovec a bude nám všem strašně chybět,“ zaznělo v prohlášení obou týmů ČEZ.

Cíl: kde jinde než na Vítězném náměstí!

V sobotu 6. srpna dorazili příznivci největší cyklistické akce u nás na Vítězně

náměstí v Praze, kde byl cíl maratonu a kde proběhlo vítání s dorazivšími týmy i zasloužená oslava. Zahráli Burma Jones a Support Lesbiens, pořadatelé vyhlásili vítěze vložených závodů i celkové výsledky Metrostav handy cyklo maratonu. O ty ale nešlo...

Když ve 23 hodin, tedy po oficiální oslavě, pořadatelé a všichni přítomní uvítali poslední tým v cíli Bronec Beauties, osm holek, které to daly až do cíle a vlastně vyhrály, všichni si uvědomili, o čem ten neuvěřitelný závod je: vůbec ▶

Na vrchařské prémii v jesenickém Červenohorském sedle

Foto: Tomáš Lisý

Fanoušci

Foto: Pavel Plohák

nejde o to, kdo byl nejrychlejší, ale o šíření prostého kamarádství bez ohledu na to, jestli je člověk zdravý či s postižením, o sdílení vědomého sportování (s čistou hlavou) bez ohledu na očekávaný výsledek a v týmu neskutečně pohodových lidí

Jeden z vítězných týmů. Kromě mediální pozornosti bylo třeba uspokojit žízeň, šampaňské se nadmíru hodilo

Foto: Pavel Plohák

ček. Výsledky a další informace o maratonu najdete na webu www.cestazasnem.cz. Na shledanou příští rok!

(pp)

2 222 kilometrů pro strojuvůdce pendolina

Rychloprohlídku České republiky absolvoval v srpnu osmičlenný tým složený z šesti zaměstnanců firmy Ottobock a dvou handicapovaných cyklistů. V rámci charitativního projektu Metrostav handy cyklo maraton 2016 dohromady ušlapali na kole 2 222 km za necelých 95 hodin – a to vše pro Honzu Černého, známého strojuvůdce „pendolina ze Studénky“, který po srážce s kamionem přišel o obě nohy, chtěli pomoci zpět ke sportu.

„Byla to úspěšná motivace,“ říká fyzioterapeut Pavel Wanka. „Honza začíná jezdit na handbiku...“

„Za náš tým šlapali i vozíčkář Erik jedoucí na handbiku a Pavel se stehenní protézou. Ukázalo se, že na kluky nemusíme brát zvláštní ohledy, jelikož jsou schopni zvládnout prakticky jakýkoliv terén a stoupání,“ konstatuje Tomáš Hajský z týmu Ottobock.

„Nejednou jsme bloudili, zapadli jsme na rozbahněné polní cestě, ale dojeli jsme se ctí na 21. místě. Závod byl tak obtížný, že šest týmů vůbec nedorazilo do cíle. O náročnosti jasně vypovídá i dvanáct hodin, jež jsme naspali za necelých pět dní, a více než 20 000 výškových metrů, které jsme na kole vystoupali,“ dodává Tomáš. „Už se ale těšíme na příští ročník, do kterého zapojíme další lidi s postižením.“

(di)

Honza Černý, známý strojuvůdce „pendolina ze Studénky“, byl skvělým patronem týmu Ottobock

Foto: Metrostav handy cyklo maraton

České dráhy nasazují do mezinárodního provozu dva nové typy vozů. Usnadní cestování vozíčkářům

České dráhy postupně uvádějí do mezinárodního provozu dva nové typy komfortních velkoprostorových vozů, které vznikly přestavbou oddílových vozů. Vagóny nabízejí komfortní cestování také vozíčkářům v klimatizovaném prostředí, zvláštní oddíl pro cestující s dětmi včetně místa pro umístění kočárku a místa pro jízdní kola. V pravidelném provozu budou tyto vozy sloužit na spojích EuroCity Praha – Ústí nad Labem – Děčín – Berlín – Hamburk – Kiel a ve vlaku „Slovenská strela“ mezi Prahou, Brnem a Bratislavou.

Devět modernizovaných vozů typu Bmmpz 228 nabízí šedesáti cestujícím jeden velkoprostorový oddíl se sedadly za sebou v leteckém uspořádání a se sklopnými stolkami, nebo se sedačkami proti sobě vis-a-vis, kde jsou větší stoly s rozkládacími křídly. Polohovatelné sedačky mají textilní potah. U míst jsou k dispozici elektrické zásuvky 230 V pro napájení drobné elektroniky cestujících a integrované jsou do nich také USB porty. Cestující mají k dispozici také wifi připojení k internetu. O průběhu jízdy informuje audiovizuální informační systém s několika LCD obrazovkami v oddíle a v nástupním prostoru. Vůz nabízí bohatě dimenzované odkládací prostory pro uložení objemných zavazadel.

Pohodlí pro vozíčkáře

Ve velkoprostorovém oddíle je také rozšířený volný prostor se dvěma pouze sklopnými sedačkami pro cestování dvou osob na ortopedických vozících. Větší prostor bez sedaček umožňuje jejich snadný pohyb, pro který je upravena také širší chodby k nástupnímu prostoru a toaletě. Ta je bezbariérová s dostatečně velkým prostorem pro pohyb na vozíku. V jejím prostoru se nachází také sklopný pult pro přebalování kojenců.

Hned vedle nástupního prostoru a toalety s přebalovacím pultem je uzavřený čtyřmístný oddíl pro cestující s dětmi. Ten je vybaven velkým stolem s rozkládacími křídly, který lze využít pro malování nebo stolní hry. V oddíle je také vyhrazený volný prostor pro kočárek. Vůz je dále vybaven malým uzavřeným oddílem pro vlakový doprovod. Další devět vozů řady Bmmpz 227 nabízí cestujícím 72 polstrovaných polohovatelných sedaček s podobným uspořádáním jako předchozí typ. U jednoho nástupního prostoru se pak nachází prostor pro uložení osmi jízdních kol. Další vybavení, např. elektrické zásuvky, stoly, police pro objemná zavazadla nebo wifi připojení k internetu jsou podobné jako u předchozího typu.

Opravou nebo výměnou prošly i technické celky skryté oku cestujícího, jako jsou například centrální zdroj energie

(CZE), klimatizace, toalety s uzavřeným systémem a další vybavení vozů.

„Tyto dva typy nových vozů doplnily již provozované modernizované vozy 1. třídy, oddílové vozy 2. třídy a restaurační vozy. Vozy 1. třídy nabízejí cestujícím polohovatelné kožené sedačky, rozkládací nebo sklopné stolkami, elektrické zásuvky 230 V a USB konektory, wifi a další novinky. Podobnými vylepšeními prošly i oddílové vozy 2. třídy,“ říká k novince Českých drah předseda NRZP ČR Václav Krása. „Národní rada dlouhodobě spolupracuje s Českými drahami na zlepšení podmínek pro cestování osob se zdravotním postižením v železniční dopravě. Výsledkem spolupráce je i tato, pro vozíčkáře příznivá novinka.“

Mgr. Petr Štáhlavský
tiskový mluvčí ČD
(red)

Disway: sociální síť pro cestovatele s handicapem

Když Jiří Maule, který je od 18 let kvůli nehodě upoutaný na ortopedický vozík, vyrazil s rodinou do Itálie k moři, čekalo ho nemilé překvapení. Podle cestovní kanceláře mělo být místo bezbariérové, ale nebylo. Jiří se nedostal do koupelny ani na záchod, moře bylo vzdálené tři kilometry od hotelu a nízkopodlažní autobus k němu jezdil jednou za den. „Proto mě napadlo handicapované lidi spojit, aby si předávali informace o tom, kam mohou cestovat a jak to tam vypadá.“

Tak v roce 2014 spatřil světlo světa projekt Disway: sociální síť, která sdružuje handicapované cestovatele a mapuje turisticky zajímavá bezbariérová místa pro lidi s různými druhy postižení.

„Projekt nemá být mapou s body a popisem bezbariérovosti, ale chceme s kolegy umožnit předávání osobních zkušeností,“ říká Jiří Maule. „Téměř každý člověk s handicapem už někdy někde cestoval a získal zkušenosti s bezbariérovostí navštívených míst. Málokdo však je schopen napsat recenzi místa a předat své zkušenosti dalším cestovatelům. Proto Disway vyvíjíme tak, aby stačilo zadat základní informaci a na zbytek se mohl cestovatel doptat sám. Chceme motivovat všechny přispěvatele, aby nám svými zážitky a zkušenostmi z cest pomohli stát se fungující komunitou, která si navzájem dokáže poradit.“

Jiří Maule na konferenci INSPO

Registrace

Cestovatelé se mohou registrovat na stránce www.disway.org. Ti, co již hodně procestovali a chtějí se pochlubit, kam až se navzdory postižení dostali, označí zajímavá místa, která by doporučili ostatním. Uživatelé, kteří hledají, kam

Internetová stránka vyhledávače Disway

vyrazit, pak mají dvě možnosti: buď si přímo přes vyhledávání zobrazit místo, kam by rádi vyrazili, a zde rovnou uvidí, kdo tam již byl. Kromě případného hodnocení se mohou i přímo spojit a upřesnit si, na co se mají připravit.

Druhou možností je inspirovat se na profilech kamarádů a vyrazit tam, kde lokaci vyzkoušel někdo z nich.

A jak vznikl název Disway? Prý šťastnou náhodou při pátrání po dostupných doménách a vhodném doplňku k anglickému slovu „way“ (cesta). Stránky obsahující tematiku pro postižené, tedy „disabled“, často začínají předponou „dis“, což ve finálním spojení s původním výrazem „way“ ve čtené formě evokuje odpověď na otázku „Kudy? – This way.“

(di)

Co je Disway?

Disway je unikátní místo na internetu, kde se setkávají lidé všech handicapů i jejich známí a vyměňují si zde informace o přístupnosti a bezbariérovosti míst,

kteří navštívili.

Znáte ten pocit, když se chystáte jet na neznámé místo, těšíte se, ale zároveň musíte řešit, jestli bude v centru města bezbariérová toaleta, kavárna či galerie? Jak bude přístupná MHD, nebo kde zaparkovat? Disway je web, který vám pomůže podobné otázky vyřešit.

Chcete potkat místního člověka a nechat se od něj po městě provést? Díky projektu Disway se můžete seznámit s příjemnými lidmi. Stačí si najít, kdo již místo ve vaší vytoužené destinaci navštívil, přidat si ho do přátel a domluvit si s ním kafe.

Jak funguje?

Tým Disway je složený z aktivních handicapovaných cestovatelů. I proto víme, které informace jsou zásadní pro naplánování cesty. Naši uživatelé hodnotí přístupnost míst, a jakmile je hodnocení schváleno, může si ho každý zobrazit. Po krátké registraci se stanete právoplatným členem sociální sítě jedinečné komunity a můžete se sami hodnotit i přidávat místa, seznámit se s novými lidmi a dokonce získávat body a odměny za aktivitu.

Znáte super místo, které byste chtěli ukázat ostatním lidem s postižením? Dejte o něm vědět na webu Disway. Chcete se např. podívat na prohlídku Dolní oblasti Vítkovice, ale nevíte, zda je to na vozíku možné? U nás se dozvíte, že to možné je, stejně jako to, že si po prohlídce můžete dát kafe na nadstavbě vrcholku staré vysoké pece s výhledem na celou Ostravu a že je přímo v kavárně Bolt Tower (ano, podle Usaina Bolta, který jí sám pokřtil) bezbariérová toaleta.

Pro koho je?

Komunita Disway cestovatelů je velmi přátelská a pestrá. Přibývá množství různě handicapovaných uživatelů a jejich přátel. Užitečné informace na webu najdou i maminky s dětmi, popř. starší lidé s pohybovým omezením. Zajímavým prvkem je také možnost stát se ambasadorem Disway cestovatelů. Naši ambasadori jsou aktivní lidé, kteří pomáhají s rozvojem webu. Naše ambasadorka Veronika

je mladá vozičkářka, která žila v Jižní Koreji a ambasadorka Martin je rodilý Rakušan, který mapuje Vídeň. Chystáte se do Vídně? Martin je velmi přátelský člověk, který vám nejen poradí, kam zajít, ale určitě vám i ukáže město tak, jak byste ho neměli možnost sami poznat. Naším snem je propojit pomocí internetu lidi ze všech různých míst světa a porazit všechny bariéry. Naše služby jsou zdarma a všechny nové uživatele přivítáme s otevřenou náručí.

Světoběžnice na vozíčku

Nerada řídím, s chutí cestuji vlakem nebo letadlem, říká členka týmu Disway Kristýna Křenová

Jak je složité – popřípadě jednoduché – cestovat, když má člověk zdravotní handicap? To je téma našeho rozhovoru s vozičkářkou Kristýnou Křenovou, členkou týmu Disway.

• Kristýno, cestujete ráda?

Ráda lidí s handicapem se cestování různými prostředky hromadné dopravy obává. Raději cestují autem, už třeba jen proto, že když potřebují na záchod, tak si zastaví na benzínce. Ovšem já s chutí cestuji vlakem nebo letadlem, protože nerada řídím. Ale o to raději objevuji svět. I když to má svoje specifika...

• Jaká?

Dost záleží na vstřícnosti obsluhy, hlavně při překonávání schodů – ani pár schůdků vozičkář bez pomoci nezvládne. A taky je důležitá dostupnost toalety, zvláště na delší trase. To jsou ty nejpodstatnější momenty.

• Vezměme tedy nejdříve vstřícnost personálu na trasách: je dostačující?

Podle mých osobních zkušeností se přístup lidí k vozičkářům obecně zlepšuje. Začínala jsem cestovat přibližně před deseti lety, když mi bylo čtrnáct – hodně jsem tenkrát jezdila vlakem třeba do Rakouska. Mohla jsem tedy srovnávat i se zahraničím. A změny, které se za tu dobu udály, jsou úžasné.

• Takže je vše víceméně v pořádku, nebo některé problémy přetrvávají?

Nedá se to zobecnovat, vždy jde o konkrétní případy. Setkávám se například s tím, že cesta proběhne bezproblémově, ale podmínkou je, že si ji musíte objednat aspoň tři dny předem. České dráhy mají takové pravidlo, aby stihly vypravit speciální vůz se širšími uličkami a dostupnou toaletou. Zajistí i asistenci na nádraží, která pomůže dostat se do vlaku. Jenže ta lhůta tří dnů mi nevyhovuje. Já jsem impulzivnější, a když se stane, že ten vlak třeba ujede, celý systém

se rozhodí. V tomhle vidím oproti zmíněnému Rakousku rezervu. Chápu, že nemáme tolik lidí nebo různých technických vymožeností, ale na druhou stranu, v Rakousku stačí ohlásit se hodinu předem a nikdy s tím není problém.

• Jak při vašem cestování hodnotíte bezbariérovost měst?

Města jsou stále přístupnější. Dokonce i nájezdy na chodníky se v Česku zlepšují každým rokem. Co se pak týká například památek, to je kapitola sama o sobě. Často se stává, že kdyby památka měla být bezbariérová, musel by se tam vybudovat výtah. Ovšem v případě, že je objekt památkově chráněn, tak nejde jen o finance, ale taky o dlouhé diskuze s památkáři. O poznání lépe než památky jsou na tom festivaly, všem je doporučuji, protože tam se jde hodně kupředu. Pořadatelé se evidentně snaží vyjít vstříc konkrétním potřebám různě handicapovaných lidí.

• Poslední otázka: jak dlouho jste na vozíku?

Od svých dvanácti let. Jednoho dne jsem se probudila, myslela jsem, že mám chřipku. Bylo mi zle a po pár dnech běháni po lékařích se přišlo na to, že mám na

Kristýna Křenová stihá nejen školu a sport (monoski, obří slalom), ale také občas vystupuje na módních přehlídkách.

Foto: archiv Kristýny Křenové

páteři cystu. Operace se nějak nepovedla a od té doby mám poškozenou míchu – necítím nohy. Přesto sportuji – jezdím na monoski, i závodně. Ovšem teď už mi na to moc času nezbyvá. Studuji vysokou, mám partnera, chci se věnovat kamarádům a zároveň jsem začala pracovat.

(di)

Chut' a touhu cestovat vozík z myslí nevytěsní...

Slunce, moře, víno a zdraví. To jsou Lázně Hodonín

Michal Pospíšil

Než jsem si „vyběhal“ své první dospělé lázně „na křížek“ (což značí komplexní péči plně hrazenou pojišťovnou), měl jsem dvojí týdenní zkušenost z Františkových Lázní a Vráže u Písku jako samoplátce (i o tyto zkušenosti jsem se podělil se čtenáři Vozky). Mamčina známá doporučovala lázně v Hodoníně. Cože? Tam jsou lázně? Hledal jsem na internetu, otevřel stránky ministerstva zdravotnictví a podle kódu své diagnózy (nevíte-li jej, oslovte lékaře) je tam skutečně našel. Páni, jižní Morava! A v propagačních letáčcích slogan „Slunce, moře, víno a zdraví“. Nebylo proč váhat.

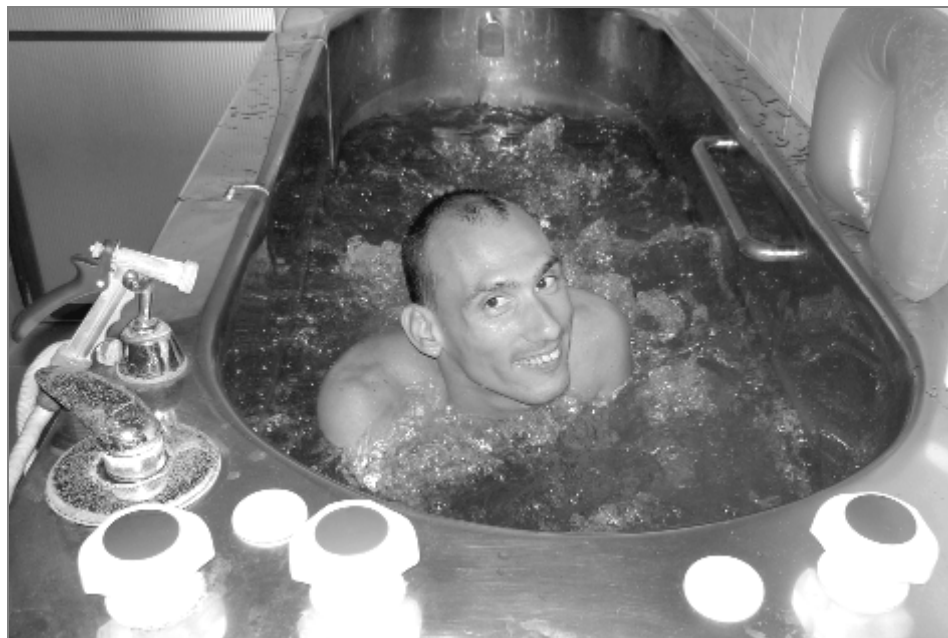
Letos jsme tedy neodpočívali u moře, které milujeme, ale léčili se v lázních. Neodpustím si poznámku, že nás teroristé dostali přesně tam, kde nás chtěli mít. Sice z cestování letadlem strach nemáme, ale určité obavy o bezpečnou dopravu a pobyt v nás převládly, navíc s vozíkem... Rádi jsme tedy změnili plány a začali se těšit na léto v lázních – mamka mi opět bude dělat asistentku.

V lázních je žádoucí částečná samostatnost, ale nevěděli jsme, do čeho jdeme, takže jsme paní primárku ujistili, že na zvládnutí pobytu budeme dva. Mamka si zaplatila celý pobyt jako samoplátce (do 15 let věku dítěte pojišťovna pobyt a stravu rodičům hradí), dokonce i nějaké procedury a i ona se těšila na báječnou dovolenou.

Lázně Hodonín

Lázně fungují od r. 1979, jsou umístěné v krásném parku (je v něm šest strojů na cvičení), který sousedí s nemocnicí. Dvě moderní budovy s výtahy – Eva a Vladimír – jsou propojené chodbou. Pokoje (mají i několik větších pro imobilní hosty) jsou klimatizované s plným příslušenstvím – sprchovým koutem, WC, chladničkou, TV, telefonem a wifi. Jsou tu dvě kavárny a snad obden nějaký kulturní program. V lázeňském obchůdku se každý den střídají prodejci různého zboží. Najdete tu lázeňské oplatky, hračky, kabelky, šperky, kosmetiku, knihy, prádlo nebo oblečení.

Po příjezdu dostanete klíč od pokoje, parkovací kartu s čipem (držitelé průkazů ZTP a ZTP/P neplatí parkovné) a jdete na vstupní prohlídku k lékaři, který navrhne procedury. Jejich časový rozvrh si později

Jodobromová voda z dob třetího moře svědčí pohybovému aparátu

vyzvednete u sestry. Třikrát denně servírované jídlo hradí pojišťovna, ale můžete si příplatit a zvolit stravu výběrovou, formou švédského stolu.

Diagnózy

Lázně jsou určené lidem s pohybovými obtížemi, artrózou, rehabilitují tu lidé po totálních endoprotézách, po operacích páteře, úrazech nebo se zánětlivým revmatem.

Lidí na vozíku jsem tu během pobytu potkal asi jen pět. Proč? Prý si „vozičkáři Hodonín ještě neobjevili.“ Škoda. Co mě ale potěšilo – lázně hojně využívají lidé z blízkého okolí.

Hotel

Celý hotel je bezbariérový, téměř všechny dveře se před vámi otevrou na fotobuňku. Procedury jsou v obou budovách stejné, na Evě je míň ti mobilnější, do Vladimíra jdou ti, co potřebují větší prostor, aby vše zvládli pohodlně. K němu přiléhá budova Jindřich s rehabilitačním bazénem o teplotě 30 °C, hloubce 130 cm a s velkou vířivkou o teplotě 33 °C. Na vodoléčbě ve Vladimíru mají imobilní vany – nevstupuje se do již připravené vody, ale člověku s berlemi či na vozíku sestřička otevře postranní dveře, počká, až se ve vaně uvelebí, pak je zavře a napustí vodu. Po 15–20 minutách ji vypustí a člověk pohodlně odkráčí či nastoupí do vozíku.

Jodobromová voda

Hodonínské lázně jsou unikátní jodobromovou vodou, která svědčí pohybovému aparátu. Laicky řečeno jde o solanku z dob třetího moře, kterou dokázali oddělit a léčebně využít poté, co zde těžaři objevili naftu (opět velebím mamčinu známou za doporučení). Voda tedy není určena k pití, ale k vodoléčbě. Když ji přesto ochutnáte, máte pocit, jakoby vám na rtech přistála kapka z rozvlněného moře – je slaná a na dotek velmi měkká. Je dobré si ji na kůži nechat, aby byl prodloužen její účinek. Prý je dobré se do ní

Do vany na vodoléčbě ve Vladimíru se dá vstoupit dvířky z vozíku

ponořit i s vlasy. Prostě prospívá všeobecně.

Lázně nabízejí celé spektrum procedur – koupele (vodní i suché uhličitě), zábaly, masáže, parafín, peloidy, cvičení v bazénu či na motomedu, plynové injekce, ergoterapie a další. Personál je velmi vstřícný – rád jsem chodil do vany k Esterce či Lenče, na ergu mi učarovala spřízněná duše Lucie. Plynová obálka od Evy či Olinky mi velmi prospívala, parafín od Evy nebo Marcely příjemně ohříval, prima je i vstřícná pánská obsluha v bazénu...

Na jména všech si nevzpomenu nebo jsem je ani neznal, ale světit se do péče lázeňským sestřám a lékařům můžete opravdu bez obav. V lázních jsou procedury v pracovním týdnu celý den, v sobotu dopoledne a v neděli je volno. To je pak čas k četbě (je tu lázeňská knihovna), odpočinku v parku či ve skleníku s tropickými květinami v blízkém areálu nemocnice. Nebo můžete trávit čas ve dvou lázeňských kavárnách či bazénu.

Pokud zdraví dovolí, okolí nabízí zajímavé cíle k výletům (nabízí je i lázeň ve spolupráci s CK). O nich ale v samostatném příspěvku.

pospmichal@email.cz

Suchá koupel v uhličitě obálce

Cvičení na motomedu

Z Lázní Hodonín po jihomoravském regionu

Michal Pospíšil

Zámecká zahrada v Lednici

Jelikož jsme do Lázní Hodonín přijeli autem, měli jsme skvělou příležitost k cestování. Na všechny neděle jsme si naplánovali celodenní výlety, na sobotní odpoledne ty kratší. Mám rád historii, takže cíle našich putování byly jasné. Nejčastěji jsme mířili k památkám, k hradům a zámkům.

Musím podotknout, že prohlídky zámků zpravidla byly pro mě i doprovod zdarma, nebo jsem platil snížené vstupné. Jestliže v jižních Čechách často narazíte na Rožmberky, na jižní Moravě to jsou zase Lichtenštejnové.

Mikulov

Při příjezdu do Mikulova už z dálky vidíte zámek a Svatý kopeček. Město mi dlažbou a množstvím turistů připomíná Český Krumlov. Krásnou zámeckou zahradou stoupáme k zámku, čím výše, tím hezčí je rozhled. Jediná bezbariérová prohlídka je „Vino napříč staletími“ – nevdá, víno mám rád, tak se o něm nechám rád poučit. Snoubí se tu staré s moderními technologiemi a hned u vchodu nás vítají promítané mozaiky. Také promítání na holou skálu má své kouzlo. Dotýkat se je dovoleno, tak v ruce zkouším historické číše na víno. Zaujme mě „víno podle horoskopu“ i dobové nářadí na sklizeň a výrobu vína. Film se spouští, když člověk šlápne do pedálů kola, na kterém

klidně mohl jezdit můj děda či praděda.

Na Svatý kopeček se s vozíkem nedostanete, je tam stezka s přírodními schody a kameny. Parkujeme tedy v podloubí na náměstí, piji bílé, pozoruji cvrkot a hledím na morový sloup s kašnou, Dietrichsteinskou hrobku, za níž roste vysoká rozložitá památná lípa. Zajímala by mě ale i synagoga, mikve i hřbitov... ▶

Mikulovský zámek

Socha na nádvoří valtického zámku

Valtice a Lednice

Druhý výlet směřoval do Valtic a měl jasný cíl: zámek a zámeckou zahradu (prohlídka zámku je v patře, ale vozík se mnou vynesli ochotní lidé; budiž jim chvála!), bylinkovou zahradu a na doporučení kamarádky Salon vín České republiky s bezbariérovým zadním vchodem. Zaplatíte vstupné a libovolně ochutnáváte z jednadevadesáti oceněných vín. Chce to mít jasnou představu, co vlastně ochutnat a v jakém množství, kultivovanost je tady zcela na místě.

V Lednici se mi tajil dech prakticky ze všeho. Nádherná architektura, mnoho budov – konírna, velká oranžerie a dechberoucí upravená barevná zahrada. Všude se dostanete s vozíkem, jedna prohlídková trasa zámku vede přízemím, je tedy také dostupná bez problémů.

V Lednici jsem ale zastihl i výstavu soch z písku (u nás v jihočeském Písku bývají tyto sochy kolem řeky Otavy), které ukazovaly celou naši historii – zobrazení trilobita, pravěkého ještěra, mamuta, kněžny Libuši, sv. Václava, Karla IV., Golema, Jana Žižku, Boženu Němcovou, Alfonse Muchu, Jana Wericha, ale i Cimrmany či Krtečka a jeho kamarády. A to si nepamatuji všechno... Kamenitá cesta ale komplikovala přejezd mezi sochami, ještě že prostor mezi nimi nebyl velký, takže šel s vypětím sil zvládnout.

Poslední delší výlet směřoval ke známým do Klobouků u Brna, ještě jsem si tam stačil prohlédnout evangelický kostel s bezbariérovým vstupem a faru. Památky prostě nemohu vynechat nikde.

Kratší výlety:

Milotice, Strážnice, Kyjov a Ždánice

Odpolední výlety směřovaly do bližšího okolí Hodonína. Zamiloval jsem se do barokního zámku v **Miloticích** s krásnou francouzskou zahradou, v níž se fotilo mnoho lidí v dobových kostýmech. Že by nějaké natáčení? (Točili tu např. pohádky *Za humny je drak*, *Hadí princ* nebo *Princ Nebojsa*) Kdepak. Za poplatek kostýmy půjčují a turisté si odnášejí pěkný zážitek dokumentovaný fotografiemi. Na prohlídku se musí vystoupat do prvního patra, ale přilehlé budovy jsou dobře přístupné.

Ve Strážnici jsme ani nestihli všechno, co nabízela. Na vyhlídku z Bílé věže jsem se nedostal, zato zemitý místní vypravěč mi nastínil osudy školy jednoty bratrské v takových barvách, že jsem se nestačil divit – chodil do ní J. A. Komenský i TGM. Kolem kostela jsme po Baťově kanálu dojeli do přístavu a pak směřovali k zámku. Nejsou v něm klasické prohlídky interiérů, ale výstavní prostory – galerie obrazů, hudebních nástrojů a knihovna. Vozíčkář se svezl výtahem do prvního patra. Skanzen a židovskou synagogu se hřbitovem jsem musel pro nedostatek času nechat na příští návštěvu Strážnice.

Kyjov měl pro mě jiná než historická lákadla, i když radnice, zámeček i kostel jistě stojí zato. Na náměstí probíhaly trhy, místní prodávali vlastní výpěstky – radost pohledět, ochutnat a koupit.

Naše sousedka pochází ze Ždánic, takže nebylo zbytné, museli jsme vidět i je. Zámek dnes patří soukromému majiteli, takže se tam neprovádí, ale zlomek expozice mají ve Vrbasově muzeu. Slogan „Kdo nenavštívil Vrbasovo muzeum,

Do strážnické školy jednoty bratrské chodil J. A. Komenský i TGM

nebyl ve Ždánicích“ rozhodl za nás. Stísněný prostor pro tak rozmanitou expozici skýtal nájezdová prkna a můj vozík tak lehce zdolával dva tři schody mezi místnostmi. Těch pokladů! Archeologické nálezy, sbírky přírodního bohatství, lidová tvořivost, pohyblivé modely vodních a větrných mlýnů, parních strojů, dále památky s vojenskou tematikou, peníze atd. V parku je i psí hřbitov, kde odpočívají tři psi bývalých zámeckých pánů. No a nakonec sladká odměna – skokem do současnosti – do místní cukrárny na vyhlášené ždánické trubičky a kávu.

Muzeum v **Miloticích**

Relax v lázních

V Hodoníně jsme si rádi chodili sednout na klidné náměstí TGM, kde je „zpívající“ fontána. Šumí tu voda, v celou hodinu tu pouštějí nějakou skladbu, a to nejen klasický repertoár vážné hudby, ale i melodie z filmů. Po obvodu je časová přímka od počátků města až po založení lázní r. 1979. Pod radnicí je báječná restaurace se zahrádkou, a i když je pod zemí, je bezbariérová. Svezete se do ní výtahem.

Jen námátkou – k náměstí projdete kolem domu, kde už jen pamětní deska připomíná narození našeho prvního prezidenta (muzeum je jinde), můžete do zoo ve stinném lesíku, na moderní nerezové koupaliště, k přístavu i jinde Přes léto ve městě bývá mnoho kulturních akcí, já se byl třeba podívat na svatovavříneckých hodech.

Setkání

Ne darmo se říká „Nesetkávají se hory s horami, ale lidé s lidmi“ či „Svět je malý“ nebo „Člověk všude bratry má“. Před hodonínským infocentrem mě oslovil můj bývalý vychovatel z pražského JÚŠ, kterého jsem neviděl asi osm let. Oba jsme se změnil – on vzhled, já život. Rychle jsme na sebe chrlili novinky...

Druhý den jsem potkal rodinku, kterou znám spoustu let z plzeňských akcí. Ani jsme si na počátku léta neřekli, že máme společný prázdninový cíl. Milá setkání.

S lidmi jsem se ale potkával i v lázních (co člověk, to jiný příběh, jiný osud) a ve městě i v širokém okolí. Zdá se mi, že na jižní Moravě jsou lidé srdečnější, mají k sobě blíž, usmějí se, poradí cestu, zastaví se s vámi a sdělí, jak to u nich chodí. Tolik nespěchají. A když došlo na to, odkud vlastně jsem (z Českého Krumlova), s nádechem a slovy „tam je krásně“ nebo „na Šumavě jsem kroužil vojnu“ se málem rozplývali. Všechna setkání působila jako pohlazení a já cítil, že mám kolem sebe hodné lidi. Má duše se tetelila blahem. Dokonce jsem se v lázních setkal se svými čtenáři. Dva starší manželé na vozíku přijeli na kratší pobyt a pán, poznal mě podle fotky v časopise, jel ke mně se slovy: „Ty píšeš do Vozky!“ Když pak četl noviny, jeho paní si s námi povídala. Hezká náhoda, hezké setkání.

A ještě jedno setkání bylo prima. Hodonínské lázně a nemocnice spolu sousedí, spojuje je park. Už pár let posílám každý měsíc sto korun na Zdravotní klauna. Přichomýtl jsem se k příjezdu dvou klaunů. Přijeli namalovaným autem, v kostýmech, něco si vyprávěli, smáli se a já měl uspokojivý pocit, že jdou někoho potěšit a já na tom mám malinkatý podíl.

Lázeňská léčba mi výrazně prospěla, setkání s různými lidmi a návštěva mnoha

Expozice **milotického** zámku

dosud neznámých míst mě významně obohatily, ale spoustu jsem toho nestihl navštívit, vidět a poznat. Určitě vím, že se do lázní v Hodoníně rád vrátím. Cestu domů jsme zvolili podél státní hranice. Sice horšími silnicemi, zato si opět uvědomuji, jak je naše země krásná a bohatá – všude jsou již sklizená pole, louky, lesy... Po čtyřech týdnech se domů vracím odpočatý, opálený, nabitý energií a optimismem a také plný zážitků.

pospmichal@email.cz

Zdravotní klauni, na které pravidelně přispívám každý měsíc, opravdu existují! Tady přijeli do hodonínské nemocnice sousedící s lázněmi. V kostýmech, něco si vyprávěli, smáli se a já měl uspokojivý pocit, že jdou někoho potěšit.

**Hodonínsko
stojí za to!**

Klidné hodonínské náměstí TGM s působivou „zpívající“ fontánou

S vozíčkáři na Mont Blanc

Počasí rozhodlo o „neúspěšném“ výstupu. Chybělo 263 výškových metrů

Foto: archiv Zdeňka Páchy

Skupina čtyř českých elitních sportovních nosičů, tzv. šerpů, se s desetičlenným doprovodem vypravila v půli prázdnin zdolat nejvyšší vrchol Evropské unie – Mont Blanc (4810 m). Na tom by nebylo nic až tak mimořádného, pokud by se ovšem o to nepokusili se dvěma vozíčkáři na zádech, ve speciálně upravených nosičských krosnách.

Iniciátorem výpravy byl Zdeněk Pácha z Bašky u Frýdku-Místku. Je mnohaletým organizátorem akcí, jejichž podstatou je přinášet lidem s handicapem radost tím, že jim s kamarády umožní podívat se na vrcholky hor. Navíc je Zdeněk letitým účastníkem jak běžeckých, tak hlavně nosičských závodů, jakož i vítězem loňského 31. ročníku Sherpa Rallye – nejprestižnějšího klání slovenských elitních horských nosičů.

Odvaha a rozum

Další nosič, Ondřej Pleštil z Liberce, věnoval přípravě této expedice rovněž značné úsilí.

„S kamarády nosiči jsem se seznámil při závodech na Sněžku, jako jejich sou-

peř,“ vysvětloval. „Tentokrát ale nešlo o žádný závod. Pokusili jsme se splnit jeden z mnoha snů dvěma odvážným vozíčkářům, konkrétně Jakubovi Ševčíkovi z Liberce a Michalu Koutnému z Olomouce.“

Před každou podobnou expedicí nejdříve probíhají tréninkové výstupy – na Ještěd, Sněžku nebo Lysou horu v Beskydech. Vozíčkáři i nosiči si při nich ověřují svoje schopnosti vyrovnat se s neobvyklými situacemi.

„Obdivuji odvahu vozíčkářů posadit se na krosnu a být přitom plně odkázán na naše mentální i fyzické schopnosti,“ říká nosič Milan Marhan.

Expedice byla značně logisticky náročná a navzdory dlouhodobým přípravám nebyla bez rizika. Nosič Ondřej Pleštil vysvětluje: „Všichni do toho jdeme vždycky s vědomím určitého nebezpečí, ale do podvědomí si ho nepouštíme. Naším prvořadým úkolem totiž nebylo vrchol Mont Blancu jen zdolat, a to dokonce přechodem od chaty Tête Rouse a Gooter na stranu Aiguille de Midi, ale především se z něj vrátit ve zdraví společně domů. Proto jsme se rozhodli, že pokud nám

bude nadmíru bránit počasí, raději se vrátíme. Ta hora tam totiž bude i po mnoho dalších let...“

Sněhové peklo

Ještě když se skupina vydala po třetí hodině ráno na cestu, vládlo ideální počasí (viz foto na titulní straně). Jenže s roze-

Michal Koutný na besedě v Ostravě

Foto: Jiří Muladi

dněním se objevily mraky a zvedl se silný vítr. „Nakonec z toho bylo sněhové peklo,“ konstatoval Zdeněk Pácha. „Vyhodnotili jsme to jako příliš nebezpečné.“

Mont Blanc Foto: commons.wikimedia.org

Nejdále se podařilo vynést Michala Koutného, ale před zimou neochránily vozíčkáře ani vyhřívané rukavice, ani podobně fungující vložky do bot.

„Najednou se z hor přihnalo snad všechno, na co člověk pomyslel,“ říká Michal. „Když mě otočili a já viděl, do čeho bychom šli, byl jsem rád, že se vracíme.“ Na vrchol chyběly ještě přibliž-

ně dvě hodiny výstupu. „Sice je to tři sta metrů, a vypadá to, že byste tam byl za 15 minut, ale při tak silném větru bychom se nahoru nejspíš nedostali ani za lepšího počasí,“ vysvětlil rozhodnutí výpravy šerpa Michal Drozd.

Striktně řečeno, přesně 263 výškových metrů dělilo v úterý 2. srpna v 6.45 hodin výpravu českých elitních amatérských horských nosičů-šerpů s vozíčkářem Michalem Koutným ve speciální krosně od vrcholu Mont Blancu. Náhlá změna počasí však donutila výpravu na druhém ze tří tzv. před-vrcholů (na 4547 metrů vysokém Petite Bouse) k „předčasnému“ sestupu.

Ačkoliv se expedici nepodařilo dosáhnout kýženého cíle, šerpové na další výstupy nezanevřeli. „Těsně po zklamání jsme si říkali, že už na to kašleme. Ale stačilo pár dnů a už zase plánujeme. A určitě bych nezatracoval ani Mont Blanc,“ uzavírá Zdeněk Pácha.

Mimochodem – Mont Blanc – v překladu Bílou horu, opravdu není radno pod-

Výzva odvážným

Organizační tým šerpů vyzývá vhodné zájemce z řad odvážných vozíčkářů/vozičkářek z České i Slovenské republiky (mohou být i děti s rodiči):

Ti, kteří mají zájem zúčastnit se některých z příštích výprav, a přitom neváží více než 50–60 kg, necht' napíší na adresu zdenekpacha@seznam.cz.

V případě, že zájem převyšuje kapacitní možnosti, budeme adepty/adeptky vybírat, popř. losovat.

Více informací se můžete dozvědět také na stránkách organizátorů www.bezvoziku.cz a na facebooku www.facebook.com/bezvozikunastreseevropy2016/.

cenit. Každoročně si pokusy o její zdolání vyžadají na padesát obětí.

(di)

Foto na titulní straně obálky:
Filip Janoušek

Zdeněk Pácha nosí vozíčkáře pro radost

Šerpy (v přeneseném smyslu) naleznete nejen v asijských Himalájích nebo v jihoamerických Andách, ale i na slovenských dvoutisícovkách. Tamější vysokohorští nosiči si totiž obstarávají své živobytí zásobováním vysoko položených horských chat. Slovensko je tak zároveň evropskou raritou, kde tradice nosičů trvá, neboť například alpské vysokohorské chaty jsou už dávno zásobovány pomocí vrtulníků.

Nejprestižnějším kláním slovenských elitních horských nosičů je každoročně

Zdeněk Pácha open air Foto: archiv Zdeňka Páchy

pořádaná soutěž Sherpa rallye: v jejím loňském 31. ročníku zvítězil 47letý Zdeněk Pácha. Zároveň se stal neoficiálním mistrem Evropy a je teprve druhým Čechem, jemuž se podařilo narušit dominanci slovenských nosičů. (Poprvé se to povedlo v roce 2004 horolezci Milanu Marhanovi z Prahy, jemuž ale v té době bylo „jen“ 37 let.)

Úspěch Zdeňka Páchy je o to cennější, že od svých třiceti let bojuje s artrózou kolenních česek. Zhruba před pěti lety si navíc podle svých slov prošel „šilnými mikrotraumaty“ stehenních svalů. Tyto zdravotní neduhy jej limitují v tréninku oproti konkurenci dodnes. „Ale člověk má tolik let, na kolik se cítí,“ říká Zdeněk Pácha, který od roku 2013 pořádá výpravy na různé vrcholy hor, na něž se s ním podívalo již jedenáct vozíčkářů. Právě kvůli takovým expedicím zkonstruoval i speciální krosny z lehkého a odolného materiálu, aby se jejich pasažérům pohodlně a bezpečně sedělo.

Jak vypadá nosičův den?

Nováček začíná na 30 kilogramech, zkušený nosič zvládá i 100 kg, obvykle na dvou až třech trasách denně. Chvilky odpočinku mezi vynáškami však neexistují. Nosič totiž působí zároveň trochu jako údržbář, pomocník v kuchyni nebo uklízeč – na vysokohorských chatách každý dělá, co je potřeba. Symbióza mezi lidmi

Zdeněk Pácha ukazuje vychytávky na své krosně Foto: archiv Zdeňka Páchy

a dobré vztahy jsou v těchto místech nevyhnutelné. Nosiči zároveň nepatří mezi jakési podivínské solitéry – nezřídka mají i vysokoškolské vzdělání a mohli by si dovolit ctizádostivé životní plány. Ovšem láska k přírodě a horám u nich zvítězila. Tato náročná práce by pak turistům, kteří mají komfort servírovaný až pod nos, měla připomínat, že k horám se máme chovat s pokorou, úctou a ohleduplností.

(di)

Na podzimní projížďku do Modřanské rokle

Přírodní památka a naučná stezka na vozíku:
Trocha poučení pro hlavu nebo uvnitřnění v sobě sama

Přírodní památka Modřanská rokle je tvořena údolím Libušského a Písnického potoka. Místo častého trávení volného času Pražanů už v 19. století se tehdy nazývalo Doly, podle několika lomů na těžbu šterku a stavebního kamene. Rájem výletníků se místo stalo ve 30. letech 20. století, kdy sem vedla z centrální Prahy přes Lhotku tzv. pražská pěšina a na ni navazovala sjízdná lesní cesta podél Libušského potoka. Útulná sezónní hospůdka U tří koček, která stávala na levém břehu potoka asi 100 metrů pod retenční nádrží, měla i taneční parket a v neděli tady hrála hudba. Proskočit a občerstvit se tady chodili lidé z celé Prahy.

Hospůdku provozoval jistý pan Kopkán, jehož stavení se sadem stálo na konci malé rokle, zvané Kopkánova strouha. Tato rokle vede od můstku přes Libušský potok k ZŠ Pertoldova, v jejímž areálu najdete dochovaná boží muka.

Do Dolů se chodilo i sportovat, ve spodní části rokle stávala vedle hájovny dřevěná klubovna s travnatým hřištěm. Házenkářské hřiště se zrodilo v roce 1947 a funguje dodnes. V roce 1963 se Modřany staly městem, provoz lomů se zastavil a zástavba začala pohlcovat i okraje Modřanské rokle. V 80. letech došlo k zatrubnění a regulaci Libušského potoka, ke stavbě asfaltové silnice a retenční nádrže. Z Modřanské rokle se stalo odkladiště odpadu...

V roce 1988 konečně došlo k vyhlá-

Cesta v rokli je asfaltová, můstky chráněné zábradlím

šení Modřanské rokle za chráněné území. Přírodní památka dnes zabírá plochu přibližně 125 ha, v celopražském i středočeském měřítku je velmi zajímavou lokalitou.

Naučná stezka a Libušský potok

Údolím vás provede obousměrná naučná stezka (délka okolo 3 km) s cyklostezkou, která je určena pouze pro pěší a bezmotorovou přepravu. Už na jaře se na ní začínají objevovat turisté, školní výpravy, cyklisté, rodiny na výletech

i vozičkáři na elektrických nebo mechanických s doprovodem.

V létě se můžete před dotírajícími slunečními paprsky ukrýt do stínu stromů, kde si na mnoha bytelných lavičkách odpočine i váš doprovod. Nebo pod přístřeškem roztomilého areálu dětského hřiště u retenční nádrže. Pokud vám tady dojde občerstvení, nic se neděje. Svůj zdatný doprovod pošlete do skalnaté stráně, kde po šedesátimetrovém výstupu (na druhé plošině) najde lesní bar s balenou vodou, tatrancami, sušenkami či perníčky. Nebo si prostě nabere vodu z několika

Zbytky lomu, kde se těžil stavební kámen

K retenční nádrži se vozičkář dostane snadno, zpevněná cesta vede až k vodě

studánek na asi třístametrové naučné stezce Údolím studánek. Stojí opravdu za to. Stálá restaurace nebo hospůdka v rokli není, ale v teplých dnech má otevřeno občerstvení U Osamělé blechy se skvělým pilsenským pivem, která se nachází blíže západní části rokle.

Bezesporu nejkrásnější je Modřanská rokla na podzim. To se zahálí do zlatého hávu, protkaného odstíny žluté, hnědé a červené barvy. Jemné šumění listoví a doslova hmatatelné ticho vás „vcucne“ do sebe... Kdo touží po informacích s historickým a přírodovědným zaměřením (geologie, botanika, zoologie), ten si přijde na své na několika zastaveních s naučnými tabulemi. Zajímavosti o zdejší fauně a flóře doplňují kresby žáků místních základních škol.

Libušský potok pramení v Libuši, je dlouhý 4,6 km a tvoří osu přírodní památky Modřanská rokla. Byl to právě on, kdo se téměř jeden milion let zařezával do místních podložních hornin a vytvořil tak hluboké údolí Modřanské rokle. Přirozené meandrování potoka umožnilo rozvinutí cenného porostu – ptačincové olšiny, v níž z dřevin převažuje olše lepkavá, jasan ztepilý a několik druhů vrb.

Stavbaři potok při budování asfaltové cesty v několika místech odklonili. Na průběh původního koryta vás dnes upozorní alespoň několik malých tůňek, které půvabně vyzývají k relaxaci a jsou vidět i z cesty. Sbírají vodu z podsva-

hových pramenů, a když se utišíte, zaslechnete jemné zurčení sametových stříbrných vlásečnic, které pohladí i toho největšího bručouna. Povrch cesty a břehů potoka je na několika místech tak zpevněný, že se bezprostředně k němu dostane i vozíkář.

Jak se k rokli dostanete?

Jestliže se na naučnou stezku vydáte městskou hromadnou dopravou, můžete si vybrat z několika možností:

1. Ze železniční zastávky Modřany projdete pěšky kolem kostela Nanebevzetí Panny Marie a zděné zvonice a dále ke světelné křižovatce ul. Československého exilu a Kolarovové. Zde můžete projít podchody nebo přejít po přechodech ke spodnímu (západnímu) okraji Modřanské rokle.
2. Ze zastávky Poliklinika Modřany tramvají č. 3 a 17 u spodního (západního) okraje Modřanské rokle.
3. Ze zastávky Poliklinika Modřany autobusů č. 150, 157, 165, 173 nebo 253 u spodního (západního) okraje Modřanské rokle. Od poslední zastávky, pokud se nechcete vracet stejnou cestou, odbočte na rozcestí doprava do kopce a po této cestě dojdete až k zastávce MHD Sídlíště Libuš (autobusy č. 165 a 215).

Další informace včetně podrobných map celého území najdete např. na prazskestezky.cz/modr/index.html.

Text, foto: (pp)

S vozíkem až ke břehům Libušského potoka

Dětské hřiště s přístřeškem, vpravo vede strmá cesta k lesnímu baru

Český ráj bez bariér

Jičínsko

Výlet na tři dny v překrásném prostředí Jičínska se určitě vyplatí i na podzim. Ubytovat se můžete v **Penzionu Tábor**, který je celý bezbariérový a má výtah.

První den můžete podniknout výlet z malebného **městečka Sobotka**, které je od Jičína vzdálené asi 15 km. Odtud se vydejte do okolí **zámku Humprecht**. V Libošovicích se napojíte na cestu romantickým **Prokopským údolím**, které vás přivede až na **hrad Kost**, který je jedním z nejzachovalejších vrcholně gotických hradů v Čechách.

Po prohlídce hradu můžete poobědvat v **bezbariérové hradní restauraci U draka**. Odtud pak pokračujte po trase vedoucí romantickým **údolím Plakánek**. Kolem **rybníku Obora** se dostanete až do **obce Střehom**, kde se zachoval vodní mlýn, který posloužil filmařům při natáčení oblíbené české pohádky „S čerty nejsou žerty“. Na dolním konci údolí se nachází **studánka Roubenka** připomínaná v básních Fráni Šrámka.

Druhý den doporučujeme prohlédnout si **město Jičín** a jeho okolí. Zavítat můžete např. do **Rumcajsovy ševcovny** nebo navštívit **galerii Rumcajsův svět** Radka Pilaře. Na dobrý oběd si můžete zajít do **restaurace U dělové koule**, která je vyzdobená zbraněmi, obrazy a uniformami z prusko-rakouské války. Odpoledne se vydejte na výlet lipovou alejí, kterou nechal vysázet Albrecht z Valdštejna a která vede k Valdštejnské loďce a parku se vzácnými stromy. Dostanete se pod vrch Zebín, na němž stojí barokní kaplička sv. Maří Magdalény.

Poslední den pobytu můžete navštívit **přírodní rezervaci Prachovské skály**, která je jednou z nejstarších přírodních rezervací u nás. Po obědě, např. v **Turistické chatě**, můžete zavítat do **Starých Hradů** a navštívit gotický hrad.

Podrobné informace o bezbariérovosti objektů na www.ceskyrajbezbarier.cz.

(red)

Střípky z minulosti a letošní dovolené

Ztracené klíče, nefunkční plošina, ochotní němečtí skini a tramvaj plná vozíčkářů

Mirek Filipčík

Tentokrát si dovolím zabrousit trochu do historie přístupnosti. V době mého úrazu se architektonické a dopravní bariéry v podstatě neřešily. Proč taky? Vždyť například na

žádost zda se vozíčkáři z tehdejšího Sovětského svazu zúčastní šachového turnaje, přišla odpověď – volně přeloženo: „U nas paraplegikov nět“. Nakonec i v ČR převládala snaha nás separovat, ale kupodivu nezatajovat.

Vzpomínka na jednu cestu vlakem do Plzně

Letošní dovolenou jsem trávil v Plzni a okolí, což mi oživilo cestu vlakem před jednadvaceti lety na svatbu bratrance. Mířil jsem tehdy do Plzně s přestupem v Praze. Přepřavu jsem objednával tři měsíce předem a plošina u bezbariérového vozu vlakové soupravy mě měla naložit či vyložit osmkrát. Fungovala pouze jednou...

Například z Prahy do Plzně mě pracovníci ČD měli naložit do mezinárodního rychlíku do Bruselu, který jede přes Plzeň. Průvodčí mi sdělil dvě zprávy: jak už to bývá – dobrou a špatnou. Plošina funguje, ale bohužel od ní nemá klíče. Co teď? Bylo pozdě večer a sehnat pomoc

Železniční přepravce, s kterým velmi rád cestuji
Foto: Lucie Filipčíková

se zdálo nemožné.

Najednou se objevila skupinka silně podnapilých skinů hovořící německy. Hlavou mi proběhl tehdejší televizní šot, že skini nemají rádi zdravotně postižené. To už mě ale jeden oslovil: „Hilfe?“ Já kývnul a než jsem se nadechl, byl jsem ve vlaku i se svým těžkým elektrickým vozíkem!

Během jízdy vlakvedoucí našel klíče od plošiny, do chodu se jí však nikomu uvést nepodařilo. V Plzni mě sundali bratrance s kamarády, neboť němečtí skini omámení alkoholem usnuli...

Od té doby se hodně změnilo. Například na kolejích přibyl přepravce, s kterým velmi rád cestuji.

Co mě však na letošní dovolené zcela dostalo, byla jízda tramvají...

Dovolenková cesta snů

Seďm vozíčkářů na elektrikách očekávalo na zastávce plzeňské MHD, zda pojedou po dvou, či spíše – po zkušenosti z domácího prostředí – po jednom. Řidičovo „Vezmu, kolik se vás vejde,“ nám vyrazilo dech! A tak nás cestovalo všech seďm najednou. Pravda, zpátky nás jelo „pouze“ pět, ale to jen proto, že se více vozíčkářů do nízkopodlažní části tramvaje nevešlo.

Foto: Lucie Filipčíková

Co na to říct? Snad jen to, že často je vše pouze v lidech, jejich představách a přístupu...

Divoký západ se světovým renomé

Rozlehlá stodola, v níž se cvičí, tančí, hraje i stravuje, krytá terasa se stoly, členitá zahrada i sad, kde stojí stany a odehrávají se venkovní tábornické a sportovní atrakce. To je areál spolku Centrum pro všechny v Jizbicích, který se v létě proměnil na Divoký západ. Na tradiční týdenní tábor sem dorazily handicapované i zdravé děti a taky dobrovolníci.

„Tábor je pro děti od 12 let, zdravé i s postižením, ale právě těch je vždy více. Jsou to ‚naše‘ děti, většina ze Speciální školy v Poděbradech, které sem jezdí opakovaně. Tento turnus je již potřetí v duchu Divokého západu,“ seznamuje s koncepcí tábora Martina Kučerová z Centra pro všechny, toho času šerifka.

„Patnáct dobrovolníků z České republiky, Francie, Ukrajiny, Ruska, Itálie, Španělska, Maďarska a Japonska přijelo v rámci workcampu, mezinárodního dobrovolnického projektu pořádaného INEX – Sdružením dobrovolných aktivit. Všichni se starají o jedno až dvě děti od rána do večera a zároveň pro ně připravují nejrůznější činnosti. Pověstinou se jedná o studenty, ale máme tu i starší lidi,“ vysvětluje Kristýna Králová, vedoucí dobrovolníků, jinak čerstvá maturantka mířící po prázdninách na univerzitu v britském Cambridge. A jak se děti s cizími dobrovolníky domlouvají? „No, horko těžko,“ směje se Kristýna. „Spolu s některými kolegy překládáme, ale většinou je to veselá domluva rukama nohama.“

Dopoledne si táborníci píšou s pomocí asistentů deníček, cvičí a houpou se na barevných šálách visících od stropu stodoly, jako kdyby byli na pravém rodeu, tančí a vyrábějí lapače snů. Odpoledne bývá v režii dobrovolníků a aktivit, které si přinesli ze svých zemí. Život v táboře se nezastaví ani v noci, protože děti nejsou ušetřeny nočních hlídek. Prostě tábor, jak má být...

(di)

Vy se ptáte, Poradna NRZP ČR v Brně odpovídá

Národní rada osob
se zdravotním postižením ČR

Příspěvek na péči

Mé invalidní dceři byl přiznán po dlouhých sedmi měsících příspěvek na péči (PNP) II. stupně, tedy 4 000 Kč. Já jsem byla stanovena jako její pečovatelka. Jsem ve starobním důchodu a pobírám od ÚP příspěvky na bydlení a živobytí. Když dceři přišly všechny peníze na péči v jedné částce zpětně (28 000 Kč), ÚP mi zastavil tyto příspěvky s tím, že jako její hlavní pečovatelka nyní pobírám PNP, takže nemám už na další příspěvky nárok. Dokonce mi řekli, že zřejmě budu muset vrátit za těch sedm měsíců všechny příspěvky, které jsem od ÚP dostávala. S dcerou nebydlím v jedné domácnosti.

Rozhodla jsem se proto, že odstoupím z pozice hlavní pečovatelky. Tu teď vykonává má vnučka, tedy dcera mé dcery. Též nemá trvalý pobyt u své matky, je zaměstnaná a má trvalý pobyt u svého snoubence. ÚP jí ovšem sdělil, že pokud dělá hlavní pečovatelku své matce, měla by si změnit trvalý pobyt na její adresu. Je nám jasné, že pokud to udělá, budou brát příjem vnučky do společného příjmu její matky (ta pobírá totiž též příspěvky na bydlení a živobytí od ÚP) a tyto příspěvky jí pak seberou. Mé dotazy tedy jsou: Má ÚP právo zpětně mi strhnout příspěvky na bydlení a živobytí, když jí vyplatili zpětně PNP? Má ÚP právo nařídit změnu trvalého bydliště osobě pečující o nemocného na bydliště ošetřované osoby?

Příspěvek na péči se pečující osobě počítá do příjmu pro dávky pomoci v hmotné nouzi, a to u příspěvku na živobytí, doplatku na bydlení a mimořádné okamžité pomoci v případě, že spolu osoby blízké nemají společný trvalý pobyt. ÚP tedy postupuje správně. Pokud byste měla s dcerou společný trvalý pobyt, PNP by se vám do příjmu nepočítal. Ve vašem případě budete tedy muset vrátit dávky pomoci v hmotné nouzi, protože PNP má dcera dát vám, jste její pečující osoba.

Pokud bude nově pečující osoba dcera

vaší dcery, není nutné, aby měla s matkou trvalý pobyt, naopak by to matku velmi poškodilo, protože by přišla o dávky pomoci v hmotné nouzi. ÚP nesmí nikoho nutit, aby si změnil trvalý pobyt.

Na dávky státní sociální podpory, tedy příspěvek na bydlení nemá PNP žádný vliv ani u vás, ani u vaší dcery.

*Mgr. Eliška Škrancová
Poradna NRZP ČR v Brně*

Parkovací průkaz a výhody v zahraničí

Kde mohu obecně získat informace (např. nějaký odkaz na internetové stránky) k přehledu využití modrého Parkovacího průkazu (byl vydán na obci k průkazu OZP typu ZTP), když pojedou do zahraničí (tj. přehled za jednotlivé země EU). Jaké výhody při označení vozidla parkovacím průkazem mohu mít?

Informace o tom, jak lze v zahraničí využít Parkovací průkaz, najdete na stránkách www.uamk.cz. Vyberete si odkaz Informace, dále pak stát, do kterého budete cestovat a pak Turistické informace. Zde si vyhledáte „Pravidla parkování“ nebo si vyhledejte slovíčko „zdrav“ a najdete si výhody, které konkrétní stát zdravotně postiženým umožňuje.

Nutno podotknout, že i s Parkovacím průkazem nebo průkazem TP, ZTP, ZTP/P si musíte mimo ČR platit dálniční známku nebo mýtné.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR v Brně*

Příspěvek na koupi auta

Synovi byl vypočten příspěvek na koupi auta pro zdravotně postiženého ve výši 172 000 Kč. Tuto částku ale nedostane, bude mu vyplaceno pouze 72 000 Kč, protože od částky byla odečteno 100 000 za naše staré auto! To také sloužilo k dopravě postiženého syna, před sedmi lety jsme na něj dostali příspěvek ve výši 100 000 Kč.

V žádném zákoně jsem se nedočel, že by se od vypočteného příspěvku odečítalo 100 000 Kč. Případá mi, že právě těch 100 000, které můj syn tehdy dostal jako příspěvek na koupi auta, mu byl nyní zase odňat. Přece není možné, aby staré auto, na které byl

poskytnut příspěvek na koupi automobilu a které dosud slouží k přepravě postiženého, bylo započítáno jako majetek společně posuzovaných osob? To by přece celé postrádalo smysl. Pokud vím, tak částka max. 200 000 Kč na dobu deseti let byla navržena právě proto, aby více postižených dosáhlo na koupi nového vozu, protože do tzv. ojetin se musí pořád dávat peníze na opravy a nové náhradní díly, na což spousta postižených nemá peníze.

Ví vůbec pan Krása z NRZP, jak to v praxi chodí? Že např. v Olomouci max. částku dostanou pouze tři lidé za rok? Proč se tedy vůbec tento zákon měnil, když není ku prospěchu postiženým lidem? Existuje vůbec zákon, podle kterého správně odečteli částku 100 000 Kč od vypočtené částky příspěvku na koupi auta?

Úplně rozumím vašim výtkám, ale věc se má takto: V podstatě zásadní zlom nastal s tzv. Drábkovou „reformou“, kdy ani tak nešlo o reformu, ale především o to, aby se ušetřily peníze státní kase. Na první pohled se mohlo zdát, že je to pro zdravotně postižené výhodné, hlavně z toho důvodu, že příspěvek na auto měl být (a snad i je) v maximální částce 200 000 na období deseti let, což bylo příjemné zjištění.

Jak už to ale tak bývá, na druhý pohled se vše „vyjasnilo“, protože se změnilo jak posuzování nároku na příspěvek, kdo na příspěvek má či nemá nárok, ale také stanovení výše příspěvku, o čemž jste se v případě syna sám přesvědčil.

Změna spočívá v tom, že dříve se výše příspěvku posuzovala na základě majetkový poměrů a příjmů v rodině, což mělo za následek, že stanovení výše příspěvku byla převážně v rukou pracovníků obcí s rozšířenou působností. To dnes již neplatí, a to je ten problém. Pokud už osoba splňuje nárok na příspěvek na zakoupení zvláštní pomůcky na pořízení motorového vozidla, tak samotná výše příspěvku se stanovuje dle zákona o životním a existenčním minimu. To je již mnohem přísnější než hodnocení původní a dle normativních instrukcí MPSV č. 17/2012 se hodnotí následovně. Způsob stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku (motorové vozidlo) je upraven odlišně od jiných pomůcek. ▶

Výše příspěvku na zvláštní pomůcku (motorové vozidlo) se stanoví s přihlédnutím k četnosti a důvodu dopravy; k příjmům osoby a příjmům osob s ní společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu; k celkovým majetkovým poměrům dle zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Posloupnost uvedených kritérií (četnost dopravy, příjem, sociální a majetkové poměry) dovozují jejich význam pro stanovení výše dávky. V případě dítěte musí vzít v potaz krajská pobočka taktéž § 4 zákona, tedy že orgán příslušný k rozhodování o dávkách je povinen při rozhodování o nároku na dávku a její výši vždy sledovat dosažení nejlepšího zájmu dítěte.

Četnost a důvod dopravy hodnotí krajská pobočka dle následujících posloupností (nejdůležitější důvody, které budou mít pozitivní vliv na výši dávky, jsou uvedeny odshora):

1. Doprava do zaměstnání, školy, předškolního zařízení, zařízení sociálních služeb apod. v zásadě „každodenního“ charakteru.

2. Doprava do zaměstnání, školy, předškolního zařízení, zařízení sociálních služeb apod., která nemá charakter každodenní, ale jde např. o dopravu do týdenního stacionáře apod.

3. Obstarávání nákupů a dalších osobních záležitostí, návštěvy lékaře vyplývající z dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (nikoli v důsledku běžné nemoci) apod. alespoň jednou týdně.

4. Doprava uvedená v bodě 3 realizovaná v menší intenzitě a doprava související s volnočasovými aktivitami (výlety, návštěvy příbuzných apod.).

Příjem se hodnotí dle zákona o životním a existenčním minimu. Obecným pravidlem je, že se zvyšujícím se příjmem „klesá výše dávky“. Nicméně na otázku příjmu je třeba pohlížet poněkud komplexněji. Krajská pobočka nemůže přijmout automatické pravidlo, že čím nižší příjem, tím vyšší dávka, a to zejména tam, kde je výše příjmu natolik malá, že reálně neumožní efektivní využívání motorového vozidla, popř. je v logickém rozporu s uváděnou četností dopravy.

Celkové sociální a majetkové poměry se hodnotí dle zákona o pomoci v hmotné nouzi. Při tom se krajská pobočka zaměřuje na další vlastněná a užívaná motorová vozidla. V dané souvislosti může krajská pobočka také brát v potaz, kdo motorové vozidlo, na které je žádán příspěvek, řídí a kdo ho bude (k jakým účelům) dále využívat. Stejně tak může krajská pobočka vzít v potaz cenu vozidla, které má být zakoupeno, a možnost uplatněné vrácení daně z přidané hodnoty osobám se zdravotním postižením.

Odkaz na zákon o pomoci v hmotné nouzi neznamená, že by osoba byla „nucena“ prodávat majetek apod. Provázka-rostou obou zákonů je pouze vodítkem pro posouzení, jaké jsou celkové sociální a majetkové poměry konkrétní osoby.

Maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku (motorové vozidlo) tedy činí 200 000 Kč. Přiznání dávky v této částce by mělo být spíše výjimkou; dávka v maximální výši by měla být přiznána pouze v odůvodněných případech. Vždy by mělo jít pouze o osobu, u které je četnost dopravy na úrovni dopravy do zaměstnání, školy, předškolního zařízení, zařízení sociálních služeb apod. v zásadě „každodenního“ charakteru.

Stanovení výše příspěvku je nezbytné posuzovat vždy individuálně s ohledem na konkrétní situaci žadatele a na dobu, po kterou je příspěvek poskytován.

Další instrukce MPSV č. 6/2015 stanovuje i to, že se cena původního vozidla odečítá od příspěvku takto: Jeho cena se zjišťuje s ohledem na možnost využití tohoto majetku, tj. proděm ke zvýšení příjmu vlastním přičiněním, dále zda je zakoupeno s příspěvem státu, jinak se nepřihlíží pouze k motorovému vozidlu, které je využíváno k výdělečné činnosti nebo k jiným způsobem nezajistitelné dopravě do školy nebo zaměstnání.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR v Brně*

Vrácení svéprávnosti

Nedávno jsme byli na soudním jednání, které mělo přehodnotit zbavení svéprávnosti naší zletilé dcery. Dcera nemluví a neumí psát, je mentálně i fyzicky postižená, tedy potřebuje, aby se o ni někdo staral nepřetržitě. Soudce rozhodl, že jí bude svéprávnost vrácena, protože není splněna podmínka zákona § 55:

(2) Omezit svéprávnost člověka lze jen tehdy, hrozila-li by mu jinak závažná újma a nepostačí-li vzhledem k jeho zájmům mírnější a méně omezující opatření.

Jenže nám se zdá, že je to zase proti § 4:

(1) Má se za to, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.

Nechceme mocí mermo dceru svéprávnosti zbavovat, ale nevíme, zda za svéprávnosti nečihá „nějaké nebezpečí“. To bude moci jít i volit? Co jí dáme do ruky, to tam hodí...

Nová právní úprava nedovoluje zbavení svéprávnosti, pouze její omezení, a to za předpokladu výše citovaného ustanovení. Riziko je bohužel vždy a nezáleží

na tom, zda je někdo omezen, či nikoli.

Soud vám tímto sdělil, že je nutné řešit zastoupení dcery jinou cestou, např. nápomocí při rozhodování, pokud s vámi dcera nebydlí, popř. zastoupení členem domácnosti, pokud s vámi dcera bydlí. V obou případech musí soud toto zastoupení schválit a vymezit, pokud si nevymezíte sami, ve kterých případech budete dceři pomáhat či ji zastupovat.

*Mgr. Jana Bendová
Poradna NRZP ČR v Brně*

Vyhrazené parkovací místo pro osobu s průkazem ZTP

Matka (86 let), držitelka průkazu ZTP, požádala o vyhrazené parkovací místo v blízkosti bydliště. Městský úřad jí zaslal odpověď, že po projednání v radě města nebyl s tímto vysloven souhlas a žádost se zamítá. Nemohu pochopit, kdo tedy může obdržet parkovací místo, když těžce postižené osobě (navíc v tomto věku) byla žádost zamítnuta. S místní znalostí tvrdím, že v této lokalitě je několik takových parkovacích míst a tato jsou vyhrazena i pro osoby, u kterých je jejich přidělení velice diskutabilní. Vnímám, že právní nárok neexistuje, ale znáte nějaký podpůrný argument pro žádost o takové parkovací místo?

Zákon o silničním provozu v § 67 uvádí, že silniční úřad může na základě žádosti osoby, které byl vydán parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením, vydat rozhodnutí o zřízení vyhrazeného parkoviště v místě bydliště. Zákon tedy říká, že silniční úřad může, ale také nemusí vydat rozhodnutí o zřízení vyhrazeného parkovacího stání. Každá obec, tedy i ta vaše, si podmínky pro to, komu vyhrazené parkovací stání povolí a komu ne, stanovuje sama obecní vyhláškou. Obec, kde je dostatek parkovacích míst, může vyhradit parkovací místo téměř každému zdravotně postiženému občanu, třeba jen na základě průkazu ZTP. V obcích, kde je hustota vozidel větší, si schvalují podmínky pro přiznání parkovacího stání přísnější – např. že zdravotně postižený má průkaz ZTP/P, jezdí na vozíku a i sám vozidlo řídí.

Rada tedy zní, domluvte si schůzku se starostou a přimějte ho, aby podmínky pro přidělování vyhrazených parkovacích stání upravit/zmínil.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR v Brně*

Invalidní důchod 1. stupně

Byl mi přiznán invalidní důchod 1. stupně, resp. jsem dostala posudek o invaliditě s trváním bez kontrol do starobního důchodu. Víím, že pojiš-

tění mám v pořádku. Jak bude dál pokračovat a od kdy budu důchod pobírat? Kolik přibližně činí 1. stupeň v Kč? Nejsem zatím schopna jít do práce, tak abych věděla s čím mohu počítat. A ještě se zeptám, jsou nějaké „výhody“ u invalidního důchodu 1. stupně v podobě slev (myslím doprava, cokoliv...)?

Máte-li posudek o invaliditě, musíte ještě vyčkat na rozhodnutí, ve kterém bude uvedeno, od kterého data budete invalidní důchod pobírat. Po vydání rozhodnutí už je jen věcí ČSSZ, kdy vše vyřídí a důchod začne vyplácet. ČSSZ uvádí průměrný invalidní důchod I. stupně k 31. 12. 2015 ve výši 5 932 Kč.

Co se výhod na I. stupeň invalidity týká, výhody v dopravě zde nejsou, pouze můžete využít roční slevu na dani ve výši 2 520 Kč.

Zaměstnavatel, který vás zaměstná, však může využít více benefitů, které mu přináší zaměstnanec s I. stupněm invalidity (např. plnění povinného podílu zaměstnávání OZP nebo daňové zvýhodnění ve výši 18 000 Kč).

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR v Brně*

Průběh žádosti příspěvku na péči

Byla u nás paní ze sociálky na šetření kvůli žádosti o PNP. Řekla, že nám dojde ze sociálky dopis, kdy máme přijít na vyšetření k obvodnímu lékaři, a že se potom všechny informace pošlou na posouzení. Paní doktorka mi ale sdělila, že sociálka nedává žádné pokyny... Jak to tedy je?

Zákon o sociálních službách v § 21 uvádí povinnosti žadatele o příspěvek, kde se říká:

Žadatel o příspěvek a oprávněná osoba, jejichž zdravotní stav je třeba posoudit pro stanovení stupně závislosti, jsou povinni podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem plnicím úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení; podrobit se vyšetření zdravotního stavu u poskytovatele zdravotních služeb určeného okresní správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření; předložit určenému poskytovateli zdravotních služeb lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jim byly vydány; sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, jsou-li k tomu okresní správou sociálního zabezpečení vyzváni, a to ve lhůtě, kterou okresní správa sociálního zabezpečení určí.

Jak je zřejmé, nejedná se o nic nové-

ho, ale o zákonem stanovené povinnosti.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR v Brně*

Příspěvek na péči a invalidní důchod

Od roku 2006 jsem poživatelkou plného invalidního důchodu, nyní třetího stupně, z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu (vrozená vývojová vada skeletu). Jsem schopna výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Dne 6. 5. 2015 jsem podala žádost o PNP, který mi nebyl přiznán z důvodu uznání pouze dvou bodů (mobilita a péče o domácnost). Vzhledem k tomu, že nevládám péči o dolní končetiny (neohnu se), podala jsem námitku a doplnila zdravotní zprávu od odborného lékaře, kde bylo potvrzeno, že tuto péči nevládnou. Námitka nebyla uznána s tím, že existují příslušné pomůcky.

Podala jsem tedy druhou námitku, že kromě hygieny potřebuji pravidelnou masáž a mazání kotníků kvůli kloubním myšákům, neboť trpím bolestmi a křečemi, což vyplynulo z kontrolního šetření a lékařských zpráv. Pedikúru taktéž nevládám. Námitka byla opět zamítnuta, tentokrát bez udání důvodu.

Do protokolu jsem uvedla, že s rozhodnutím sice nesouhlasím, ale další námitku již nepodám. V den doručení rozhodnutí mi zároveň přišla žádost o podrobení se vyšetření kvůli přezkumu mého invalidního důchodu od stejné pracovnice ÚP. Nyní se bojím podat odvolání na MPSV ohledně PNP, aby mi nakonec nebyl odebrán i invalidní důchod.

Je možné, že by mi mohli odebrat na OSSZ důchod zcela, když jsem doposud pobírala invalidní důchod III. stupně, a to i přesto, že jsem trvale invalidní a má diagnóza je progresivní? Nebo mi hrozí „pouze“ snížení o stupeň? Má invalidní důchodu vliv na vlastnění průkazu ZTP?

Je třeba uvést, že dávky jako příspěvek na péči, průkaz osoby se zdravotním postižením (OZP) a invalidní důchod (ID) jsou posuzovány na základě různých právních předpisů, a proto přiznání či odebrání jednoho by nemělo mít vliv na přiznání či odebrání druhého. To však neznamená, že když je průkaz OZP přiznán na základě diagnózy stejně jako ID, nemůže dojít u jednoho či druhého k přezkumu.

Přezkoumání nároku na ID, byť je přiznán s možností práce za zcela mimořádných podmínek, je zcela legitimní. K přezkumu může dojít z moci úřední a je prakticky jedno, jaké důvody k tomu

vedly. Máte-li progresivní postižení, nedá se předpokládat, že by vám byl ID odebrán úplně, ale může se stát, že původní posouzení bylo tzv. nadhodnoceno. Proto může posudkový lékař invaliditu snížit. To ale neznamená, že se to týká právě vás, jsou to jen možnosti, které mohou nastat.

*PhDr. Leoš Spáčil
Poradna NRZP ČR v Brně*

Poradna NRZP

Na otázky do VOZKOVY poradny NRZP odpovídají pracovníci poradny Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, regionálního pracoviště pro Jihomoravský kraj.

Na poradnu se mohou obracet se svými dotazy:

- osoby se zdravotním postižením,
- senioři,
- rodiče dětí se zdravotním postižením,
- opatrovníci osob zbavených způsobilosti k právním úkonům,
- rodinní příslušníci,
- ostatní pečující osoby,
- další skupiny uživatelů soc. služeb.

Témata otázek, ve kterých poradna bezplatně poradí:

- příspěvek na péči,
- dávky státní sociální podpory,
- dávky a výhody pro osoby se zdravotním postižením,
- důchody,
- uzavírání a kontrola smluv o poskytování sociální služby,
- zbavení právní způsobilosti,
- věci související se sociálním zabezpečením.

Kontakty:

☎: 542 214 110, 542 214 111,

SKYPE: poradnabrno

✉: poradnabrno@nrzp.cz

www.poradnazp.cz, www.nrzp.cz

Prac. doba: po, st: 8.30–12, 12.30–17 h; út, čt, pá: 9–12 h.

Adresa pro osobní návštěvy: Cejl 892/32 (u zastávky Körnerova), 602 00 Brno. (1. patro). Plně bezbar. přístup (výtah u zadního vchodu do budovy). **Pracovní doba:** po, st: 8.30–12, 12.30–17 h; út, čt, pá: 9–12 h.

RIPAK

Rady, informace, příklady a konzultace

poradenství BEZ BARIÉR
Ostravské organizace vozíčkářů

Osvědčení kvality MPSV o poskytované službě

Odstraňování architektonických bariér a rady ze života na vozíku

OSTRAVA!!!

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Kontaktní osoby:

Miroslav Filipčík a Tomáš Dvořák

• telefony:

596 914 660 (11–12 h, po–pá)

596 131 202 (12–14 h, po–pá)

uvedená doba je bez záruky

• e-mail: poradnaoov@seznam.cz

• http://bariery.xf.cz

• adresa pro korespondenci:

Horymírova 121, 700 30 Ostrava-Zábřeh

• osobní kontakt (nutná telefonická objednávka)

Služba je určena pro pohybově postižené z Ostravy a okolí

Činnost projektu letos podporují:

Statutární město Ostrava, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, městské obvody Ostrava-Jih, Poruba, Moravská Ostrava a Přívoz, Vítkovice, Radvanice a Bartovičky, Nadace Rozvoje zdraví.

S foťákem „bezbariérovou“ Ostravou

Celkem pěkně provedená kabina přístupného WC minimálních rozměrů, ale (!): U stěny nelze sklopit madlo. Někdo nejspíše dostal příkaz namontovat schránku na toaletní papír do výše 120 cm. To sice provedl, ale nikdo tomuto

„odborníkovi“ neřekl, že *sklopné* madlo je třeba *sklápět*. Jen na upřesnění – u zdi se má zřizovat přednostně *pevné madlo*, které by tomuto absurdnímu řešení zabránilo.

Text, foto: (mf)

S foťákem na „bezbariérové“ dovolené

I na dovolené se dají pořídít zajímavé snímky „bezbariérových úprav“, ke kterým není třeba komentář...

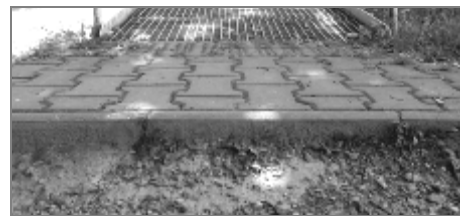

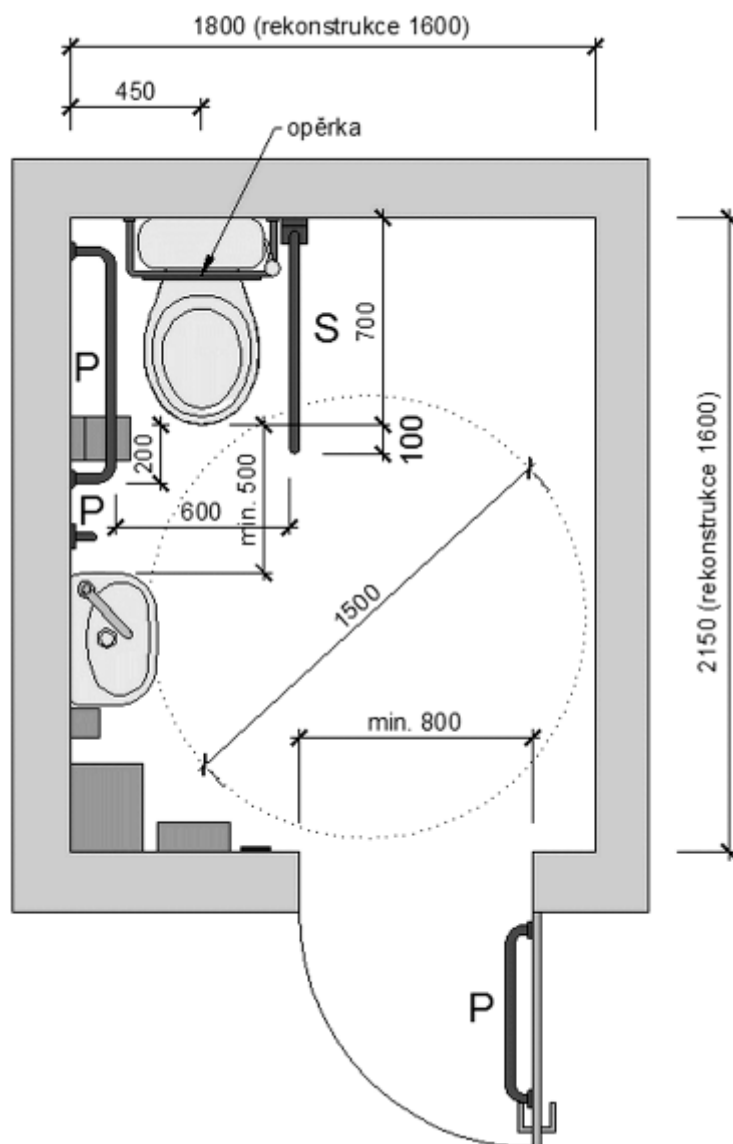
Foto: Lucie Filipčíková,
Text: (mf)

Bezbariérová WC

Přinášíme vám další vzor řešení WC kabiny s čelním vstupem, který jsme vám slíbili v minulém čísle. Budete mít jasnější představu o tom, jak má bezbariérová kabina vypadat a jak má být osazena. Pak případně můžete majitele a kompetentní instituce upozorňovat na konkrétní nedostatky.

- P – pevné madlo, S – sklopné madlo
- Dveře WC šířky min. 800 mm se musí otvírat směrem ven a musí být opatřeny z vnitřní strany vodorovným madlem ve

Vzor bezbariérové kabiny WC s čelním vstupem

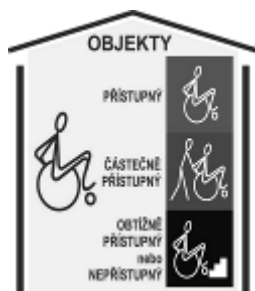

výšce 800 až 900 mm.

- Na vnější straně dveří musí být označení mezinárodním symbolem přístupnosti.
- Zámek dveří musí být odjistitelný zvenku.
- Vypínač musí být osazen maximálně do výšky 1200 mm.
- Klozetová mísa musí být osazena v ose vzdálenosti 450 mm od boční stěny. Mezi čelem klozetové mísy a zadní stěnou kabiny WC musí být nejméně 700 mm.
- Ovládání splachovacího zařízení musí být umístěno na straně, ze které je volný přístup ke klozetové míse, nejvýše 1 200 mm nad podlahou.
- Prostor okolo klozetové mísy musí umožnit čelní, diagonální nebo boční nástup.
- U kabin minimálních rozměrů musí být manipulační prostor umístěn proti dveřím a je nutno použít pouze malé umývátka.
- Nejmenší rozměry kabiny WC jsou 1 800 mm × 2 150 mm se zachováním manipulačního prostoru o průměru 1 500 mm, u změn dokončených staveb nejméně 1 600 × 1 600 mm.
- V kabině WC musí být umístěna klozetová mísa, umyvadlo, mýdelník, zrcadlo, háček na oděvy, odpadkový koš, držák na toaletní papír a papírové ručníky.
- Po osazení všech zařizovacích předmětů musí být zachován volný manipulační prostor o průměru nejméně 1 500 mm.
- Podlaha musí být protiskluzná.

Text, obrázek: (mf)

Novinky na našem webu <http://bariery.xf.cz/>

Na základě snahy zlepšovat informovanost těžce zdravotně postižených občanů, zejména osob odkázaných na ortopedický vozík, vzniká na výše

uvedených stránkách **databáze přístupných objektů v Ostravě**.

Postupujeme v ní podle celostátní **Metodiky kategorizace přístupnosti objektů**, neboť hodnocení bezbariérovosti dle stávající platné legislativy by většinu objektů zařadilo do skupiny nepřístupných, ačkoliv mohou být pro některé skupiny osob s omezenou schopností pohybu a orientace přístupné.

Dovolujeme si také upozornit, že na těchto stránkách naleznete nový odkaz na půjčovnu zdravotních pomůcek, aktualizované schéma sítě tramvajových a trolejbusových linek s vyznačením bezbariérových zastávek MHD v Ostravě.

Připravil Mirek Filipčík

PORADNA pro život s postižením Ligy vozíčkářů

Aktuálně z legislativy

Navýšení částek příspěvku na péči a možnost provedení sociálního šetření v době hospitalizace

Od 1. 8. 2016 došlo automaticky k navýšení příspěvku na péči ve všech stupních u dětí i dospělých o 10 %.

Novela zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, která uvádí vyšší částky příspěvku, nově také umožňuje provedení sociálního šetření ve věci příspěvku na péči i ve zdravotnickém zařízení, pokud doba hospitalizace žadatele o příspěvek přesahuje 60 kalendářních dnů. Nebude tedy již třeba čekat s provedením sociálního šetření až na propuštění do domácí péče, řízení o příspěvku se tímto urychlí.

Navýšení částek některých příspěvků na zaměstnávání OZP

S účinností od 1. 1. 2016 došlo k navýšení minimální mzdy, a to jak obecné (z 9 200 na 9 900 Kč), tak minimální mzdy při omezeném pracovním uplatnění zaměstnance, tedy minimální mzdy osoby, která pobírá invalidní důchod (z 8 000 na 9 300 Kč). V souvislosti s tímto opatřením došlo pak od 1. 4. 2016 k úpravě částek některých příspěvků pro zaměstnavatele OZP.

Příspěvek na podporu zaměstnávání OZP na chráněném pracovním místě (§ 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti) byl navýšen z 8 000 na 8 800 Kč. Zvýšení tohoto příspěvku o částku odpovídající dalším nákladům vynaloženým zaměstnavatelem na zaměstnávání OZP v kalendářním čtvrtletí bylo navýšeno

z 2 000 na 2 700 Kč. Zvýšení částek se týká pouze zaměstnavatelů osob invalidních v I.–III. stupni invalidity, částky týkající se zaměstnávání osob zdravotně znevýhodněných zůstávají nezměněny (příspěvek ve výši 5 000 Kč, zvýšení o 1 000 Kč).

I nadále ovšem u příspěvku dle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, platí pravidlo, že příspěvek může činit maximálně 75 % mzdových nákladů na jednoho zaměstnance a zároveň výše příspěvku nesmí přesáhnout výše uvedené částky – např. pokud by mzdové náklady na zaměstnance invalidního ve III. stupni dosáhly celkem 10 000 Kč, dostal by zaměstnavatel příspěvek pouze ve výši 7 500 Kč (na zaměstnance se zdravotním znevýhodněním by zaměstnavatel dostal pouze 5 000 Kč).

Souhlas soudu s nákupem pomůcky z příspěvku na zvláštní pomůcku už není třeba

Od 21. 5. 2016 je účinná novela zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, která ruší nutnost souhlasu opatrovníckého soudu s nákupem zvláštní pomůcky, zejména motorového vozidla, popř. s registrací vozidla na příjemce příspěvku, pokud je příjemcem nezletilé dítě nebo osoba s omezenou svéprávností.

Kateřina Bulantová

Poradna pro život s postižením Ligy vozíčkářů

katerina.bulantova@ligavozic.cz

tel. 800 100 250

www.ligavozic.cz/poradna

poradna@ligavozic.cz

(red)

Byla u nás Česká televize

Humorné i poučné příběhy slasti života se nevzdávajícího vozíčkáře Pepy Procházky a Klubu seniorů Řepy

Za vším hledej našeho předsedu Josefa (Pepu) Procházku a jeho aktivity. V prosinci 2015 ho pozvali do Lichtenštejnského paláce na Kampě, kde bylo slavnostní vyhodnocení už XXII. ročníku Ceny Vládňiho výboru pro zdravotně postižené občany za publicistické práce. Pozván jako každý rok přijal a s doprovodem své sestry Jarušky se této velkolepé akce zúčastnil. V „televizní“ kategorii přebíral druhou cenu za pořad o dětském hospici režisér a scénárista Jaroslav Hovorka a produkční Michaela Fialová z České televize (ČT). V průběhu rautu se Pepa seznámil s paní Michaelou, slovo dalo slovo a slib, že se příští rok domluvíme na natáčení pro pořad Klíč, byl na světě.

Náš Pepa hned po příchodu domů zaslal paní Michaelae podklady o činnosti Klubu seniorů Řepy. Ona všechny informace přeposlala režisérovi Jaroslavu Hovorkovi. Ten si s Pepou vyměnil pár emailů a dohodli se na vzájemném setkání.

Budeme v televizi

Setkání se uskutečnilo koncem letošního června v řepské restauraci Krušovic-ká Šalanda. Tohoto setkání jsem se zúčastnila i já. Pepa se sice trochu zdržel u lékaře, ale pana režiséra Hovorku jsem hned poznala. Překvapil mě svým sympatickým „lidským“ přístupem. Když dorazil Pepa, debata se rozběhla naplno.

Dozvěděli jsme se, že pořad ČT Klíč není určen pouze lidem s tělesným postižením a že natáčet o aktivitách našeho klubu se bude v druhém pololetí roku 2016. Nosným pilířem pořadu budou osudy a život Josefa Procházky, Antonie Vohradské, Jirky Smělého a Jiřiny Gazdíkové. Jeho součástí budou také rozhovory s dalšími vytipovanými členy našeho klubu. Natáčet se bude zasedání klubu v Kulturním centru Průhon a hlavní sportovní činnosti, jako je pétanque, bowling, nordic walking a štafetový běh. To vše v našich tradičních seniorských dresech – zelených trikách s logem MČ Praha 17 a našeho klubu KSŘ.

Loděnický turnaj v pétanque

První den natáčení se uskutečnil 13. srpna v Loděnici u Prahy, kde se konal turnaj v pétanque trojic. Do Loděnice přijel čtyřčlenný štáb české televize ve složení režisér, kameraman, produkční a zvukař. Natáčela se atmosféra turnaje a mezitím běžely rozhovory se členy našeho klubu – s Pepou Procházku, Da-

nou Benešovou, Aloisem Řezníkem, Jiřinou Gazdíkovou a Pavlem Holoubkem.

Zasedání

Druhé natáčení proběhlo 29. srpna dopoledne na zasedání klubu v Kulturním centru Průhon. Po zahájení a rozvíčce, kterou vedla Anna Prohasková, následovalo běžné schůzování, recitační seniorské okénko pod vedením Marie Rampouchové a tanec s Antonii Vohradskou. Mimo chodem – Antonie se v příští rok v dubnu dožije 90 let. Hudební doprovod zajistilo duo manželů Čaňkových.

Rozhovory s dalšími členy klubu byly velice inspirující a milé. Televizní tým zpovídal Aloise Řezníka, paní doktorku Taťánu Zahradníkovou, Radovana Čaňka, Marii Čaňkovou, Janu Tesařovou, Dášu Zunovou, Jarmilu Forstovou a Jaroslava Pastorka.

Bowling

Dopoledne následovalo třetí natáčení, a to v Mantě Řepy při hraní bowlingu. Postavili jsme družstva na čtyři bowlingové dráhy. Je třeba ocenit práci kameramana ČT Božka Slavíka, který s kamerou vážící devět kilogramů předvedl natáčení v různých akrobatických polohách. Snažil se detailně zachytit, jak hrají senioři „metají“ těžké bowlingové koule po dlouhé dráze. A samozřejmě i našeho předsedu Pepu na ortopedickém vozíku, který se nám chodícím seniorům nejen vyrovná, ale i hodně z nás dovede porazit. Velmi nás potěšilo, že mezi nás zavítala i starostka „naší“ MČ Praha 17, paní Jitka Synková, která panu režisérovi také poskytl krátký rozhovor.

Atletika seniorů a znovu pétanque

Další část natáčení se přesunulo na atletickou dráhu Základní školy Werichova.

Ukazovali jsme techniku nordic walkingu, následoval štafetový běh našeho rekordního týmu z roku 2013. Blížila se bouřka, a tak se štáb ČT přesunul do bytu paní Vohradské, kde spolu natáčeli medailonek o její bohaté sportovní činnosti.

O den později jsme se sešli na pétanquovém hřišti v Klubu 17. Svítalo sluníčko a naši sportovci Lojzík, Jarda, Radovan a Pepa připravovali ateliery pro hru s pétanquovými koulemi – hod do pneumatiky přes překážku a hod do „Pepánka“ (trenažér na výuku střelby).

I tady někteří členové klubu poskytovali rozhovory a Jarda Pastorek předvedl ukázkou hry pétanque.

Poslední natáčení

Tým ČT ještě natočil s Pepou nástup a výstup do (z) bezbariérové tramvaje (na ortopedickém vozíku) a pak už následoval zaslužený a vynikající oběd v nekuřácké Šaladě. Po obědě skončilo celé natáčení v bytě Pepy Procházky, který bydlí v asistenčním domě ve Vondroušové ulici. Pepa pochválil vynikající služby, které tam mají občané s postižením, a jako bývalý maratonský běžec televiznímu týmu ukázal fotky, poháry a medaile ze své sportovní činnosti v mládí. Ale nejen to, ukázal jim i přesun z vozíku do postele a zpět.

Natáčení bylo vyčerpávající jak pro štáb ČT, tak i pro naše účinkující. Všem patří veliká pochvala a poděkování. Věříme, že se pořad o aktivitách členů našeho klubu seniorů a o jejich síle bojovat s překážkami osudu bude líbit všem.

Pořad Klíč s dokumentem o Klubu seniorů Řepy se vysílá ve středu 21. září dopoledne na ČT2. Můžete se na něj ale podívat na webu ČT v sekci jednotlivých pořadů (Klíč).

*Za Klub seniorů Řepy
Ing. Mária (Ria) Szitányiová*

Věra Schmidová

Neříkej mi, jak ses rozhodl

Když se Mírek vrátil ze služební cesty, Danka se mu vrhla do náruče a pevně ho objala. Byl zaskočen, jejich manželství teď, po dvaceti letech, už nebylo tak vášnivé jako kdysi. Věděl, že se něco stalo, když ho takto vítá. Ale Danka mlčela a Mírek raději taky.

„Tak jak ses měl, co nového, jaká byla cesta, co Honza?“ zasypala ho spoustou otázek, na které vlastně ani nechtěla znát odpověď. Bylo to spíš proto, aby se on neptal jí. Nevydržel to. Zeptal se: „Co se děje? Co se stalo?“

Sklopila oči: „Nic.“

Věděl, že to není pravda. Věděl ale taky, že to z ní musí vytáhnout ven. Pomalu a po částech. Taková už Danka byla, introvert, vše v sobě dusila.

„Něco nového doma? Někdo tady byl? Někdo volal?“ začal vyzvídat.

Zavrtěla hlavou.

„Bylas u doktora? Měla jsi jít ve středu...“ zkusil dál zjistit to, co ji trápí.

Přikývla.

„A?“

Ticho. To bude ten pravý důvod jejího smutku, napadlo ho.

„Co ti řekl?“ Věděl, že to asi moc veselé nebude. Doposud ale zvládli všechno, zvládnou i tohle. Danka mlčela. Přitáhl si ji k sobě a něžně ji objal. Rozplakala se. Chvilí ji hladil po hlavě. Až se trochu uklidnila, začal znovu. Tentokrát ale z opačného konce.

„To je to tak zlé?“

Přikývla.

„Moc?“

Přikývla.

„Mám se bát?“

Přikývla.

Zatrnulo mu. Tak tohle opravdu nečekal. Chytil její hlavu do dlaní a zahleděl se jí do uplakaných očí.

„Zítra jdu na magnetickou. Buďto je to pomalé krvácení do mozku, nebo nádor.“

Mírek Danku stále objímal a začal ji konejšit, i když by to potřeboval sám. Do očí se mu tlačily slzy, ale nechtěl, aby je Danka viděla. Tak ji raději dál pevně objímal a hladil.

Mírek celou noc nespál, poslouchal Danku, jak dýchá, a myslel na to, co mu řekla. Uvědomil si, kolik času ztratili hloupými hádkami a výčitkami. Oba byli na vozíku už přes třicet let a možná i proto byli hodně vznětliví, citliví, podráždění... Vozík a přechod a dvacet let manželského stereotypu – žádný důvod

k nějakému výraznému veselí. Prožívali krizi středního věku a ponorkovou nemoc současně. A klasické problémy a bolesti vozíčkářů k tomu. Ale najednou mu to přišlo všechno strašně líto. Uvědomil si, že kdyby ji teď ztratil... Ne!

Ráno bývá moudřejší večera, ale on se nového dne bál. Báł se, co mu přinese. Báł se myslet na to, co by bylo lepší. Ani jedna z diagnóz neskýtala možnosti k veselí.

Danka měla od té nešťastné autonehody poškozený mozek, a pokud by krvácení zasáhlo tu zbylou, zdravou část mozku... A co teprve nádor? I když... ten by se dal vyoperovat a zase by vše mohlo být v pořádku. Nebo taky ne.

Byly to strašné myšlenky, co se mu celou noc honily hlavou. Ráno vstával s očima červenýma jako angorák a byl rád, že si vzal na tento den dovolenou, že nemusí jet do práce, přetvářovat se tam a tvrdit všem, že se nic neděje, že je pouze unavený.

Nemohl se dočkat, až se Danka vrátí z vyšetření domů.

„Tak jak?“ přivítal ji hned mezi dveřmi.

„Kafe, prosím,“ řekla tiše. Po chvíli dodala: „A panáka. Oběma. Jinak nebudu mít sílu říct ti to, co ti říct musím.“

Do očí se mu začaly tlačit slzy. Tušil, že její slova asi veselá nebudou.

Než Mírek uvařil kafe, Danka si zajela na záchod a vysvlékla si mikinu. Poté už seděli proti sobě, srkali horkou kávu a nikdo nevěděl, jak začít. A ani nechtěl.

„Nádor,“ řekla Danka po chvíli.

„Máš už termín operace?“ zeptal se Mírek a vzal do ruky kalendář.

Sklopila oči a zavrtěla hlavou.

„Neoperovatelný.“

Mírek nahlas zanádal...

V místnosti se rozhostilo ticho. Báł se zeptat, báł se odpovědi na to, co ho teď nejvíc zajímalo. Vycítila to a sama mu odpověděla na nevyřčenou otázku: „Možná deset měsíců, možná pět let.“

Vydechl si.

„A možná jen deset týdnů,“ dodala tiše. „To nikdo neví. Čas ukáže, jak rychle bude růst, co zasáhne jako první. Pokud dýchací centrum...“ nedokončila. Polkla slzy, zhluboka se nadechla a pokračovala: „... bude to rychlé. To teď ještě nikdo neví.“

„Něco se přece musí dát dělat!“ spíš vykřikl, než řekl. Bylo v tom zoufalství i prosba o pomoc, o kus naděje.

Přikývla.

„Dá se něco dělat. Žít.“

Dopila kávu, postavila hrnek na stůl a zahleděla se na Mirka.

„Lidé si prý v takových situacích píšou, co by ještě chtěli prožít.“

Zamyslela se.

„Já bych vlastně chtěla pouze jedno – aby náš vztah byl teď, na konci mého života, takový, jako kdysi, jako na začátku...“

„Budu se snažit,“ řekl tiše Mírek. „Budu se moc snažit. Slibuji.“

„Ale jednu věc přece jen udělat chci,“ řekla tiše, ale rozhodně.

Zvedl hlavu.

„Musíme o tom mluvit. A teď hned. Ty jsi hodně postižený a jen pomoc asistentů a pečovatelek ti nestačí. Máš teda tři možnosti: buď se vrátíš k rodičům, ale vzhledem k tomu, jak jsou už oba staří a nemocní a sami potřebují pomoc, tato možnost nepřichází v úvahu. Tudiž zbývají dvě možnosti: buď odejdeš do ústavu, nebo si najdeš novou ženu. Doporučuji mladou a zdravou.“

„Já nikoho nechci! Já chci tebe! A vůbec – která mladá a zdravá k tomu by mě chtěla? A přestaň s těmi hloupými řečmi.“

Zarazila ho pohybem ruky.

„Možná ti to teď připadá hloupé, ale musíme o tom mluvit. Až ten den přijde a ty tu zůstaneš sám, bude pozdě začít nad tím přemýšlet.“

Pár týdnů uběhlo jako voda a zdálo se, že to vše byl jenom jeden strašně ošklivý sen, který už našťastí skončil. Že se z něho probudili a vše je tak, jak bylo. Jenže sen to, bohužel, nebyl a už nic nebylo jako dřív. Možná těch pár týdnů. Teď už ale ne. Všiml si, že se Danka stále častěji drží za hlavu, dívá se nepřítomným pohledem kamsi daleko...

„Danko! Danko!“ volal na ni. „Co je? Není ti dobře? Mám zavolat sanitku?“

Zavrtěla hlavou: „To nic. Nikoho nevolej. Já nikam nechci!“

„Jsi bílá jak stěna.“ A v duchu dodal – a hubená, jenom stín. Ihned si ale uvědomil, že ji nesmí strašit a rmoutit, a tak rychle dodal: „Ale sluší ti to. Jsi krásná, jsi neskutečně krásná.“

Usmála se. Zahleděla se do modrých očí svého muže a tiše se zeptala: „Už ses rozhodl? Ústav, nebo nová žena?“

Než ale stihl jakkoliv zareagovat, zarazila ho pohybem ruky: „Počkej! Nic neříkej. Nikdy mi neříkej, jak ses rozhodl.“

Slovo psychiatricky Růženy Maškové

Než dělat zbytečné věci,
raději si zajdu na procházku se psy

Máme za sebou opravdu horké léto a to nejen venkovními teplotami, ale i v přeneseném smyslu, tedy jako konkrétní zážitky lidí – bohužel ne vždy šťastné. Třeba pár týdnů nazpět jsem mluvila se ženou v korzetu, která měla poraněnou páteř. Fatální zranění utrpěla jenom proto, že když cestovali na dovolenou, její manžel jel autem jako šílenec. Sebe při havárii zabil...

Ovšem ostatní šílenci na cestách se takovými případy stejně nepoučí a jsou přesvědčeni, že jich se smrt za volantem netýká. Přitom na tisíc obyvatel jezdí v naší republice 500 automobilů. A tak tady máme například v posledním červencovém víkendu 13 mrtvých na silnici, což je statisticky nejhorší víkendový výsledek za poslední tři roky (srpnové statistiky v době uzávěrky VOZKY nebyly známy). Stojí pak taková dovolená za to?

Lidi, dávejte na sebe pozor. Věřte, že ode mne je taková výzva dvojnásobně správná, protože za prvé jsem psychiatr a za druhé, ačkoli řidičák mám, za volant bych nesedla.

Můj soused dává občas ve společnosti k dobru (na moji adresu), že má vzdělanou sousedku, která je „imrvére na záchytce“. A když se rozproudí debata na téma inteligence a alkohol, on ji korunuje výrokem: „Je abstinentka a chodí tam na služby“. Je to pravda. Osobně nemám nic proti tomu, když se někdo v přiměřené míře napije, ovšem problémem bývá právě ta přiměřená míra. Za dlouhá léta na záchytce jsem nabyla přesvědčení, že většina opilců má nad sebou několik andělů strážných a nějakého patrona, o kterém nevím, jak se jmenuje. Ale zároveň vím, že reakce opilců jsou silně individuální. Málokdy usměvavé a většinou nějakým způsobem agresivní. A když pak mají zaplatit 2 000 korun za nocleh na protialkoholní záchytné stanici, jejich snaha o podvody leckdy nezná mezí.

Třeba nedávno jedna žena nějak znejistěla, když diktovala své údaje při propouštění. Sestrám se to nezдалo a při ověřování na policii zjistily, že nahlášená osoba je už tři měsíce po smrti. Účet za záchytka na takovou adresu, to by bylo překvapení pro pozůstalé... Čili až si žena vzpomněla, jak se doopravdy jmenuje, teprve pak byla propuštěna. V této souvis-

losti chci zejména varovat seniory, ať jsou na svá data opatrní a rodná čísla nebo občanské průkazy hned tak někomu k dispozici nedávají.

Když se vrátím k té individuální reakci opilců, vím také o jednom smutném případě. Vyšetřovala jsem devatenáctiletou studentku, ve které – když se napila – se probudila touha skákat z okna. Nebyly to sebevražedné sklony, pouze ta touha. Varovala jsem ji před pitím alkoholu, ale neposlechla. A při oslavě v partě studentů pak podnapilá vyskočila z třetího patra a zabila se. Andělé strážní tenkrát nezařadovali a ona se tak kromě jiného postarala všem o hrozný zážitek.

Jedno ze žhavě diskutovaných témat v celé naší republice pak jsou islámští migranti. Na protialkoholní záchytné stanici s nimi nemáme sebemenší zkušenost, ostatně oni mají zákaz pití alkoholu. Ale jako psychiatr říkám naprosto vážně, že fanatismus je nebezpečný všude, i u křesťanů. Pravdou však je, že když mladík dokáže s výkřikem Allahu akbar podříznout kněze, jak se to stalo ve Francii, jedná se o fanatismus v takové míře, v jaké ho dnes neznáme v žádném jiném náboženství. A islámští teroristé mají za své zločiny ještě příslibu existence v nebi...

Ježkovy chlupy, jak by asi vypadalo to nebe plné vrahů? Neříkám, že jsou takoví všichni migranti, ale obecně, s jejich sou-

časnou mentalitou se experiment s jejich masovou integrací v Evropě (tedy i v naší zemi) nemůže podařit. Abychom si rozuměli, nejsem proti tomu pomáhat potřebným, ovšem pomáhat je zapotřebí tam, kde to má smysl. Určitě ne za cenu sebeničeni. Navíc i u nás máme tisíce potřebných lidí, bezdomovců, seniorů, dětí a lidí s postižením, mnohdy bez takového oblečení, telefonů a stravovacích požadavků, jaké vidáme u migrantů. Tak proč by měli mít lépe vybavení cizinci přednost před našimi potřebnými občany?

A kdyby vláda hledala, kde se dají finanční prostředky ušetřit, o jedné oblasti bych věděla: posudky na zbavení svéprávnosti. Tento institut je sice dobrý a má své opodstatnění zvláště v současné době, kdy chrání duševně nemocné lidi před podvody i zneužitím. Jenže od roku 2014 došlo ke změně v občanském zákoníku a odborné lékařské posudky na tyto osoby se musejí vypracovávat co pět let. Přitom v řadě případů jde o setrvalý a neměnný stav, kdy se jedná pouze o zátěž soudců, znalců a značné částky za vypracování (ve skutečnosti za okopírování) posudků. Jsou sice poúrazové stavy, kdy dojde u pacienta ke zlepšení, ale takových případů je málo. Někteří odborníci proto přímo upřednostňují výrobu posudků na zbavení svéprávnosti místo toho, aby se začlenili do léčebných procesů. Osobně jsem s těmi posudky skončila, protože dělat zbytečné věci mě nebaví. To si raději zajdu na procházku se psy.

A kdo nemá psy, ať si třeba zajde do lesa na houby – letošní rok je na ně výjimečně bohatý.

(di)

Hele, Blážo, tak to je ten frajer, kterej ve dne chodí se psem a v noci s kočkami!

Milan Linhart

Elbee je dospělé!

Ted' už je samostatnou společností, která působí ve Francii, Itálii, Spojením království a ve Švýcarsku

Jak jistě víte, Elbee vděčí za svou současnou podobu a formu rodinné strojírenské společnosti ZLKL. Elbee bylo po celou dobu své existence součástí firmy a získalo od ZLKL významnou podporu. Ted' ale nadešel ten správný čas na osamostatnění, proto Elbee započalo kroky k vyčlenění ze společnosti ZLKL do Elbee Mobility s.r.o. Vydali jsme se cestou samostatnosti a budeme rádi, když nám na ní budete i nadále držet palce!

Druhou významnou je členství Elbee Mobility ve světoznámém společenství sdružujícím firmy v našem oboru. Ted' jsme i my součástí prestižní organizace European Mobility Group. Velkým letošním úspěchem Elbee je rozšíření do dalších zemí. K Francii nově přibýlo zastoupení v Itálii, Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku a ve Švýcarsku. Naším smluvním partnerem v Itálii se stala společnost Integra Srl., ve Spojeném království Lateral Design a ve Švýcarsku pak X-One GmbH. Kontakty naleznete na našich stránkách www.elbee.cz, a my budeme rádi, když je předáte dál všem, kteří by je ocenili.

Nový partner v ČR a další novinky

S velkou radostí vám představujeme našeho smluvního partnera v České republice: Začátkem roku jsme si „pláclí“ na spolupráci s AŠ Pempl ZTP/P, která již léta letoucí pracuje s osobami s postižením, zajišťuje jak výuku řízení, tak pomáhá získávat harmonizační kódy do řídičských průkazů. Velká většina z vás se

s panem Pemplem už určitě setkala. Díky této spolupráci vám budeme ještě blíže a uvidíme se mnohem častěji, protože právě AŠ Pempl nás letos bude na většině akcí reprezentovat.

Rozšířili jsme pro vás i spektrum informací dostupných o vozidle Elbee. Nově jsme proto na všech významných sociálních sítích. Naše novinky a pozvánky na naše akce naleznete vždy včas na našem Facebooku. Videá zase na novém YouTube kanálu Elbee Mobility – stačí jen odebrat. Kdo by preferoval Instagram, najdete nás i tam.

Nachystali jsme letos hodně akcí. Vybírat je skutečně z čeho, proto doufám, že

přijmete naše nejsrdečnější pozvání a že se s vámi brzy uvidíme. Pro obrovský zájem o předváděcí jízdy Elbee jsme možnost vyzkoušet si speciál přidali k většině akcí. Těšíme se na vás!

Kontakty a další informace:

- Elbee Mobility s.r.o., Moravičany 175, 789 82 Moravičany, kancelář – Palackého 797/28, 789 83 Loštice, mobil: 734 688 210, e-mail: info@elbeemobility.com, www.elbee.cz.
- Partner: Pavel Pempl autoškola ZTP/P, s.r.o., Pražská 12, 535 01 Přelouč, 466 953 333, 602 368 877, handicap@pempl.cz, www.pempl.cz.

Realizační tým Elbee

Tříkolky Orthopedia jsou dnes sběratelskou raritou

Konstrukční motocyklové prvky se často používaly při stavbě ortopedických vozíků nebo malých vozítek pro dopravu drobného zboží. I u nás se vyráběly přibližně v letech 1949 až 1955 dodávkové tříkolky a rikši pro přepravu dvou či tří osob, oblíbené zejména v zemích Středního východu. A přímo i výrobou vozítek pro invalidy se zabývalo družstvo Orthopedia. Jak vzniklo?

Za první republiky bylo v Praze-Bubenči na Uralském náměstí založeno družstvo pro výrobu ortopedických pomůcek, převážně protéz, pod obchodním názvem ODIP. Po druhé světové válce se přejmenovalo na družstvo Orthopedia a počátkem padesátých let se přestěhovalo do prostor bývalé Mautnerovy továrny v Praze-Bubenči, do dnešní Papírenské ulice č. 3. Zde byla výroba rozšířena o další potřeby pro invalidy. A kromě dnes známých vozíků (křesel) se tady vyráběly i vozíky na ruční klikový pohon. Pak přišly pokusy o výrobu vozíku, který by nebyl poháněn silou paží, nýbrž spalovacím motorem. Nejednalo se o závrtné série, ale o deset až dvacet kusů za čtvrtletí, a to po dobu asi dvou až tří let.

Pro úplnost – na počátku 60. let se družstvo Orthopedia přejmenovalo na ERGON a výroba všech ortopedických odvětví zde postupně skončila.

Tříkolky

Jednoduché tříkolky pro osoby postižené poruchami pohybového ústrojí stavělo družstvo Orthopedia s použitím prvků motocyklu ČZ 152 b, t a později typu 125/150 c, přičemž veškeré ovládací prvky byly přizpůsobeny ručnímu ovládní. Tříkolka měla rám s přední motocyklovou vidlicí, která se natáčela dlouhou řídicí tyčí. Byla určena pro jednu osobu

Zajímavostí u některých vozítek byla zadní část rámu za sedadlem, která mohla sloužit pro uchycení sedadla doprovodu.

Technická data: Dvoudobý jednoválec o obsahu 148 cm³, největší výkon 4,6 kW/5000 1/min. Magnetové zapalování 6 V. Trístupňová převodovka v bloku s motorem. Pohon levého zadního kola vačkovým řetězem. Hmotnost 165 kg. Největší rychlost 80 km/h. Spotřeba paliva 3,5 l/100 km.

a vybavena přidavným sedátkem pro doprovod.

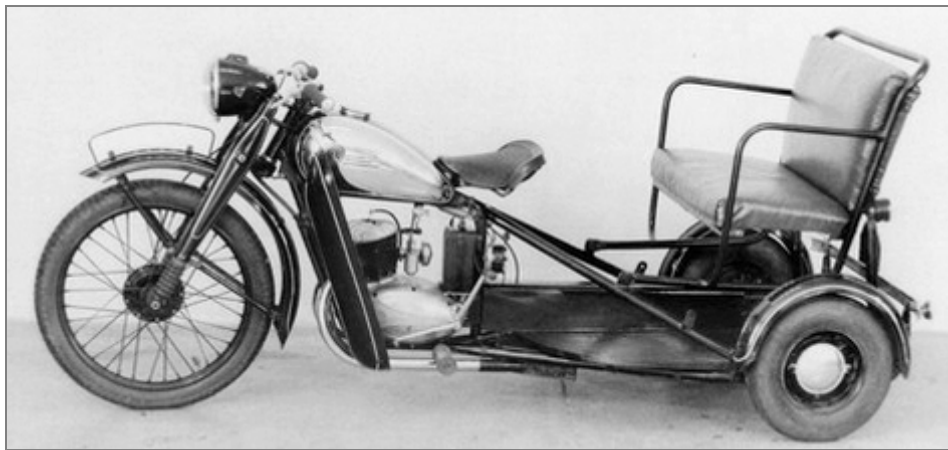
Základ tříkolky tvořil trubkový rám s rozměrným sedadlem, na kterém „seděla“ celá přední část motocyklu. Motor s hnacím kolem bručel po levé straně vozítka a startoval se ručně prodlouženou pákou. Plynová otočná rukojeť se ovládala na samostatné páce, která sloužila též k ovládní táhel zadních brzd. Zadní kola stavitelé stroje uložili na kyvných ramenech, odpružených teleskopickými

tlumiči.

Vzhledem k charakteru použití, malo-sériové výrobě a neustálému vývoji závislém na vývoji použitých dílů sériových motocyklů se konstrukce jednotlivých vozítek mohla zásadně lišit.

*Zdroj: Jiří Bartuš,
portál MotoMagazín
příznivců historických strojů
www-motomagazin.cz*

(di)

Rikša ČZ 125T umožňovala jízdu zdravému řidiči na klasickém sedle a tělesně handicapované osobě v jednoduchém křesle s polstrovaným sedákem a opěradlem. Přesun vozíčkáře do zvýšeného křesla rikše přes trubkovou konstrukci asi nebyl jednoduchý.

Z historie vozíků

Vozík pro invalidy fy Gendron Wheel Copany, USA, r. 1898: ruční řetězový pohon, odpružená sedačka, sklápění opěradla

» » » **WHEEL CHAIRS**

should be fitted to the particular ailment or infirmity of the user. Model C-204-B shown has fully adjustable leg rests and back, anti-tipping device, and complete rubber bumper equipment and is but one number of the complete Colson line of vehicles for invalids. Catalog and complete information will be gladly sent upon request.

Colson THE COLSON COMPANY
332 CEDAR STREET
ELYRIA, OHIO, U. S. A.

Vozík pro invalidy Model C-204 B fy Colson, USA, cca r. 1900: odpružená sedačka, sklápění opěradla a dělených podnožek

Z historie ARTETERAPIE

Výtvarné dílo jako prostředek, nikoli cíl

Termín *art therapy* pravděpodobně použila jako první Američanka Margaret Naumburg ve 30. letech minulého století. Za jednoho z prvních praktických arteterapeutů je pak považován britský malíř Adrian Hill, který arteterapii v praxi sám na sobě použil při léčbě tuberkulózy a následné rekonvalescenci v roce 1942. Je autorem publikace „Umění proti chorobě“. Jeho následovník malíř Edward Adamson pak rozšířil arteterapii do psychiatrických léčeben. A právě psychiatrické počátky arteterapie jsou nejspíš důvodem, proč bývá nevhodně spojována s tzv. syrovým uměním (*art brut, umění outsiderů*), které je spontánní, rozumem nekorigované, avšak nemá terapeutickou dimenzi.

Dnes je arteterapie svébytný obor léčebné pedagogiky. Využívá se v klinických a vzdělávacích zařízeních, a také v sociokulturní nápravě. Setkáme se s ní zejména ve zdravotnických zařízeních, ve školách, v institucích pro zdravotně postižené, v domovech s pečovatelskou službou atd. Je použitelná u psychických a somatických onemocnění, ale využívá se i k reflexi emočních stavů, nebo k sebereflexi pacientů či klientů. Má uplatnění také v osobnostním růstu, zdokonalování komunikačních schopností, v manželském poradenství a řešení interpersonálních vztahů všeobecně. V rámci péče o duševní hygienu je použitelná např. při překonávání krizových situací a stresu. Pacienti či klienti, kterým působí obtíže vyjádřit své emoce a pocity pomocí slov, díky arteterapii vyjádří a často i pochopí mnoho věcí, týkajících se jejich osobního života či okolí. Vlastní výtvarný proces je přitom významný i diagnosticky.

Legislativně u nás povolání arteterapeuta ošetřeno není, nelze tudíž přesně popsat jeho pravomoci a kompetence. Obecně získávají arteterapeuti v současné době kvalifikaci absolutoriem odborného školení či kurzu. Možnost vysokoškolského studia arteterapie nabízí například Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Třileté bakalářské studium je organizováno v rámci tzv. ateliéru arteterapie fakulty.

Zdroj: Leoš Středa, 1. lékařská fakulta Karlovy univerzity Praha

(di)

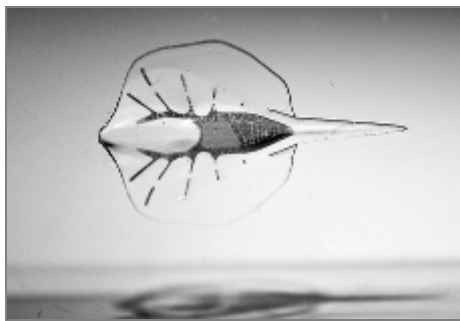

Zajímavosti z vědy a techniky

„Živý“ robot? • Počítače se budou ovládat hlasem • Tři mozky v jednom

Robot s živými buňkami

Nejnovějším výtvozem z bioinženýrského oddělení Harvardovy univerzity je „rejnok“, vytvořený jak pomocí umělých materiálů, tak i živých buněk. Ačkoli je dlouhý jen 12 milimetrů a váží necelých deset gramů, jeho autoři o něm mluví jako o velkém skoku kupředu. „Myslím, že tu máme biologickou formu života,“ řekl vedoucí týmu Kit Parker. „Nenazval bych to organismem, protože se nemůže množit, ale rozhodně je opravdu naživu. Vytvořili jsme to pomocí trochy kryších srdečních buněk, trochy prsních implantátů a trochy zlata.“

„Rejnok“ je poháněn svalovými kontrakcemi 200 tisíc geneticky upravených srdečních buněk, přičemž jej pokrývá silikonová kůže a disponuje i primitivní kostrou ze zlata. Právě ta drží svaly pohromadě. Buňky byly pomocí optogenetiky upraveny tak, aby vzájemně reagovaly na vnější podnět – díky tomu je robot schopen následovat zdroj světla. Nedisponuje sice imunitním systémem, ani neumí přijímat živiny jinak než z roztoku, v němž plave. Hybridní využití živých buněk spolu s technologickými nastavbami však slibují výhody oproti některým rigidnějším syntetickým možnostem. Lze si tak představit třeba budoucího robota se svaly z živých buněk, jež reagují na impulzy z kybernetického mozku.

Počítače se budou ovládat hlasem

Výzkumníci z Vysokého učení technického (VUT) v Brně pracují na využití lidské řeči v komunikaci s počítači. „Tyto nové technologie by měly být použitelné v praktických aplikacích, jako je například vyhledávání ve slovnících na mobilech, diktování překladů nebo využití v dialogových systémech,“ uvedl Petr Očko, předseda Technologické agentury ČR, která projekt s náz-

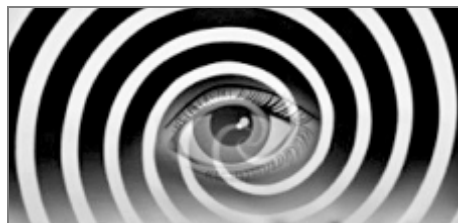
vem „Technologie zpracování řeči pro efektivní komunikaci člověk – počítač“ podpořila částkou 23,8 milionu korun.

„Podpora od Technologické agentury nám pomohla posunout vývoj ve všech oblastech řečových technologií, ať už jde o samotné rozpoznávání řeči a mluvěho, identifikaci konkrétního jazyka či detekci klíčových slov,“ vysvětlil Jan Černocký z VUT. Podle něj výsledky projektu mají rozsáhlé pole využití. „Můžeme zmínit například zlepšení studijních možností i handicapovaných lidí při použití audiovizuálních materiálů, které umožní práci se záznamem v podstatě na stejné úrovni jako s psaným textem, a to včetně vyhledávání klíčových slov.“

Síla placebo vědce udivuje

Výzkumníci z University of Colorado Boulder dokázali posunout účinky placebo efektu: pokud je mozek opakovaně vystaven efektu, který je následně odhalen jako placebo, má tendenci na něj i přesto dál reagovat jako na efekt reálný.

Výzkum provedl doktorand Scott Schafer. Dobrovolníkům na ruku aplikoval modrý gel, o němž prohlásil, že snižuje bolest způsobenou rozehrátými keramickými destičkami, které jim přikládal na pomazané místo. Gel však byl ve skutečnosti jen obarvená vazelína a destičky před přiložením na pokožku Schafer vždy nechal vystydnout. Jako kontrolní vzorek pak použil čirou vazelínu. A tehdy se dostavil placebo efekt – lidé Schaferovi tvrdili, že s čirou vazelínou cítí víc bolesti než s tou modrou. Části účastníků pak Schafer hned po prvním sezení vše prozradil a částí naopak až po několika poku-

sech. Jenže ti, kteří podstoupili pokus s modrým gelem vícekrát, i nadále tvrdili, že modrý gel funguje a díky němu bolest necítí. Dobrovolníci trvali na svém i ve chvíli, kdy keramické destičky byly opravdu rozehráté.

„Stále se máme co učit o roli placebo,“ konstatoval profesor Tor Wager, vedoucí Schaferovy práce.

Tři mozky v jednom

Mezi odborníky začíná převažovat názor, že člověk vlastní nikoli jeden mozek, ale hned tři. Ten historicky první, který se vyvíjel miliony let, nás spojuje s ještěry a plazy. Reprezentuje ho prodloužená mícha, která zajišťuje v těle mj. zásadní funkce – dýchání, krevní oběh a srdeční činnost.

Druhý mozek (někdy zvaný „koňský“) máme společný se savci a zpracovává především naše emoce. Kůru, mozkový kmen a míchu propojují součásti tzv. limbického systému, které ovlivňují naše chování a city.

Třetí, vývojově nejmladší, částí je šedá kůra mozková. V ní sídlí centra související především s tzv. vyšším intelektem – centrum řeči a některé druhy paměti.

Zmíněné tři mozkové formy uvažují a reagují rozdílně a naprosto samostatně. Liší se značně i biochemickou strukturou a v běžném stavu vědomí málokdy pracují synchronně. Jediným přirozeným způsobem, jak se nám může za optimálních podmínek a bez užití jakýchkoli technických pomůcek podařit uvést tyto tři podoby mozku do součinnosti, je zejména relaxace či meditace. Tou se dokážeme vyladit a využít obrovských možností, které se v nás ukrývají, a my o nich ani nevíme.

Připravil Jiří Muladi

Arteterapie pro zdraví i pro radost

Říjen ve znamení Halloweenu

Halloween je anglosaský lidový svátek, který se slaví 31. října, tedy den před křesťanským svátkem Všech svatých. Právě z něj se v Irsku vyvinul. Název vznikl zkrácením anglického „All Hallows' Evening“ – tedy „Předvečer Všech svatých“.

Mezi tradice, zejména v Americe, patří, že se děti oblékají do strašidelných kostýmů a chodí od domu k domu s tradičním pořekadlem Trick or treat (Koledu, neb vám něco provedu) a „koledují“ o sladkosti. Svátek se slaví většinou v anglicky mluvících zemích, převážně v USA, Kanadě, Velké Británii, Irsku, Austrálii, Novém Zélandu aj. Tradiční výzdobou na Halloween jsou svítící lucerničky, které se umísťují v blízkosti obydlí, nejčastěji na oknech. Měly by vítat zemřelé předky a chránit dům před zlými duchy. Mezi nejtypičtější ozdoby patří svítící dýně. Lidé si jimi dekorují zahrady, domy i pokoje. A protože se 31. října blíží, zde je návod na výrobu svítící dýně.

I když jde o proslulou anglosaskou zvyklost, mnozí z nás si určitě pamatují, že jsme se v dětství kucháním dýní na podzim u nás také zabývali.

Jak vyrobit svítící dýni

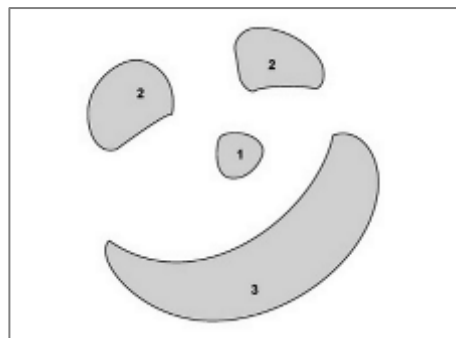
Budete potřebovat dýni, vytištěnou papírovou šablonu, nůž a lžici, čajové svíčky, fix nebo propisku, pro tvorbu malých otvorů u některých motivů je zapotřebí hřebík nebo špejle.

Postup: Odřízněte honí část dýně se stonkem a odložte ji bokem – později ji použijte jako pokličku. Lžicí vydlabejte semínka a obsah dýně. Do vydlabané dýně vyřežte nožem motiv – většinou se jedná o obličej ducha. Do takto připraveného „lampionu“ umístíte světýlko – čajovou svíčku, baterku či blikátko z kola.

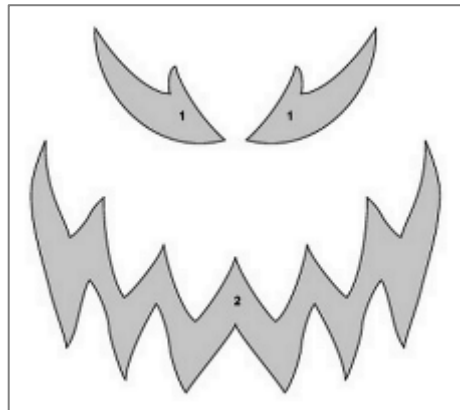
Šablona

Několik vzorů šablon vám přinášíme, řadu jiných najdete na internetu. Vytiskněte si nebo obkreslete požadovaný motiv a vystřihněte šedé části obrázku. To jsou

ty části, které z dýně vyřežete.

Šablonu přilepte po krajích lepicí páskou na dýni a obkreslete motiv fixem, případně si jej označte vypícháním hřebíkem či špejlí. Pak opatrně ostrým nožem vyřežte vyznačené otvory. Ořezané plochy můžete natřít vazelinou – zabráníte tak rychlému vysychání krajů.

Motivy pro svítící dýně

Zdroj: www.ireceptar.cz,
www.keliwood.cz

Připravila Blanka Falcníková

Vaříme s Vozkou

Rychle a jednoduše

Pokrmu, jejichž příprava vozičkáři nezabere moc práce a námahy. Uvítáme, když svými recepty přispějete i Vy!

Opět ta DÝNĚ
Moje srdeční záležitost

O receptech z dýně jsme sice psali loni, ale ne všechno, co jsem vám chtěla doporučit, se do rubriky vešlo. Přišel čas se k tomu vrátit...

Dýně se ještě před několika lety musela rvát o přízeň pěstitelů, ale především konzumentů. Špatně se s ní manipuluje, ještě hůře se porcuje, jako kompot nic moc. Ale tehdy jsme v našich končinách znali vlastně jen jeden druh. Dnes je tomu jinak a nabídka dýní v našich obchodech se už docela začíná rozšiřovat, což je opravdu fajn. Kromě těch nejznámějších – halloweenské a Hokkaido – už zakoupíte i špagetovou, muškátovou či máslovou dýni.

Špagetová dýně patří v rámci druhu dýně obecné mezi největší plodící dýně s hmotností plodu kolem 1–3 kg. Má kulovitý či protáhlý tvar a krémovou, žlutou nebo i oranžovou barvu. Postupem dozrávání slupka tvrdne. Uvnitř je vláknitá dužnina, která po tepelné úpravě supluje špagety, ale lze ji použít i místo nudlí do polévky.

Máslová dýně má hruškovitý tvar a velké množství dužniny. Řadí se tak mezi neekonomičtější druhy, protože většinu z plodu tvoří dužnina, nikoliv semena.

Velkoplodá dýně Goliáš s hladkou oranžovou slupkou je velmi vhodná k za-

vařování nebo výrobě džemů, ale i jako potrava pro domácí zvířata. S ohledem na její vysokou hmotnost (až 30 kg) je třeba počítat s vyšší náročností při sběru a následném zpracování.

Moje oblíbená dýně **Hokkaido** má sytou sladkou chuť a nádhernou barvu. Tento druh dýně se nemusí loupat, protože slupka lehce změkne. Hokkaido pomáhá při čištění organismu, poruchách funkce žaludku, onemocnění slinivky a sleziny – je tedy vynikající pro diabetiky. Hokkaido obsahuje také velké množství betakarotenu, vitamíny A, B1, B2, B3, C, minerální látky, vápník, hořčík, fosfor, draslík a samozřejmě vlákninu. Má močopudné účinky a obsažené látky bojují proti hlístům, roupům a škrkavkám, opražená semínka pak napomáhají pánům při potížích s prostatou.

Těstoviny s dýní

Potřebujete: dýni, česnek, med, rozmarýn, olivový olej, trochu soli a těstoviny.

Dýni rozkrojte, vydlabejte semínka a dužninu rozkrájíte na kostky. Česnek nasekejte na plátky, smíchejte s rozmarýnem, medem, solí a olivovým olejem. Směs promíchejte s dýní a uložte na plech. Pečte v troubě doměčka. Následně vše rozmixujte a smíchejte s uvařenými těstovinami. Vhodná jsou třeba kolínka.

Polévka, omáčka či jen tak ke grilovanému masu

Velmi oblíbená je i **dýňová polévka**, kterou si můžete vyrobit obdobným způsobem. Na plech dáte péct dýni Hokkaido, upečenou ji pak rozmixujete v masovém vývaru, osolte, přidejte chilli a servírujte s opečenou francouzskou bagetou. Velmi efektně vypadá dýňová polévka servírovaná namísto v talíři přímo v samotné dýni.

Nebo můžete dýni **podusit na másle** se špetkou soli a pepřem, kdo chce, může přidat i česnek. Takto se výborně hodí ke grilovaným masům.

Na **omáčku** (polévku) potřebujete tři stroužky utřeného česneku, jednu jemně posekanou cibulku, dužninu tykve nakrájenou na kostky, hrnek kuřecího vývaru, trochu petrželky, půl hrnku smetany, špetku muškátového oříšku, sůl a pepř.

Cibulku osmažte, přidejte tykev, vývar a česnek. Vařte asi 15 minut a pak rozmixujte. Nakonec vše dochuťte a podávejte. Pokud přidáte více vývaru, bude z toho výborná polévka (i se smetanou).

Zapečená s mletým masem

Z celých tykví vydlabejte dužninu a naplňte je mletým masem ochuceným podle vašeho gusta. Hodí se česnek, sůl a pepř. Pak je jednoduše zapečte v troubě.

Jsou vynikající!

Dýňové karbanátky

Potřebujete: 1 cibuli, 4 lžice oleje, 125 g ovesné krupice, 200 ml studené vody, 1 kus dýně (asi 260 g), ½ svazku petrželové natě, 2 vejce, sůl, bílý pepř a strouhaný muškátový oříšek. Vše je počítáno na čtyři porce.

Cibuli oloupejte, jemně nasekejte a na lžici oleje na mírném ohni osmažte dosklovata. Za občasného míchání krátce osmažte také ovesnou krupici. Přilejte vodu, uveďte do varu a mírně vařte asi 10 minut pod pokličkou. Kaši nechte hodinu chladnout.

Dýni oloupejte, vydlabejte semena a jemně nastrouhejte. Petrželovou natě operte, osušte a nadrobno nasekejte. Obojí smíchejte s vejci, solí, velkou špetkou pepře a muškátového oříšku a vmíchejte do kaše. Na pánvi rozpalte zbylý olej. Lžiči vytvarujte z těsta karbanátky a na středním až mírném ohni je asi 10 minut smažte, až se odlepi od pánve. Obráťte je a smažte dalších 6–8 minut.

Špagetová dýně s parmazánem a česnekovými houbami

Když tuto dýni upečete, s pomocí vidličky se rozpadne na jednotlivá vlákna, která připomínají špagety. Není moučnatá jako ostatní dýně, takže „špagety“ celkem drží tvar a jsou zajímavě křupavé.

Potřebujete: syrovou špagetovou dýni (cca 700 g), 4 lžice olivového oleje, 2 stroužky česneku, snítka tymiánu, 200 g žampionů na plátky, sůl, pepř a parmazán.

Dýni rozpujte, pokapejte olivovým olejem a pečte ji na 200 °C řezem dolů asi 45 minut, dokud nezměkne. Pak ji nechte vychladnout a vidličkou naškrábejte „špagety“. Na olivovém oleji nechte zpěnit nasekaný česnek, přidejte nasekaný tymián a plátky žampionů a vše spolu opékejte asi 10 minut dozlatova. K žampionům pak přidejte nastrouhaný parmazán a hned vmíchejte „špagety“, které nechte už jen prohrát. Pak pokrm dochuťte.

Zdroj: ireceptar.cz, vitalia.cz, labuznik.cz, www.svetdnyi.cz

Dobrou chuť přeje Blanka!

Kvíz

Kdo by rád nespal?

O spánku vážně i nevázně...

1. Studie dokazují, že lidé hůře spí, pokud je úplňek – během úplňku a pár dní před ním se zvyšuje doba usínání v průměru o pět minut a zkracuje se doba spánku přibližně o dvacet minut. Proč to tak je?

- Příčinou je pokles hladiny melatoninu, což je hormon, který řídí cyklus den/noc.
- Za úplňku vyjí psi na měsíc, nemůžeme tedy v klidu spát. Je to důsledek toho, že naši předci žili v lesích, kde je ohrožovali vlci, ti vyli na měsíc. Právě lidé pak spali se strachem z napadení vlky.
- Příčinou je zrychlení proudění krve v krevním řečišti vlivem energetických sil měsíce. Minutový průtok je stejný v celém řečišti – 5 litrů/min. Je vědecky dokázáno, že toto zrychlení činí až 1,3 dcl/min. v době úplňku, když nám v těle rychleji proudí krev, pak se hůře zklidňuje i ke spaní.

2. Platí rovnice: nedostatek spánku = nabírání na váze. Proč?

- Staré pořekadlo říká – kdo nespí, ten jí. Jedná se zejména o tzv. noční jedeni.
- Kdo špatně spí, není v tzv. spánkové fázi, a pak jeho tělo potřebuje více energie, kterou člověk automaticky dodává zvýšením příjmu ze stravy.
- Pokud málo a nekvalitně spíte, zvyšuje se vám hladina hormonu ghrelinu, což způsobuje zvýšení chuti k jídlu. Po probuzení se tak budíte hladovější.

3. Kolik dní v týdnu má zdravý člověk sny?

- Zdravý člověk sní jen po dnech, kdy pracuje. Práce se odráží ve snech v nejrůznějších symbolech, a to i v těch nejgrotesknějších či např. sexuálních.
- Je dokázáno, že každý z nás má sny. Existují jen velmi ojedinělé výjimky psychických poruch, které člověku znemožňují snít.
- Zdravý člověk nemá sny, sní jen osoba, která trpí nějakou psychickou poruchou.

4. Sní také slepí lidé?

- Ne, nevidomí nemají žádné sny. Pravděpodobnou příčinou je spojení očního nervu, který je u slepoty porušený.
- Slepí lidé mají normální sny, ale jen když s nimi někdo spí ve společné posteli.
- Ti, co přišli o zrak až v průběhu života, mají sny v obrazech. Lidé, kteří se slepí již narodili, nesní vizuálně, ale pomocí ostatních vjemů. Jejich sny jsou tedy plné vůní, emocí, dotyků a zvuků.

5. Kolik snů jsme schopni si zapamatovat?

- Naše paměť má schopnost si zapamatovat všechny sny, ale vědomí asi polovinu snů blokuje. Důvodem je obava, jak by si racionální mysl sen vyložila.
- Pamatujeme si asi jen 10 % snů. Nejčastěji víme, co se nám zdálo ihned po probuzení, poté sny postupně zapomeneme. Pamatujeme si tak většinou pouze sny, které byly silné či intenzivní a měly alespoň částečnou logickou skladbu.
- Kolik snů si zapamatujeme, závisí na míře kreativity člověka. Čím nápaditější osoba, tím více snů si donese ze spánku či probuzení.

6. Jak si naše mysl tvoří ve snech tváře lidí?

- Ve snech vidíme jen tváře, které už známe. Za celý život potkáme tisíce lidí a jejich tváře si mozek ukládá. Během snění pak má skoro neomezené možnosti výběru.
- Opět záleží na kreativitě – kreativní člověk si tváře postav vymýšlí. Ti, co nejsou kreativní, se pak musejí

spokojit s těmi tvářemi, které znají.

- Ve snech vidíme tváře, které známe. Těm, kterým se sní o neznámých lidech, to jsou lidé s vizionářským smyslem.

7. Sny jsou plné emocí a pocitů. Máme více negativních nebo pozitivních snů?

- Nejčastější emocí je úzkost. Tím nejčastějším je ale strach a úzkost. Podle odborníků navíc máme více negativních snů než těch pozitivních.
- Naše sny jsou zejména erotického nádechu, pak záleží na tom, jaký má ta daná osoba vztah k sexu – zda pozitivní či negativní.
- Více snů je podle odborníků pozitivních, především jsou o dětech.

8. Je pravda, že jen člověk má sny?

- Jen člověk je bytost rozumně myslící, a jen on má tu výsadu ve spánku snít.
- Kromě člověka mají sny i některá zvířata, jde ale o tzv. domestikované druhy.
- Pozorovala jste někdy psa, když spí? Možná divoce škulal tlapkami, protože ve snu právě honil zajíce. Podle studie probíhají u zvířat během snění stejné mozkové procesy jako u lidí.

9. Sní muži a ženy odlišně?

- Ne, obě pohlaví mají zhruba stejný obsah i zaměření snů.
- Mužům se více zdá o jiných mužích, až 70 % postav v mužských snech jsou také muži. Ženy mají svoje sny genderově vyváženější. Navíc mají muži mnohem agresivnější sny než ženy.
- Až 70 % postav v ženských snech jsou muži. Mužům se naopak zdá zejména o jiných ženách.

10. Je možné ve snu zažít plnohodnotný orgasmus?

- Ano, dokonce silnější než v bdělém stavu. Pocity vnímané během snění jsou totiž intenzivnější a ve snu je více prožíváte.
- Ne, tělesné receptory jsou ve spánku vypnuty.
- Ano, ale jen v době úplňku.

Správné odpovědi: 1a, 2c, 3b, 4c, 5b, 6a, 7a, 8c, 9b, 10a.

Připravila Blanka Falcníková

INZERCE

Soukromou inzerci si můžete
podat také na webu Vozky
www.vozka.org

PRODEJ

- Prodám vozík za kolo pro vozíčkáře

Kozlík Max. Výborný stav, cena 10 000 Kč. Daniel Sedláček, 763 45 Doubravy 205, vedas@post.cz, tel. 604 893 676.

- Prodám BMW 330cd, r. v. 2004, naje-

to asi 200 tis. km, 2. majitel. S autem jsem byl maximálně spokojen, jenže jsem trochu přibral a měřím skoro dva metry (pardon, teď už ne, užizli mi nohy), tak se mi stalo trochu těsné... Plná výbava, šestiválec, 150 kW/204 k. Auto bylo děláno jako výstavní kus, tak má vše – navigaci, rádio, televizi, CD přehrávač, otvírací střešič, xenony, palubní počítač,

mlhovky, el. stavitelná sedadla a další vychytávky. Ruční ovládání plynu a brzdy, automat. převodovka. Průměr. spotřeba pod 7 l, ve městě max. 8 l. Nové letní pneu, k tomu zimní kola, ještě nejetá. Všechna kola na elektronech. Nový AKU (jaro 2016). Zabezpečení: 11 poplachových čidel, preventivní výměna nových airbagů. Cena: 180 000 Kč. Informace, kontakt: tel. 603 741 541.

- Prodám: ► elektrický čtyřkolový skútr „Sterling Esmerald“, nový, těsně po záruce, 1 × použitý. Obě nápravy jsou odpruženy, barva červená. Emerald dokáže svižně snadnou jízdu v terénu. Cena dohodou. ► otočnou vysouvací sedačku spolujezdce (pravé přední sedadlo) „Turmout Compact seat“ s loketními opěrkami. 3 roky používaná. Cena dohodou. ► nový gelový podsedák Jay Easy 44 × 42 cm, 7/2015. Potah je snímatelný, vodě nepropustný. Cena dohodou. Kontakt: Ludvík Dobeš, dobson@email.cz, tel.: 605 968 265.

- Prodám zánovní víceúčelovou sedačku

„Carony“ (starší obdoba současných přesuvných sedaček „Invaroll“, resp. Invacar speciál). Sedačka slouží k bezproblémové

Příhlášky k odběru magazínu VOZKA

- Telefonicky:
- 596 783 174 (10-17 h) - redakce
- 596 786 353 (8-13 h) - dispečink
- E-mailem:
- sefredaktor@vozka.org

www.vozka.org

přepřevé i velmi těžce postižené osoby. (Montáž sedačky provádí např. firma INVACAR s.r.o., Průmyslová 464, 387 11 Katovice, okr. Strakonice, tel. 383 388 186). Cena: 15 000 Kč. Kontakt: tel. 558 649 489, 723 946 700, Baška, okr. F-M.

SEZNÁMENÍ

- Ahoj, jmenuji se Iveta. Je mi 46 let, chodím o francouzských holích a bydlím v Brně. Hledám obyčejného muže do 55 let, lehčího postižení, pro trvalý vztah. Dítě není překážkou. Kontakt: tel. 777 126 509.

- Hledám ženu od 25 do 40 let pro váž-

ný vztah, se smyslem pro humor, která by mě měla ráda. Chodili bychom na procházky a výlety, povídali si a zasmáli se. Tímto prosím nějakou dobrou duši, která by se se mnou chtěla seznámit. Michal, 33 let, tmavé krátké vlasy, štíhlý, ZTP/P, sluchadla, inv. vozík. Při oblékání a osobní hygieně nutná pomoc asistence. Rád cestuji, zajímá mne PC, nekouřím, alkohol nepiji. Bydlím s rodiči. Jsem normální kluk s handicapem, který má své sny. Prosím o zaslání zprávy a fotografie. Odpověď na novoplynks@seznam.cz.

VOZKA

Magazín
o životě
a pro život
na vozíku

Rady,
inspirace
a motivace
www.vozka.org

Vydává: Ostravská organizace vozíčkářů, spolek; Horymírova 3054/121, 700 30 Ostrava 30, www.vozickari-ostava.cz, tel. 596 786 353, IČO: 66933579 ■ **Magazín Vozka**, č. ú.: 256261415/0300 ■ **Facebook:** <https://www.facebook.com/magazinvozka>, internet: www.vozka.org ■ **Redakce - šéfredaktor, vedoucí vydání, styk s dopisovateli, web, facebook:** Pavel Plohák (pp), Dolní 87, 700 30 Ostrava 30, tel.: 595 545 083, sefredaktor@vozka.org ■ **Objednávky, inzerce** (redaktor, sazba, grafika, web): Ing. Petr Dzido (dz), 596 783 174, (10-17 h); dzido.petr@vozka.org ■ **Redaktoři:** Mgr. et Mgr. Blanka Falcníková (bf), Ing. Jiří Mulaří (di) ■ **Stálí dopisovatelé:** Miroslav Filipčík (mf), Josef Procházka, Michal Pospíšil, Věra Schmidová, Monika Henčlová, Mgr. Milan Linhart ■ **Administrativní spolupráce:** Marie Báňová ■ **Registrace:** MKČR E 12818 ■ **ISSN 2533-3267** ■ Vychází 4× ročně v Ostravě ■ **Tiskne Repronis, Ostrava** ■ **Cena předplatného:** (minimálně) 160 Kč/rok ■ **Náklad:** 1100 ks ■ **Distribuci pro předplatitele provádí v zastoupení vydavatele Česká pošta, s. p., Postservis, Poděbradská 39, 190 00 Praha 9, tel. 284 011 810. Smluvní vztah mezi vydavatelem a předplatitelem se řídí Všeobec. obchod. podmínkami pro předplatitele** ■ **Články nemusí být shodné s názory redakce a vydavatele** ■ **Zařazování příspěvků je výhradně na rozhodnutí redakce** ■ **Redakce si vyhrazuje právo redakčně upravit externí příspěvky** ■ **Vydáno za finanční podpory:** Ministerstva zdravotnictví ČR, Magistrátu města Ostrava, Nadace ČEZ, NADACE AGEL, Nadace Jedličkova ústavu a společnosti Ostravské komunikace aj.

Magazín VOZKA je adresně distribuován do všech krajů ČR: lidem s těžkým tělesným handicapem (TTH) - rodičům dětí s TTH, organizacím poskytujícím služby TTH lidem; Centřům a poradnám pro TTH občany, na kontaktní pracoviště rehabilitačních ústavů, do školských zařízení pro výuku dětí a mládeže s TTH, veřejnosprávním institucím, zabývajícím se problematikou občanů s TTH, firmám, poskytujícím služby občanům s TTH, do hlavních knihoven ČR aj.

Ocenění redakce: Výroč. cena ministra zdravotnictví ČR za práci ve prospěch zdravot. postiž., Stříbrný kamínek Ostravské radnice a Asociace Trigon za nápaditou zpravodaj. a publicist. činnost, III. cena Vlád. výboru pro ZP za publicist. dílo zaměř. na problematiku zdravot. postiž. v kat. tisk. prací, Cena novinářů redakce zpravodaje Ostravská radnice a Centra pro komunit. plánování MS kraje za šíření informací o životě seniorů a zdravotně postižených.

Jsme schopni navrhnout a realizovat jakékoli úpravy vozu (jsou-li možné na daném typu vozu) dle přání majitele tak, aby ovládání a užívání vozu bylo co možná nejpohodlnější a nejbezpečnější

Kompletní sortiment francouzské firmy **SOJADIS** (Elektronické ovládání plynového pedálu, Multifunkční ovladače na volant...)

Nakládání a kompletní řešení přepravy invalidních vozíků 1-180 kg od profesionálů **Harmar AMERICA'S LIFT LEADER**

Laminované a 3D samolepky - Individuální výroba samolepek a polepů vozidla

AL podlahový systém + univerzální sedadla s integrovaným bezpečnostním pásem

Kompletní úpravy automobilů pro tělesně postižené osoby
Odvoz vozidla k úpravě a zpět je zajišťován
vlastním odťahovým speciálem po celé ČR
19 let profesionální práce v oboru

Jan Píbal - JP SERVIS www.jpservis.eu +420 606 613 239

Úpravy aut pro invalidy

Ruční ovládání všech druhů,
mechanická i elektronická.
Komplexní řešení přepravy.
Plošiny, rampy, otočné sedačky.

Osvědčení od MD ČR a SR.
Montážní střediska v ČR a SR.

IROA-HDC s.r.o.

Lodžská 808,

181 00 Praha 8

Telefon: 233 552 309, 283 852 945

e-mail: iroa@volny.cz

internet: www.iroa.cz

**Život
bez bariér.**

**Automobily
bez bariér.**

Pobočky API jsou rozmístěny po celé ČR.

Ve všech pracují vozíčkáři, kteří Vám dokáží poradit nejen s úpravou vozidla.

- ✓ **Montáž úpravy automobilu v místě bydliště.**
- ✓ **Speciální slevové akce s automobilkami.**
- ✓ **Jediní výrobci v ČR s certifikací pro celou EU.**

www.APICZ.com